

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon 41 3122 3123 3124,
3125 3126
Inseratni kabineti: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel 3492 in 2492.
Podružnica Maribor, Grajski trg 7,
— Telefon 41 2455
Podružnica Celje, Kocenova ulica 2,
— Telefon 41 190
Računi pri pošti nek. zavodih: Ljub-
ljana 41 1142, Praga čisto
74 180, Wier 41 105 241

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5 telefon
3122 3123 3124 3125 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7. telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica števil. 1.
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

JUTRO

Razvojna črta angleške politike

V zadnjih letih se ni o zunanji poli-
tiki nobene države toliko razpravljalo
kolikor o zunanji politiki Velike Bri-
tanije. Posameznim odgovornim nosil-
cem te politike so se čisto prispeva-
le povsem osebne note v zunanje poli-
tičnih smernicah britanskega imperija,
kakor da v njih ni niti h stalnic, ki ve-
ljajo za vsakega zunanjega ministra
in odgovornega angleškega državnika
brez izjeme. Tako se je na primer go-
vorilo o Edenovi politiki kot povsem
osebno določeni politiki, ki da je po-
menila veliko spremembo v primeri z
angleško zunanjo politiko pred nje-
govim nastopom. Po Edenovem odstou-
pu se je spet v čisto nasprotnem smislu
tolmačila Chamberlainova in Halifaxo-
va politika. Pri tem se je navadno pre-
zrlo, da te razlike, o katerih se je to-
liko pisalo in ki več ali manj obstajajo
ves čas niso načelnega značaja, tem-
več se tičejo samo metod, ki si jih raz-
ni nosilci angleške zunanje politike v
raznih razdobjih sicer vsak po svoje
zamišljajo kot najbolj uspešne, ki pa
ne vplivajo na spremembo osnovnih
smernic te politike.

Zato ni mogoče kar pavšalno go-
voriti o kakšni »razvojni črti« angleške zuna-
nje politike, zlasti v kolikor bi se s
tem mislilo na razvojni osnovnih smer-
nic te politike. V kolikor pa gre le za
posamezne metode, za katere prevze-
majo konkretno odgovornost posamez-
ni angleški državniki, je ta izraz gotovo
na mestu. S tega vidika smemo tu-
di pri sedanjem angleškem minist-
rskem predsedniku Chamberlainu kot
prvem nosilcu trenutne angleške zuna-
nje politike govoriti o razvojni črti, ki
je ni mogoče prikriti. Pri tem pa osta-
jajo stalni elementi angleške zunanje
politike povsem nespremenjeni.

V svojem govoru v Birminghamu
dne 18. marca Chamberlain na primer
ni prikrival svojega nezadovoljstva nad
drugačnim razvojem dogodkov, kakor
si ga je bil do tedaj zamišljal v skladu
z monakovskim sporazumom in dogo-
vori, ki so mu sledili. Iz tega spozna-
nja pa ni izvajal posledic v znamenju
spremembe angleške zunanje politike,
kakor so nekateri listi tedaj poudarja-
li, temveč samo v znamenju sreme-
be dosežane svoje metode. Cilj nje-
govje politike, ki je cilj angleške zuna-
nje politike sploh, in smernice, ki do
tega cilja vodijo, pa so ostali isti:
zavarovanje miru za vsako ceno, toda
zavarovanje miru tudi z vojaškim na-
stopom, ako ni drugega izhoda.

Doslednost Chamberlainove zunanje
politike od lanske septembrske do le-
tošnje marčne krize nam najbolj zgo-
vorno potrjujejo citati iz njegovih go-
vorov, ki nam odkrivajo neko stalno
izhodišče vseh Chamberlainovih nara-
čajočih prizadevanj za sstrinjevanje an-
gleških in drugih sil proti poskusom eno-
stranskega obvladovanja Evrope in
sveta. Kot reče niti se v navidezni
spremembah angleških stališč vleče iz-
java, da Anglija nikdar ne more dopu-
stiti nadvlade ene same sile na evrop-
skem kontinentu. Po tej osnovni smer-
nici svoje zunanje politike se Anglija
odvaja, kadar to zahteva razvoj do-
godkov, tudi svojemu staremu načelu o
»sijajni osamljenosti«, da se po na-
čelu o kontinentalnem ravnovesju sil
v etah dokolje do prevzema kon-
kretnih skupnih obveznosti na evrop-
skem kontinentu in drugod.

Lani 27. septembra je Chamberlain
izjavil dobesedno: »Ako bi se preori-
čal, da se je katerikoli narod odločil,
da z grožnjo sile zavladava svetu, bi smat-
ral, da se mu je treba upreti. Pod ta-
ko nadvlado bi se narodom, ki verue-
jo v svobodo, ne splačalo živeti.« Na
to svojo osnovno misel se je Chamber-
lain vrnil tudi letos 18. marca v svo-
jem govoru v Birminghamu. In ko so
ga 23. marca poslanci opozicije v spod-
nji zbornici silili, da jim razodene misel
poslednje angleške diplomatske ak-
cije o skupnem nastopu tako zvanih
»protinacionalnih« držav, se Chamber-
lain zvest tej svoji osnovni misli, ni
pomisljal izjaviti: »Edina stvar, ki nas
trenutno zanima, je ta: Mi se ne mo-
remo podrediti postopku, po katerem
bi bile neodvisne države podvržene ta-
kemu pritisku grožnje o uporabi sile,
da so prisiljene odreči se svoji neod-
visnosti; in mi smo odločeni, da se z
vsemi sredstvi ki so nam na razpolo-
go, upremo poskusom izvajanja take-
ga postopka, v kolikor bi se mogli biti
storjeni.«

V tem posledu torej ni mogoče go-
voriti o kakšni »razvojni črti« angleške
politike v zadnjem času kot nekega na-
protja z dosedanjimi njenimi osnov-
nimi načeli. Ponavljajoč citati Cham-
berlainovih izjav bi bilo tako tolma-
čenje angleškega prevzemanja obvez-
nosti na evropskem kontinentu napač-
no. Zato je mogoče reči, da je tudi
predvčerajšnja Chamberlainova izjava
o Poljski samo naravno dopolnilo vseh
prejšnjih in sicer v tem smislu, da se

Hitlerjev odgovor Angliji

V snočnem govoru v Hamburgu je ostro napadal angleško politiko in njene poskuse za osamljenje Nemčije — Ponovno pa je zagotavljal, da si želi Nemčija trajnega miru

Wilhelmshafen, 1. aprila. AA. (DNB)
Danes okoli poldne so v navzočnosti kan-
celarja Hitlerja spustili v morje vojno la-
djo »Tirpitz«. Slavnostni govor je imel re-
zervni podadmiral v. Trott, krst je pa
opravila ga. v. Hassel, hči admiralja Tir-
pitz. Nova vojna ladja je dvojčka vojne
ladje »Bismarck«, ki so jo spustili v morje
meseca februarja. Ima 35.000 ton in je
dolga 241 m in široka 36 m. Opremljena
je z osmimi 15 cm topovi in mnogo topovi
za obrambo pred letali. Graditi so jo za-
čeli konec leta 1936.

Hamburg, 1. aprila. br. Danes popoldne
se je pripeljal s posebnim vlakom iz Wil-
helmshavena v Hamburg kancelar Hitler,
ki so mu v Hamburgu priredili mogoten
sprejem. Zvečer ob 20. je kancelar Hitler
govoril pred množico Hamburgčanov, ki so
se zbrali na trgu pred mestnim domom.
Med drugim je izjavil:

V Angliji daleč narode v čednostne in ne-
čednostne. Čednostni narodi so samo taki,
kakor Anglija in Francija, nečednostni sta
Nemčija in Italija. Mislim pa, da bi bilo
treba reči, da komaj lahko kak človek
presodi, kateri narod je čeden in kateri
ni. To bi moral presoditi kvečjemu lju-
bi Bog. Morda bodo sedaj Angliji dajali,
da je ljubi Bog tako sodbo že izrekel, ker
je dopustil, da je čednostni narod zavoje-
val četrtino sveta in si ga prisvojil. Vpra-
šanje je le, s kakšnimi sredstvi je ta čed-
nostni narod dosegel. Reči pa moram,
da to prav gotovo ne s kakšnimi čednost-
nimi metodami. Tristo let je ta Anglija
prav nič čednostno delovala in si podjar-
ljala ljudstva, sedaj pa bi rada na starost
govorila o čednosti. Le s takimi metodami,
je mogel narod, ki šteje komaj 46 milio-
nov ljudi podvreči si četrtino sveta. Nem-
ci, ki jih je 80 milijonov, pa morajo spri-
soj svoj nečednosti živeti na tako tesnem te-
renu, da jih odpade po 140 na kvadratni
kilometer.

„Anglija nima ničesar iskati v nemškem življenj- skem prostoru“

Petnajst let je Nemčija svojo usodo mir-
no prenašala. Ko so narodni socialisti pre-
vezli oblast, smo skvsi urediti vsak pro-
blem s pogajanjem, toda vsaka moja ponu-
ba je bila odklonjena. Ni pa nobenega
dvoma, da bo vsak narod branil svoje in-
terese, ki so mu sveti kakor njegovo živ-
ljenje. Če danes britanski državniki za-
htevajo, da se je treba porajati o vsakem
problemu, ki spada dejansko v življenjske
interese in življenjsko sfero našega nara-
da, bi mi lahko prav tako zahtevali, da bi
se vsak angleški problem obravnaval le z
našim sodelovanjem. Prav tako bi lahko
mi zahtevali, da bi nas vprašali za mnenje,
kako naj se reši n. pr. palestinski problem.
Anglija bi na to gotovo odgovorila, da se
nas Palestina nič ne tiče. V resnici tudi
nečemo ničesar iskati v Palestini. Toda
kakor nimamo tam ničesar iskati, prav ta-
ko nima Anglija ničesar iskati v našem
nemškem življenjskem prostoru. Če pa bi
se tu reklo, da gre za obča pravna vpraša-
nja, če bi se moglo to mnenje uveljaviti le
tedaj, če bi se v resnici postavilo na vse-
splošno bazo in bi se povsod uveljavljalo.
Kakšno pravico ima Anglija, da n. pr. v
Palestini ureja problem na ta način, da se
pobijajo Arabci, ki se bore za svojo domo-
vino.

Svarilo vzhodnim državam

Mi pa smo svoje probleme v miru in re-
du uredili. Poudariti moram, da nemški
narod, da nemška država prav sedaj ni-
sta niti od daleč pripravljena žrtvovati
svoje življenjske interese in tudi ne pri-
pravljena brez dejanj čakati na to, da bi
se odločala njuna usoda. Če Angliji mi-
slijo, da bodo zbrali svoje trabante za to,
da bi nastopili proti nam, pa da bomo mi
mirno pustili, da ta satež doživi, naj vedo,
da današnja Nemčija ni predvojna Nem-
čija. Kdor bo izjavil, da je pripravljen od-
praviti se po kostanj v žerjavico za te
velesile, ta mora biti pripravljen, da si bo
prste ožgal.

O zasedbi češke in Moravske

Mi ne sovražimo češkega naroda, sto-
letja je vladalo med nami sožitje, če an-
gleški državniki ne vedo, da je Nemec
zgradil Hradčane in ne. Anglez, da je Ne-
mec postavil v Pragi cerkev sv. Vida in
ne Anglez in da tudi Francozov ni bilo
zraven, če ne vedo, da so v času, ko je bi-
la Anglija še neznanstveno majhna, nemški ce-
sarji na onem griču sprejemali poklone,
to nič ne de in tudi ni potrebno, da bi An-
gleži to vedeli. Dovolj je, da vemo to mi.
Dovolj je, da je bilo češko ozemlje tisoč
let v življenjskem prostoru nemškega na-
roda.

Anglija v določenih primerih, ko gre
za izvajanje osnovnih načel njene poli-
tike, ne brani prevzema določenih vo-
jaških obveznosti v Evropi.

Podobno kakor sedaj, je Anglija po-
stopala tudi leta 1914, le da se je takrat
bolj obotavljala. Zgodovinsko dejstvo je,
da Anglija leta 1914 pred izbruhom
vojne ni dala tako daljnosežne izjave,
kakršno je dal v petek Chamberlain.
Zato so se kasneje mnogi, ki slišali
očitki o veliki angleški soodgovornosti
za izbruh svetovne vojne, čes da bi bi-
la vojna morda preprečena, ako bi An-
glija pravočasno povedala, kaj name-
rava storiti.

roda. Kljub temu mi ne bi bili nastopili
proti neodvisnosti češke države, če ne bi
bila določena za to, da napade nemški na-
rod in postane instrument tujih sil. Če je
bivši francoski letalski minister objavil v
listih, da je naloga te Češke, da v danem
primeru spričo svojega izpostavljenega po-
lozaja prizadeva srušiti nemško industrijo
odločilni udarec tedaj je samo po sebi ra-
zumljivo, da ni bilo brez vsakega interesa
z naše strani, da izvajamo konsekvence.
Bilo je nujno, da se likvidira ta letalska
baza, ki je bila zgrajena zgolj za borbo
proti nam. Ne nas je bilo, da preprečimo
izvedbo takega napada. Mi smo to storili
in dosegli svoj smoter na miren način.

Upal sem, da bomo dosegli čisto mirno,

da bo Češka opustila to svojo nalogo. To

da bil sem prevaran. Šele ko sem videl,

da bo ostal vsak miren nemški poskus

brezuspšen in da bo bodo elementi, ki so

na tem področju delovali proti nam, znašili

v kakršnihkoli okoliščinah, ko smo videli,

da ta država ne more več obstajati in se

razvijati samostojno da ne najde več svoje

poti, smo se odločili da učinkovito brani-

mo najbistvenejše nemške interese. In

tako smo spet zedinili, kar mora biti spri-

čo zgodovinskih tradicij, spričo zemljepis-

nega položaja in po vsej pameti združeno.

O mirovnih namerah Nemčije

Predvsem pa sem s tem, kakot sem tr-
dno prepričan, storil miru veliko uslugo,
ker sem odstranil instrument, ki je bil
določen za vojno proti Nemčiji. Če se se-
daj trdi, naj je to signal, da se Nemčija
napade, ne verujem, da se to resno misli.
To bi mogel verjeti le oni, ki ima naj-
slabšo vest. Morda je to le izraz jeze, da
so se ponesrečili temni načrti. Morda so
hoteli s tem najti le razlog, da se Nem-
čija znova obkoli. Naj bo kakorkoli, pre-
pričan sem, da smo storili miru veliko
uslugo in zaradi tega sem pred tremi te-
dni tudi sklenil, da bo prihodnji dan naše
stranke dan miru. Kajti Nemčija v resnici
ne misli kar tako brez izbire napasti kak
drug narod. Kar hočemo mi storiti, to je
izgraditev naših gospodarskih odnosov.
Za to imamo pravico in nam ne bo noben

evropski in noben izvenevropski državnik
dajal kakršnakoli navodila.

Zakaj se je Nemčija oborožila

Nemška država je ogromen producent,
hkratu pa je ogromen konzument. Mi ne
mislimo zavojevati drugih držav, ako nas
tudi one puste pri miru. Nemška država
pa istočasno tudi ni pripravljena sprejeti
kakršnokoli ogroževalno ali obkoljevalno
politiko. Mi smo nekoč z Anglijo sklenili
pogodbo, to je bil pomorski sporazum, in
pri tem smo se opirali zgolj na željo, da
bi nikoli več ne prišlo do vojne med na-
mi in Anglijo. Ta želja pa mora biti zme-
rom obojestranska. Če v Angliji te želje
ni več, potem je vprašanje o nadaljnjem
obstoju te pogodbe prav za prav že reše-
no. Nemčija bo tudi to sprejela čisto mir-
no. Mi smo tako samozavestni, ker smo
močni. Mi smo močni, ker smo trdno str-
njeni in ker mirno gledamo v bodočnost.
In ravno na tem mestu vas lahko pozove-
m, glejte, v svet in na vsak dogodek
z odprtimi očmi. Naj vas nikdar ne vara-
jo da niste močni. Kdor nima vere v svo-
jo moč, je izpuhlen. To smo doživljali
polnih 15 let. Zato sem pa Nemčijo spet
napravil močno, zato sem obnovil njeno
vojno silo na kopnem, na morju in v zra-
ku.

Oboroževanje se bo nadaljevalo

Tudi v bodoče ne bomo mirovali, če se
bodo drugod oboroževali. Jaz se ni oči ne
bom utrudil. Jaz sem se trdno odločil, da
bomo šli dalje po naši poti in mi bomo sto-
pali hitreje kakor drugi. Nobene sile na
svetu ni več, ki bi nam izvalila orodje iz
rok. Če pa hočejo svoje sile pomeriti z na-
šim orožjem, je nemški narod zmerom pri-
pravljen tudi na to in bo znal ravnati z
vso odločnostjo.

Os Rim—Berlin

Enakih misli kakor mi so tudi naši pri-
jatelji in predvsem ona država, s katero
smo najtesnejše združeni in sedaj i v vsa-

Obrambna pogajanja med državami se nadaljujejo

**Pomembna seja francoske vlade — Francosko posla-
ništvo v Bukarešti se poviša v veleposlaništvo**

London, 1. aprila. o. Angleški listi
danes ugotavljajo, da se je Anglija s
Chamberlainovo izjavo definitivno opre-
delila za politiko kolektivne varnosti.
Jamstva, ki jih je dobila Poljska, pred-
stavljajo šele prvi korak v tej smeri.
Pogajanja se nadaljujejo. Bližnji obisk
poljskega zunanjega ministra v Londonu
bo vsekar odločil za sklenitev
prave vojaške zveze med Anglijo in
Poljsko.

Pariz, 1. aprila. a. (Havas). Seja mi-
nistrskega sveta je bila po večini po-
svetena vprašanjem zunanje politike.
Minister Bonnet je obvestil svoje tova-
riše o razvoju zunanje politike, a po-
sebnostjo stanju pogajanj, ki potekajo
med Parizom in Londonom in med go-
tovimi prestolnicami vzhodne Evrope.
Bonnet je posebno poudaril smisel in
pomen večerajšnje Chamberlainove izja-
ve za ta pogajanja. Izjava je ob seda-

njih okoliščinah imela predvsem ta cilj,
da nujno parira in prav tako tudi da
prepreči vsako iznenadenje, dokler po-
teka pogajanja med zainteresiranimi
prestolnicami. Obveznost, ki jo je več-
eraj prevzela nase Anglija do Poljske, bo
vnešena v pakt o medsebojni pomoči
med zahodnimi državami in državami
vzhodne Evrope.

Posvetovanja ministrskega sveta so
se poleg tega nanašala tudi na vpra-
šanja beguncev. To vprašanje, ki je bi-
lo večeraj predmet razgovorov med
maršalom Petainom in generalom Jor-
dano, se mora proučiti tudi na seji mi-
nistrskega sveta, ki je bila sklicana za
danes v Burgozu v Parizu se nadeja-
jo, da bodo španski begunci mogli hit-
ro vrniti na Pirenejski polotok, in si-
cer po kopnem in po morju. Pri tej pri-
liki je treba poudariti, da je imel zuna-
nji minister Bonnet po seji razgovor z

Gaselom, svetnikom francoskega vele-
poslaništva v Španiji.

Poleg tega je ministrski svet sprejel
sklep, po katerem se odobravajo kredi-
ti, potrebni za povišanje francoskega
poslaništva v Bukarešti na stopnjo ve-
leposlaništva. Novi francoski veleposla-
nik v Bukarešti bo določen na prihod-
nji seji ministrskega sveta.

Končno je zunanji minister Bonnet
obvestil svoje tovarše o močnem vti-
su, ki ga je zbudil Daladierov govor v
inozemstvu in o opori, ki jo je franco-
ska vlada dobila pri prijateljskih drža-
vah.

Obseg jamstva

London, 1. aprila. AA. Diplomatski
Reuterjev urednik pravi, da so o več-
erajšnji Chamberlainovi izjavi v diplo-
matskih krogih najživahneje razpravlja-
li. Kolikor se more videti, v tej iz-
javi ni praznin. Izjava je popolna in
jasna. Gotova tolmačenja, ki so se na-
našala na nekatere odlomke, po mne-
nju londonskih krogov nimajo opravi-
čila. Glede Gdanske in poljskega ko-
ridorja smatrajo v Londonu, da mora
Poljska odločiti, ali smatra, da je v
gotovem trenutku njena neodvisnost
ogrožena. Če Poljska smatra, da je nje-
na neodvisnost ogrožena v toliki meri,
da se mora upreti s silo, bo Poljska
našla na svoji strani Veliko Britanijo
in Francijo. Chamberlainova izjava je
bila pravilna. Poudarjati posamezne
odlomke in jih tolmačiti, bi bilo ne-
varno.

Angleška pogajanja z Rusijo

London, 1. aprila. AA. (Reuter) Reu-
terjev diplomatski urednik ugotavlja, da
je Chamberlainov govor napravil v lon-
donskih sovjetskih krogih zelo ugoden vtis.
Ko je poslanik Majski prišel okoli 13. ure
v zunanji urad, go je sprejel Halifax s
Chamberlainovo izjavo. Ta obisk, se zdi,
je pomagal pregnati domnevo, kakor da
bi bila Rusija potrjena v ozadje v ev-
ropskih razgovorih, ki so se začeli na po-
budo Velike Britanije. V londonskih so-
vjetskih krogih pričakujejo, da se bo na-
daljevalo prizadevanje za uresničenje bolj-
šega razmerja do Sovjetske Rusije, kakor
hitro se sedanji razgovori še bolj izkrista-
lizirajo.

Hudson v Stockholmu

Stockholm, 1. aprila. AA. Hudson, an-
gleški državni tajnik za prekomorsko trgo-
vino, se je danes dopoldne pripeljal v Stock-
holm in takoj obiskal zunanjega ministra
Sandlerja. trgovskega ministra Milerja in
šefa narodne banke. Kmalu popoldne ga je
sprejel princ-regent.

V Berlinu srdito obtožujejo Anglijo

**Pravijo, da so si v Londonu sami izmislili vesti o zbira-
nju nemških čet ob poljski meji**

Berlin, 1. aprila. o. V Berlinu očita-
jo Angliji, da si je izmislila vesti o kon-
centraciji čet na poljskih mejah in o
nemškem ultimatumu Poljski. Anglija
se je tokrat poslužila istih metod, ka-
kor konec maja preteklega leta, ko so
se iz angleških virov sprožile go-
rastnosti o nemškem ogražanju Češko-
slovaške. Nemški listi zatirajo, da
je te vesti iznašel enako kakor pred 9
meseči angleški ataše v Pragi, sedaj
angleški ataše v Varšavi.

V Berlinu označujejo ta sumničena
angleških službenih krogov kot mane-
ver, ki naj bi bil angleško javnost pri-
pravil do prepričanja o potrebi obvez-
nosti, ki jih je angleška vlada prevze-
la do Poljske. Demanti, ki so ga v Va-
ršavi objavili prekasno, ni nič več uči-
nkoval. Res sta ob prvi zasedbi Klaj-
pede dve diviziji zapustili svoje garni-
zije, vendar so bili njuni pohodi zgolj
v zvezi s klajpedskim problemom. Zdaj

se že vračata v svoje vojašnice.
Vsi listi zaradi tega danes izredno
ostro napadajo Anglijo, ki ji očitajo
zatruljanje mednarodnih odnosov.
V enakem smislu govore tudi vse ra-
dijske postaje. Izdani so bili celo po-
sebni letaki in razširjeni v milijonih
izvodov.

Med mestom in deželo
posredujejo
»Jutrovi« mali oglasi
D A N E S

424

ponudb in povpraševanj!

Silen odmev angleške jamstvene izjave

Navdušeno odobravanje v angleškem tisku — „Prvič v angleški zgodovini“ — V Berlinu označujejo situacijo za resno

London, 1. aprila AA. (Reuter). Angleški tisk navdušeno pozdravlja Chamberlainovo izjavo glede Poljske. Listi naglašajo, da pomeni ta izjava preobrat v angleški zunanji politiki. „Times“ piše: Chamberlainova izjava je bila takšna, da se je videlo, da je vsaka beseda dobro odmerjena in da pomeni ukinitve dosežanih metod angleške diplomacije. Zgodovinska važnost te izjave leži v tem, da pušča odprta vrata za nadaljnja pogajanja. Diplomacija bo še dalje vodila računa o potrebah velikih narodov, toda ona bo varovala elementarne pravice in svobode malih držav. Istotako se iz Chamberlainove izjave vidi, da Anglija želi, da se svet vrne k metodi svobodnih pogajanj.

„Daily Telegraph“ naglašja, da je Chamberlainova izjava svetilni stolp v zgodovini angleške zunanje politike. Na osnovi te izjave se lahko reče, da meje Velike Britanije niso več na Renu, temveč na Visli. Mi smo končno prenehali z dobo, ki je bila izražena v besedah »sijajna esamljenost«, ter smo prvič v zgodovini vnaprej prevzeli, vojske in politične obveznosti na kontinentu. Vse stranke v parlamentu in vse javno mnenje države navdušeno odobrava Chamberlainovo izjavo. Prišel je čas, ko je treba biti odločen. Zaradi tega pa se ni treba biti agresiven. „News Chronicle“ istotako naglašja, da Chamberlainova izjava pomeni spremembo smeri angleške zunanje politike in da je ta sprememba popolna.

Laburistični listi trdijo, da je Chamberlainova izjava tako jasna, da ne dopušča nobenega dvoma glede stališča Anglije napram Poljski, ki je točno določena.

Edini »Daily Express« obžaluje, da so bile dane garancije, ki lahko zapletejo Anglijo v vprašanje vzhodne Evrope, preden je angleška vlada dobila odobritev dominionov. Na kraju list pravi, da je protiven tako tesnim zvezam med Anglijo in Poljsko.

Ostri napadi v nemškem tisku

Berlin, 1. aprila. AA. Po najnovejših dogodkih v Varšavi, Londonu in Parizu smatrajo v berlinskih uradnih krogih položaj za zelo resen. Ta resnost se vidi tudi iz pisanja sročnih večernikov in današnjih jutrnjnikov. O debati o Češki, ki se je vršila v francoskem parlamentu, pravi »Berliner Börsen-Zeitung«: Ali je pametno, da francoski parlament ustvarja zvezo med vprašanjem Češke in Moravske in med vprašanjem Alzacije in Lorene? Ali ne bi bilo koristnejše, če bi Francija prav tako modro molčala o Češki in Moravski, kakor v Nemčiji ni več ne govore o njenih današnjih mejah? Mi celo opozarjamo, naj se pazijo že pred samim moralnim dotikanjem nedotakljivosti Nemčije, posebno pa opozarjamo, naj se pazijo pred vmešavanjem v razmere v Nemčiji in v njenem protektoratu. Če se ne bo ta bedasta in nevarna politika nchala, bomo prisiljeni začeti represalije, za katerih izvajanje bi bilo zadosti priložnosti v francoskem imperiju.

»Berliner Börsen Zeitung« komentira tudi včerajšnji Chamberlainovo izjavo v spodnji zbornici in pravi, da se na podlagi uradne angleške izjave ugotovi, da ni niti najmanjše podlage za sum, da bi Nemčija pripravljala napad na Poljsko. Chamberlain je sam izjavil, da ni bojzani, da bi

bil Poljska ogrožena. Z objubo poročev Poljski, ki torej niso aktualno motivirani, želi Chamberlain predstaviti svetu neko nevarnost za Poljsko. Britanska vlada nadaljuje tako svoje stare metode. Medtem ko zahodne demokracije govorijo, pa Nemčija pod Hitlerjevim vodstvom nadaljuje v svojem življenjskem prostoru obnovo za zagotovitev miru.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« pa pravi, da se razmerje med Nemčijo in Poljsko ni poostroilo in da ni Nemčija ničesar storila, kar bi moglo upravičiti Chamberlainove besede.

»Völkischer Beobachter«: Varšavska vlada nataka ve, da nemške želje prav nič ne ogrožajo poljske neodvisnosti. Še več, ona tudi dobro ve, da Nemčija popolnoma resno pojmuje nemško-poljski pakt prijateljstva iz leta 1934 in misli, da je ta pakt trajen. Prav tako Varšava ve, da Nemčija ni odločno reagirala na incidente, ki so se pripetili na Poljskem. Očitno je to znano tudi Londonu in Parizu. Zato Chamberlainov govor ne more zboljšati razmerja med Nemčijo in Poljsko.

Prvi poljski odmevi

Varšava, 1. aprila. AA. »Kurier Varšavski« piše, da Chamberlainova izjava ne označuje kategorično stališča Velike Britanije proti napadalcu. Ilustrovani Kurier Codzieni pa poudarja v svojem uvodniku, da se danes ne more ločiti usoda vzhodne Evrope od usode zapadne Evrope.

Izjava angleškega

vojnekega ministra

London, 1. aprila. AA. (Reuter). Vojni minister Hore Belisha je v komentarju Chamberlainovega govora izjavil med drugim: Danes je spregovorila naša domovina. S kakršni nponosom smo poslušali glas, prihajajoč iz srca britanskega naroda! Nato je vojni minister sporočil, da je vpisanih 250.000 prostovoljcev in dodal: Naše nove ofirije bomo našli povsod kjer bo le mogoče, če sedanja teritorialno vojsko spremenimo v državljansko armado.

Edenov poziv k nacionalni koncentraciji

London, 1. aprila. AA. (Reuter). Snoči je govoril v New-Castlu bivši zunanji minister Eden. Med drugim je dejal: Danes popoldne je predsednik vlade podal v parlamentu izjavo o zunanji politiki, ki jo, trdno sem prepričan, podpisuje ves narod. Mislim, je končal Eden, da moramo proglasiti premirje med političnimi strankami, da poudarimo pred vsem svetom, kako soglasni in enodušni smo v današnjih razmerah in kolikšna je naša odločnost, da pariramo vse možnosti.

Madžari

Budimpešta, 1. aprila. AA. (MTI). »Pester Lloyd« komentira v uvodniku Chamberlainovo izjavo in pravi med drugim: Mi Madžari moramo spremljati razvoj svetovno političnega položaja z največjo pozornostjo, ker je nesporno, da se mnoge žalostne elemente položaja, čeprav je Chamberlain želel s svojimi izjavami doseči pomiritev. Glavni državniški velikih evropskih držav bi prav gotovo lahko našli nove konstruktivne temelje za mir, če zastavijo v ta namen do skrajnosti vso svojo dobro voljo.

Anglija vabi Italijo, naj se pridruži njeni izjavi?

Pariz, 1. aprila. o. »Matin« je objavil poročilo iz Rima o novi angleški iniciativi. Odpravniki poslov angleškega poslanstva, ki nadomešča lorda Perthja, je predlagal po nalogu angleške vlade italijanskemu zunanjemu ministru Ciano, da bi se sestavila angleško-italijanska izjava o skupni garanciji Poljski.

Italijanski krogi ugotavljajo, da izgleda ta iniciativa na prvi mah nepričakovana in nerazumljiva. Diplomatski krogi, ki so to vest razširili, pa opozarjajo na to, da je Italija v tesnih prijateljskih stikih s Poljsko in da bi tak njena izjava ne bila nič prav neobičajnega.

Tuniška polemika med Rimom in Parizom

Rim, 1. aprila. AA. (Stefani) »Giornale d'Italia« objavlja članek svojega ravnatelja Virginia Gayde, v katerem ta temperamento zavrača stališče, ki ga je zavzel v svojem govoru predsednik francoske vlade Daladier. Gayda odgovarja v prvi vrsti na oni del Daladierovega govora, ki pravi, da so Italijani, ki žive v Tunisu, zadovoljni s tem, da so pod francosko zaščito. Gayda pravi, da navedbe predsednika Daladiera niso točne in da so Italijani v Tunisu žrtve sovražne politike, ki uničuje njihove pravice in njihovo narodnost ter krši obveznosti, ki jih je Francija prevzela nase. Že pred dvema letoma se je obnovilo raznarodovanje Italijanov v Tunisu. Stori se bili razni poskusi s pomočjo obljub vseh vrst toda odpor Italijanov je bil velik in po ustanovitvi imperija se je začela v Tunisu politika groženj in nasilij. Po govoru, ki ga je imel zunanji minister grof Ciano 30. novembra lani, so bili vsi italijanski nameščenci in delavci v Tunisu postavljeni pred dilemo ali naj se naturalizirajo ali pa naj se izsele. Zaradi tega je dobilo do 20. marca letos 109 Italijanov, rednikov družin, zaposlenih v raznih francoskih podjetjih, odpoved, ker niso hoteli postati francoski državljani. Prav tako tudi številni drugi člani italijanskih družin niso mogli dobiti ponovne zaposlitve. Mnogo je primerov, da so bili italijanski delavci pridržani na poslu, to pa zaradi tega, ker so bili za gotova dela specialisti, kakršnih Francozi niso imeli in tako Francozi niso mogli zamenjati Italijanov. Vse to zanika ne samo samovoljne izjave predsednika Daladiera, pač pa tudi prikriti željo Francije, da se sporazume s italijansko vlado. Italijanski

narod ne more mirno gledati preganjanja, ki ga doživljajo Italijani v Tunisu samo zaradi tega, ker ne žele izdati svoje domovine.

Mussolini se je vrnil v Rim

Rim, 1. aprila. AA. Mussolini se je po svojem potovanju po južni Italiji vrnil o Rim.

„Narodny Listy“ uradno politično glasilo

Praga, 1. aprila. AA. (DNB) Od 2. aprila t. l. bodo »Narodny Listy« uradno glavno glasilo češke narodne zajednice, edine dovoljene češke stranke.

Češki begunci na londonskem letališču

London, 1. aprila. AA. (Havas) Skupina češkoslovaških beguncov, ki že tri dni čakajo na letališču Croydon, je dobila dovoljenje, da lahko ostane na Angleškem tri mesece. Begunci niso hoteli iti v letalo, ki bi jih pripeljal nazaj na Češko.

Amerika priznala vlado generala Franca

Washington, 1. aprila. AA. (Reuter) Ameriški zunanji minister Hull je brzojavno obvestil španskega zunanjega ministra Jordano, da je vlada Zedinjenih držav priznala vlado generala Franca.

Kardinal Sbaretti umrl

Rim, 1. aprila. AA. Danes je umrl kardinal Donato Sbaretti, starosta sv. kolegija. Učakal je 80 let.

Beležke

Važni politični dogodki

Kakor smo že poročali, je bila za včeraj v Zagreb sklicana konferenca predstavnikov celokupne opozicije, ki je pri volitvah sodelovala na listi dr. Mačka. V petek so se v Beogradu sestale najprej posamezne opozicijske skupine, nato pa so bila dopolnena in zvečer skupna posvetovanja zastopnikov Jugoslovanske nacionalne stranke, demokratov, staroradikalov in zemljoradnikov. Kot delegati celokupne opozicije na konferenco v Zagreb so bili določeni senator dr. Kramar, dr. Boka Vlačić in poslanec Miloš Tupanjanin. Vsi so se zvečer odpeljali v Zagreb.

Včeraj dopoldne ob 10. je bila nato v Zagreb pod predsedstvom dr. Mačka seja, ki sta ji prisostvovala poleg dr. Mačka in navedenih treh delegatov še inž. Avgust Kotušić in Večeslav Vidler kot zastopnika Kmetско demokratske koalicije. Seja je trajala do 12.30. Po seji je izjavil dr. Maček, da je ta sestanek znova potrdil in še utrdil popolno solidarnost v taktiki in politiki celokupne opozicije. V političnih krogih pripisujejo temu sestanku velik pomen in ga spravljajo v neposredno zvezo z napovedanim sestankom dr. Mačka z ministrskimi predsednikom Dragišo Cvetkovićem. Ta sestanek bo že danes ali jutri.

Ceste v Sloveniji so državni problem

Za včerajšnjo otvoritev avtomobilske in cestne razstave v Beogradu je izdala »Politika« posebno prilogo o naših cestah in o avtomobilizmu. Med drugim objavlja tudi pregleden članek predsednika Društva za ceste v Ljubljani dr. Vinka Vrhunca »Sodobna pota — življenjska potreba Slovenije«. Dr. Vrhunec opozarja v svojem članku na vedno večji pomen tujeskega prometa za Slovenijo ter na njegovo povezanost z vprašanjem modernizacije in spopolnitve slovenskih cestnih zvez. Med drugim piše:

»Moderna cesta, ki bi vezala Ljubljano z našim Primorjem na Sušaku, je ena najvažnejših prometnih in gospod. potreb za Slovenijo, a tudi za vse ostale pokrajine države. Prav tako nujna je zgraditev moderne cestne magistrale od nemške meje preko Maribora do Ljubljane ter od tam do Sušaka in italijanske meje. Modernizacije glavnih prometnih zvez v Sloveniji se ne more smatrati za lokalni prometni problem, temveč ga je treba obravnavati kot vsedržno prometno vprašanje.«

Delodajalec in narodna zavednost delavca

»Nova pravda«, glasilo narodnega delavstva, objavlja uvodnik o narodni zavednosti. V njem opozarja zlasti na pomen delavskega stanu v narodnem življenju in o tem med drugim pravi:

»Pri nas bi se morala posvečati še prav posebna pažnja narodni vzgoji našega delavstva. Za njo bi morale skrbeti naše delavske strokovne organizacije, odgovorni pa so za njo tudi delodajalci. Njihov dnevni stik z delavcem je za duševni razvoj delavca izredno velikega pomena. Delavec mora videti v delodajalcu sobjevnika in sodelavca v obrambi splošnih narodnih koristi. Delodajalec, ki nikdar v letu ne najde pričke za nacionalno vzgojo svojega delavstva, ni pravilno razumel poslanstva, ki ga ima on s svojim podjetjem v narodnem gospodarstvu.«

Dr. Hacha

o svoji odgovornosti

V najnovejši številki berlinskega časopisa »Europäische Revue« objavlja nemški državni protektor Češke in Moravske baron Neurath ter predsednik protektoratskega ozemlja dr. Hacha izjavi o novem položaju čeških in moravskih dežel. Neurath objavlja v svoji izjavi pravično postopanje tretjega rajha s češkim narodom, »katerega pravice hočem spoštovati, ne da bi se najmanj dotikal njegovega ponosa in časti, obenem pa ga pridobiti za novo življensko skupnost, v kateri se je po zgodovinski in geopolitični usodi znašel.«

Predsednik dr. Hacha pa piše med drugim: »Prepričan sem, da predstavlja novo ustvarjeni državnoopravni položaj Češke in Moravske v sedanjih prilikah najboljšo rešitev, ker nam odpira izglede, da končno po mnogih razočaranjih in zmotah preteklosti najdemo potrebni mir in se posvetimo svojim najprirodnejšim narodnim nalogom. Ob priliki sprejema na praškem gradu je državni kancelar izjavil zastopnikom glavnega mesta Praga, da se našemu narodu ob lojalnem zadržanju odpira srečna bodočnost. Podobno izjavo sem slišal iz njegovih ust že v Berlinu. Trdno verujem v to zagotovilo in moja vest je mirna, kadarkoli mislim na svojo zgodovinsko odgovornost.«

Kaznivo razširjanje tujih radijskih vestí v Nemčiji

Odkar angleške in francoske radijske postaje redno oddajajo poročila, tudi v nemščini, so v Nemčiji poostroli nadzorstvo nad poslušalci tujih radijov. Sedaj objavljajo listi, da je izdan nov zakon, ki postrojuje tudi kazni za raznašalce tujih radijskih vestí. Odkar pošlusa in dalje pripoveduje neresnične inozemske radijske vestí, ki lahko škodijo interesom Nemčije ali njenemu ugledu, se kaznuje z zaporom do dveh let. Ako take vestí pripoveduje javno, pa se pri tem zaveda, da so neresnične, se zaporna kazen lahko podaljša do petih let.

Podvojitev francoskih kolonialnih čet

Na eni zadnjih sej francoske zbornice je minister za kolonije na neko vprašanje sporočil, da se je število francoskih kolonialnih čet v enem letu podvojilo. To velja v enaki meri za kolonije in protektoratska ozemlja v Afriki kakor za one v Aziji. Tem francoskim regularnim četam stoji ob strani še čete, sestavljene iz domačinov. Kolika je številčna moč teh čet, o tem minister ni dal nikake izjave, pač pa je sporočil, da so v francoski Indokini že v zadnjem letu izgotovili več zelo porabnih vojnih letal in da bo v na/krajsjem času začela posloovati tam nova moderna tvornica, ki bo lahko izdelala do 200 letal letno.

Slovanske narodne manjšine v Nemčiji

»Völkischer Beobachter« objavlja obširno poročilo o poteku konference, na katero je povabil voditelj zunanje-političnega urada narodno-socialistične stranke Alfred Rosenberg v Berlinu nastanjene diplomate in tuje novinarje. Referent je bil nemški notranji minister dr. Frick, ki je govoril o nemških narodnih skupinah v sklopu tretjega rajha.

Najprej je ugotovil dr. Frick, da je mogoče biti zvest pripadnik svojega naroda in obenem dober državljani tretjega rajha. Nemčija do sedaj še nima točne statistike o številu pripadnikov posameznih narodnih skupin, ki žive v okviru tretjega rajha. To število bo znano šele po ljudskem štetju 17. maja. Največja narodna skupina v rajhu je danes češka. Po monakovskem sporazumu je bilo vključenih v rajh s sudetskimi kraji kakih 300.000 Čehov, ki so bili naseljeni v teh krajih že pred l. 1910. Ti so bili brez nadaljnega vključenosti v delovni proces tretjega rajha. V zvezi s temi Čehi v sudetskikh krajih so bile izdane odredbe da se zagotovi obstoj in razvoj njihovega osnovnošolskega pouka. Čehov, ki prebivajo strnjeno na Češkem in Moravskem, pa ni smatrati za narodno skupino v okviru rajha, ker tvorijo svoje protektoratsko ozemlje. Zvijenski interesi 80-milijunskega nemškega naroda so nujno hakeovali potrebo, da se postavi

ozemlje, naseljeno s Čehi v Moravski in Češki, pod nemško suvereniteto.

Druga najmočnejša narodna skupina v rajhu, je načeljeval minister Frick, so Poljaki. Po statistiki iz leta 1933. je bilo v Nemčiji 113.010 oseb, ki so izjavile, da govorijo samo poljsko, in 285.092, ki so izjavile, da govorijo poljsko in nemško. Poljaki imajo danes v Nemčiji 6 javnih in 58 zasebnih ljudskih šol s poljskim poukom, ter dve poljski učiteljski. Tretjo skupino tvorijo Hrvati na Gradščanskem, ki jih je okoli 40.000. Po vršini so to poljedelci. Četrto skupino tvorijo tudi Slovani in sicer Slovenci, ki jih bo okoli 30.000. Pri plebiscitu so se vsi izrekli za tretji rajh.

V nadaljnjem svojem govoru je izjavil dr. Frick, da je v Nemčiji omogočen vsaki narodni skupini samostojni razvoj, pri čemer pa je seveda treba upoštevati bitne državne interese. Dovoljene so organizacije pripadnikov teh narodnih skupin, vendar pa smejo biti njihovi člani samo državljani rajha.

Končno je minister še rekel: »Kar se tiče Hrvatov in Slovencev v rajhu, ki jih je kakih 70.000 vseh skupaj, je treba ugotoviti, da jih je deseterkrat manj, kakor pa živi danes Nemci v Jugoslaviji. Treba bo iskati načina, da se pametno uredi vprašanje pripadnikov ene in druge narodnosti v obeh sosednjih državah.«

Švicarski list proti razširjanju neresničnih in vznemirjajočih govorov

»Neue Zürcher Zeitung« z dne 30. marca objavlja daljši članek pod naslovom: »Razširjanje neresničnih vestí je nevarnost za državo«. V članku čitamo naslednja trezna opozorila, ki ne veljajo samo za Švico:

»V zadnjih dneh se krožijo po naši državi čudne govorice, ki so vznemirjale prebivalstvo. Seveda je v teh časih razumljivo, ako je prebivalstvo nekoliko vznemirjeno. Vendar pa se moramo povsem resno vprašati, ali je z varnostjo naše države v skladu, ako se povsem neresničnim govoricam, kakor n. pr. o velikih koncentracijah čet na švicarski meji slepo verjame in se take govorice celo po izobraženih ljudeh še naprej razširjajo. Razen onih ljudi, ki čakajo vedno na »kak novega in se z razširjanjem novic delajo interesantne, spadajo sem tudi taki, napram katerim je največje nezaupanje povsem na mestu. Mislimo pri tem na eni strani predvsem na ljudi, pri katerih je razširjanje lažnih vestí samo del njihove destruktivne politike, na drugi strani pa zlasti na inozemce, ki

se tudi posvečajo takemu početju. Švicarsko ljudstvo mora biti ponosno in samozavestno ter se ne sme vdajati vznemirjenju in nervoznosti. Bodimo si že enkrat na jasem, da s takimi govoricami prav nič ne koristimo ne državi in ne sebi. Narod, ki je ponosen na svojo neodvisnost in ki se hoče boriti do zadnje kaplje krvi, ne sme nudiiti slike vznemirjenja in nervoznosti. Kdo nam bo sicer v inozemstvu verjel, da smo v resnici sposobni, upreti se sleherni nevarnosti, ki bi pretila naši domovini ali njeni nevtralnosti? Zato pribijamo, da izpodjeda varnost države, kdor je soudeležen pri takim razširjanju vestí in kdor nepotrebno vznemirja govorice še naprej prenaša. Mi smo ne le trdno odločeni, temveč tudi sposobni, da se vsakemu napadalcu, pa naj pride od koderkoli, z železnim odporom upremo. Ta ponosna samozavest in prepričanje, da stoji naša vojska povsod budno na straži, nas mora vse, moze in žene, navdati z zaupanjem in mirom.«

Rooseveltovi brodomni načrti

Washington, 1. aprila. d. United Press poroča: Obe novi 45.000 tonski bojni ladji, katerih gradnjo je prezident Roosevelt že odobril, bosta izredno močno oboroženi in se bosta vrh tega odlikovali po veliki hitrosti. Vsaka ladja bo imela dvanajst 40,5 cm topov, dotim imajo dosežane ameriške 35.000 tonske ladje le 8 topov tega kalibra. Nova ameriška pomorska kolosa bosta razvijala hitrost 30 vozlov, dotim razvijajo najhitrejšje bojne ladje Velike Britanije le hitrost 27 do 28 vozlov. Gradbeni stroški za vsako od obeh ladji, ki bosta dogotovljeni v jeseni 1943 so proračunani na 95 milijonov dolarjev (okrog 4.200 milijonov dinarjev).

Wiedmann odklanja pomilostitev

Versailles, 1. aprila. AA. Morilec Weidmann, ki ga je porota včeraj obsodila na smrt, ni hotel podpisati prošnje za pomilostitev. Njegova pajdaša Roger Million, ki je prav tako obsojen na smrt in Jean Blanc, sta pa prošnjo za pomilostitev podpisala.

Koroški drobž

— Lepo je uspel v nedeljo 19. marca, okrogni setanek slovenskih prosvetnih društev za spodnji Rož v Borovljah. Na sest. nek so prišli zastopniki vseh spodnjerožanskih društev. Na povabilo Slovenske prosvetne zveze se je sestanka udeležil tudi krajevni vodja nar. soc. stranke g. Rabišček, ki je v svojem odzdravu naglašal interes stranke na mirnem sožitju s Slovenci. Vodja sestanka se je zahvalil za zanimanje in poudaril, da tudi Slovenci želijo mirnega sodelovanja z narodnim socializmom, v kolikor je pripravljen upoštevati slovensko narodno individualnost. Sledil je razgovor o položaju in predstojeh prosvetnih nalogah. Pokazala se je izredna discipliniranost slovenskih kulturnih delavcev, ki so pripravljene zastaviti vse sile v prosep slovenske narodne družine v veliki nemški državi.

— Prav tako je bil razveseljiv društveni sestanek slov. kulturnega društva v Hošah. Pestri spored je privabil lepo število udeležencev, ki so do kraja napolnili kulturno dvorano. Slovenska pesem, dve aktualni predavanji in zabaven prizor so nudili prijetno in poučno razvedro. Prvi predavatelj ej izbrpno začrtal področja, na katerih je sodelovanje z narodnim socializmom mogoče brez pridržkov tudi za Slovence, drugo predavanje pa je obravnavalo zakon o dednih kmetijah, kar trenutno slovenskega človeka močno zanima. Sestanek sta zaključila lepa pesem in poziv društvenega predsednika, da bi bila udeležba pri prihodnjem podobnem sestanku enako polnoštevilna kakor tokrat.

— V Celovcu je bila ustanovljena protituberkulozna liga, ki jo bo vodil primarij sanatorija, za pljučne bolnike dr. Schmid-Sachsenstamm.

— Koroška je dobila od državne delavske organizacije dva velika avtobusa za tako imenovane KdF-izlete.

— Na Peči je zmrazil 28-letni Karl Paulin, uradnik pivovarne v Pibberku. Na smučeh ga je zajel snežni metez, v katerem je omagal in zmrazil.

— Za župana v št. Jakobu v Rožu je bil imenovan posestnik Vidmanove kmetije g. Fregin.

Hokejska tekma v Zagrebu

Zagreb, 1. aprila. o. V hokejski tekmi, ki se je vršila danes med genovskim hokejskim klubom in zagrebškim Maratonom, so gostje premagali domačine z rezultatom 4:2 (3:1).

Anglija in Poljska po jamstveni izjavi

London, 1. aprila. AA. (Reuter) Poljski poslanik v Londonu je danes konferiral z lordom Halifaxom. Konferenca je trajala eno uro. Mislilo, da sta govorila o pripravi za Beckov obisk in o razvoju zadnjih dni v evropskem političnem položaju.

Smrtna nesreča nemškega prekoatlantskega letalca

Berlin, 1. aprila. AA. Včeraj popoldne je na poskusnem poletu strmoglavil stotnik Moro in se ubil. Moro je bil član posadke »Condorja« na njegovem prvem prekoatlantskem poletu iz Berlina v New York in nazaj ter je pilotiral isto letalo o priliki rekordnega poleta iz Berlina v Tokio.

Ljubljanski maturantke v Dalmaciji

Split, 1. aprila. d. V lepem in sončnem pomladnem jutru so se davi pripeljale v Split maturantke mestne ženske gimnazije iz Ljubljane. Pod vodstvom svojih profesorjev in profesorice so si ogledale mesto, ki pa ga po večini poznajo že s prejšnjih poučnih izletov. Popoldne so se s parnikom »Kosovo« odpeljale po mirnem morju dalje proti Dubrovniku.

Dve razstavi v Beogradu

Beograd, 1. aprila. AA. Danes so na beograjskem cenišču slavnostno otvorili dve razstavi. Prvo je otvoril trgovinski minister Jevrem Tomić in se imenuje »drugi avtomobilski salon«. Druga razstava pa je »Razstava cest in tujeskega prometa«. Na avtomobilski razstavi sodeluje 6 držav in sicer Nemčija, Češkoslovaška, protektorat, Italija, Francija, Anglija in Amerika, skupno 118 trdk. Otvoritev obeh razstav so se udeležili med drugim: v zastopstvu Nj. Vel. kralja polkovnik Poleksić, vladika D'onzij, beograjski nadškof dr. Ujčić, več ministrov, Milan Simenović, nemški poslanik Viktor Heeren in turški poslanik Ali Hajdar Aktaj.

Iz državne službe

Beograd, 1. aprila. p. Sprejeta je bila ostavka učitelja 2. mešane meščanske šole v Ljubljani Draga Pura, premeščena pa je bila učiteljica meščanske šole Danica Gruđen iz Celja v Senovo. — V železniški službi je bil premeščen kontrolor Janez Kušar iz kurilnice na glavno postajo v Ljubljani. — Direktor trg. akademije v Mariboru Peter Modic je napredoval v 3-2.

Vremenska napoved

Zemlja: Delno oblačno v vsej državi. V vzhodnih krajih bo nekoliko več oblačnosti z nekaj dežja, toplota bo na vzhodu padla, drugod pa se ne bo dosti spreminjala.

Dunajsko: Ponekod jutranje megle, podnevi milo vreme, nekoliko vzhodnih vetrov, temperatura se v splošnem ne bo mnogo spreminjala.

Vodnikova družba v spomin kralja Viteza

Poročali smo že o obnem zboru Vodnikove družbe, zaslužne izdajateljice slovenske ljudske knjige. Poročila odbornikov izkazujejo velik napredek. V enem letu je družba pridobila 466 članov. Knjige Vodnikove družbe so priljubljene med najširšimi sloji slovenskega naroda. Vodstvo družbe izbira knjige s srečno roko ter jih daje za ceno, ki jo vsakdo zmore. K poročilu o poteku obnega zbora dostavljamo zdaj govor predsednika g. Rasta Pustoslavca:

Z današnjim obnim zborom stopa »Vodnikova družba« v trinaesto leto svojega — s ponosom in notranjim zadoščenjem smemo to ugotoviti — plodonosnega delovanja. Ne mence se za nerazumevanje in čisto tudi nezaujanje v lastnih vrstah, pa za zlonamerne napade z nasprotne strani, ki je hotela obdržati monopol na knjižnem trgu, namenjenem širokim slojem našega naroda, je družba dosledno in neomajno stopala po svoji, od vsega začetka točno začrtani poti, da daje ljudstvu v roke knjige, ki bodo služile ne samo zabavi in razvedrilu, marveč tudi pouku in vzgoji. Knjige, ki bodo široke ljudske sloje moralno dvigale in jih vzgajale v ljubezni do rodne grude in narodne države, pa v duhovnosti do narodne dinastije. Med prvimi, ki so to njeno narodu in domovini posvečeno delovanje priznali, je bil blagopojni kralj Aleksander, ki je že prvo leto pristopil družbi kot ustanovnik in ji kasneje, ko je izdala »Vodnike in preroke«, pa zgodovinsko knjigo »V borbi za Jugoslavijo«, opetovano sporočil po dr. Zerjavu svoje priznanje in pohvalo njenemu patriotskemu delovanju. Svetlemu zgledu svojega velikega očeta je sledil tudi Nj. Vel. kralj Pe-

ter II. in v posebno čast je družbi, da šteje tudi njega med svoje ustanovnike.

Dolgo vrsto let so tudi državne oblasti uvaževale njeno nesebično rodoljubno delo in jo moralno in gnotno podpirale.

Letos jeseni poteče pet let, odkar je zločinska roka posegla po dragocenem življenju kralja Aleksandra Ureditelja, da odzvamе Jugoslaviji njenega tvorca in idejnega graditelja.

Da ob petletnici njegove mučeniške smrti počasti spomin svojega ustanovnika velikega kralja, je odbor »Vodnikove družbe« na svoji seji dne 23. t. m. sklenil razpisati posebno knjižno nagrado v znesku 5000 dinarjev, ki se bo poleg običajnega pisateljskega honorarja izplačal avtorju, ki bo izročil družbi najboljšo, njenemu programu in idejnim smernicam odgovarjajočo leposlovno delo. »Vodnikova družba« smatra, da se bo z razpisom te nagrade na najprimernejši način oddolžila spominu kralja Ureditelja.

Težak udarec usode je zadel družbo s smrtjo odbornika in knjižnega referenta profesorja dr. Ivana Laha. Od ustanovitve družbe do svoje prerane smrti je bil dr. Lah njen odbornik in knjižni referent. Njegov posvečen vso svojo veliko ljubezen in vse svoje izredne sposobnosti. Nepristano je snoval najrte, kako bi utrdil in poglobil ugled družbe in simpatije do nje v širokih slojih nacionalne javnosti. Često je segel sam po peresu in napisal dela, iz katerih se bodo še pozni rodovi učili, kako je treba narodne velikane spoštovati in častiti, kako je treba ljubiti svoj narod in svojo domovino, nesebično delati zanjo in se, ako treba, tudi zanjo žrtvovati. Od pokojnika se je ob odprtem grobu poslovil predsednik, odbor pa je za njegov spomenik nakazal prispevek v znesku 1000 din. Dr. Ivanu Lahu ohrani »Vodnikova družba« trajen svetel in hvalečen spomin!

Poleg neprežaljenega dr. Laha nam je neizprosna smrt v preteklem poslovnem letu ugrabila še dva ustanovnika: dr. Ferdinanda Lašiča, odvetnika v Mariboru, in Veljane Beštra, fotografa v Ljubljani, ter šest poverjenikov: Anica Turnherjevo, učiteljico v Višnji gori, Karla Pernarčiča, žel. zvanika v Mariboru, Fr. Benkoviča, poselnika v Blagovici, Ivana Sokliča, uradnika v Sarajevu, Josipa Tušaka, trgovca pri Sv. Antonu v Slov. goricah, in Ljudevita Andoljška, uradnika v Karlovcu. Slava njihovega spomina.

Poslovilno pismo Mariji Kodermanovi

V tistih predvojnih časih so bile učiteljice na Stajerskem za 20 kron mesečno bolje plačane kakor me na Kranjskem. Stajerska je spadala pod deželni šolski svet v Gradcu, Kranjska pa pod Ljubljano. Učiteljicam, ki so maturirale v Ljubljani ali v Gorici, je bilo prvo težavno priti na zeleno Stajersko. V Gradcu so že vedeli, zakaj bolje plačujoče učiteljice, enako je vedel deželni odbor vojvodine Kranjske, zakaj in čemu je uvrstil učiteljice med svoje uslužbenke. Čestitaji in učiteljice so bili plačani od deželnega odbora.

Kranjske učiteljice je večkrat zanesla pot na Stajersko med tovariše in tovarišice, in tako me je povabila na »vandranje« tovarišica Tina, Časi so minili, a ostali so spomini. Ti lepi spomini prav danes hitijo nazaj v tisto avstrijsko dobo, ki je nas, Slovence, ločila po kronovinah, a ločila nas ni po duhu in srcu.

S tovarišico Tinico sva prišli v družbo, v kateri je blagopojna gospa Kodermanova razgrinjala svoje misli, svoje hote, svoje duše, svoje srce. Poslušali sva. Kakor od daleč nekje je pozivalo v nas, da smo poklicane v to in za to, da delujemo na vsej črti za narod in za naše pravice.

»Učiteljica med štirimi stenami dela te za plačo, toda učiteljica izven tseh sten deluje za narod, iz katerega je izšla. Vseposod je zbuja zavest, da smo Slovenci, da je ta zemlja naša. Zemlja, katero je oral in nanjo sejal naš davni praded. Dekleta, zavihajte roke, pojdite med ljudi. Bodite narodu kapijot v tiste čase in dni, o katerih so govorili in pisali naši slavni mož-

je. Vzgaajate mladino v duhu Slovanstva. Bo že prišel čas, katerega je slutil in čutil Prešeren. Polagoma, iz dneva v dan, iz leta v leto seje v mladino in narod seme zavesti, da je Slovenec globoko ukoreninjen v svojo zemljo.

Učiteljice so izročena nežna srca in dovezne dušice. Mladina naj bo vsa naša. Nobeno drevo še ni zrastle do neba, pa tudi drevo naših tlačiteljev ne bo. Že to je dovolj, da smo ločeni po štirih kronovinah. Ako bi bili v skupnosti, bi bilo naše delo lažje in uspešnejše. Tako pa je treba velike narodne zavednosti in dela, dela, dela. V uspešnost delovanja med narodom pomoz Bog!

Take besede so nam bile odkritje v času in dobi, ko je na Slovence pritiskal duh, ki je zadrževal, da bi odčutil in uničil naše bitje in žitje.

V tem je bila gospa Kodermanova žena, ki je v nemala in pritežala mlajšo generacijo učiteljstva za seboj. Vse prezgodaj je ovila smrt njeno življenje, vse prezgodaj so onemlele njene goreče besede.

Ko se klanjamo spominu rajne, oživljamo spomine na ženo in mater in na zavedno Slovenko iz časov, ko nas je razdruževala meja, a družila in spajala globoka zavest učiteljstva in Slovanstva.

Vse učiteljice, ki so kdajkoli imele priložnost spoznati njeno prijetno družabnost, ji ohranimo najlepši spomin in zahvalo za vse pobude in smernice, katere nam je začetavala.

Blagi ženi in materi in zavedni Slovenki svetla spomin!

Mara Tavčarjeva.

ga genija Verdija, mojstra, ki je črpal iz take intuitivne zakladnice, da se je lahko lotil prav tako najbolj realistične odrske snovi, kakor mistične oratorijske, ne da bi kje zmanjkalo toka polnega, prepričevalnega življenja, vtelesenega v melodičnost.

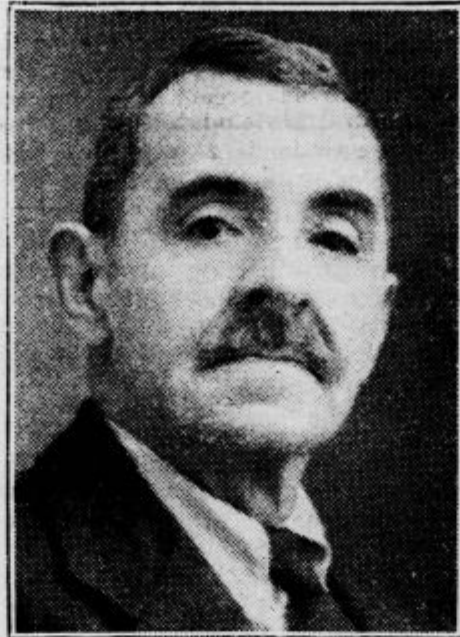
V vrsti izmenjave kulturnih stikov z našimi zapadnimi sosedmi, čijih glasbeni tvorci so podali svetu že toliko neminljivih vrednot, je pomenil koncert ELAR v Ljubljani dobrodošel in zanimiv doprinos, kateremu naj bi sledili čim pogostje še nadaljni medsebojni obiski.

L. M. S.

Jože Pogačnik

— 70-letnik

Ljubno na Gorenjskem, 1. aprila. Te dni je praznoval naš senior čevljar, g. Jože Pogačnik 70letno rojstvo. Skoro bi bili pozabili na izreden dogodek našega prijatelja, kar naj nam jubilat oprsti, če ga pogledamo, saj ne moremo verjeti, da je že 70letnik. Rodil se je v Ljubnem pri Matevčevih, kjer vodi družino njegovega brata, ki vedno gostilniško obrt. Sam pa je prevzel posestvo pri Senčarjevih.

V čevljarški obrti se je izučil v št. Vidu na Korškem. Kot pomočnik je prehodil mnogo sveta in se v svoji obrti zelo izuril. Gorenjsko občinstvo kupuje že preko 40 let njegove izdelke in je zadovoljno z njimi.

Vse njegovo življenje je borba in delo. Niti v najhujših trenutkih ni nikdar obupal. Vedno vedrega duha je bil pripravljen na vse, kar služi v dobro narodu in državi. Vzlic svoji visoki starosti je še zdaj od zore do mraka na delu.

Ko se je pred 35 leti ustanovilo gasilsko društvo, je prevzel posel brigadnega vodje in v opravljal to funkcijo preko 20 let. Nato pa ga je izbralo članstvo za blagajnika, kar je še sedaj. Ni se bilo prireditve, kjer bi ne bil naš Pogačnik pridno sodeloval. Tudi na oder je stopil, kadar je bilo treba. Zavoljo njegove delavnosti ga je tudi Sokol ob ustanovitvi izbral za svojega podstarostarja, občani so ga poslali doskrat v občinski odbor, obrtniško pa ga je imelo dolgo vrsto let za zagovornika v davnih odborih kakor tudi v svojem strokovnem združenju. Povsod je bil na svojem mestu. Kot mož dela je bil odlikovan s srebnim kolajno za državljanske zasluge.

Poleg vsega dela za javnost se je skrbno brigal tudi za svojo ljubljeno družino in jo vzgojil v nacionalnem duhu. Ni prireditve v Sokolskem domu in ne dobredelne akcije, ki bi se mogla izvršiti brez Senčarjevih.

Vsi njegovi prijatelji od blizu in daleč mu iz srca želimo, da dočaka še mnogo, mnogo let!

Prvi slovenski kinolog je umrl

Ljubljana, 1. aprila.

Skoraj vsaki dan, skozi vse leto, če je bilo količjak ugodno vreme, tu pa tam tudi v dežju, smo videli starejšega gospoda, ki je vodil iz mesta, zvečer pa v Ljubljano nazaj včasih kar po tri lovske ptičarje. Kadar se je vračal, je bil videti precej izmučen. Če je srečal na cesti lovskega prijatelja, pa mu je že pripovedoval o napredku in talentih svojih gojencev. Zvečer je sedel v družbi lovcev in govoril do pozne ure o kužkih in kinologiji.

Pa kako bi tudi ne, saj je bil upokojeni gospod, višji poštni svetnik Evgen Križaj, naš prvi slovenski kinolog. Zvali velike ljubezni do psov, so ga njegovi lovski prijatelji nazivali kratko: »kužkov atas«.

Zjutraj
za lepoto —

Zvečer
za zdravje!

Zato zjutraj, zlasti pa zvečer

SARGOV **KALODONT**
PROTI ZOBNEMU KAMNU

G. Križaj, ki se je že v zgodnji mladosti zelo zanimal za pse, posebno za ptičarje, je v veliko vmeno zasledoval kinološko literaturo, ki je bila pri Nemcih na precej visoki stopnji v osemdesetih letih preteklega stoletja. Ugodna prilika za udejstvovanje v zanimivi stroki mu je bila dana, ko je prišel kot mlad poštni uradnik na Dunaj, kjer je takoj stopil v krog dunajskih kinologov.

Kar se je bil naučil v tujini, je presadil na naša domača slovenska tla. Prišel je gojiti dobre ptičarje in se posebno zanimal za čistost pasem. Do zadnjega je bil v zvezi s tujimi kinologi in uvažal je v naše kraje dobre fermače. V zadnjih letih, ko so se našej reji dobrih in lepih psov približali v tej stroki sosednjim državam, pa se je pobirgal tudi za izvoz naših ptičarjev v tujino. Najdražji ptičar, čigar uvoz je bil preskrbel G. Križaj, je stal blizu 20.000 dinarjev. Prav ugodno pa so bili prodani tudi naši lovski psi v tujino.

Ko so neposredno pred svetovno vojno v Ljubljani ustanovili našo prvo kinološko družbo, »Klub ljubiteljev ptičarjev«, je bil G. Križaj med najglednejšimi delavci. Kot strokovnjak je prevzel mesto razsodnika pri lovskih tekmah, pri razstavah pa mesto ocenjevalca. S svojim res temeljitim znanjem v kinološki stroki si je pridobil velike zasluge za pasjeslovje in vzgojo dobrih, lepih lovskih psov. Na tekmah in pri razstavah je sodeloval od ustanove kluba pa do letošnje zime, ko ga je priklenila na posteljo bolezen.

G. Križaj se je posebno v zadnjih letih, ko je bil upokojen, veliko bavil z desuro ptičarjev. Menda v zadnjih letih ni bilo tekme, kjer bi ne bili tekmovali tudi njegovi gojenci in to po vsej naši državi. Pa tudi kot razsodnik in ocenjevalec je bil vabjen k pasjim prireditvam v vsa naša večja mesta in celo izven države. Najrajši je hodil dresirati ptičarje na Ljubljansko polje, proti Ježici in na Posavje.

V sredo popoldne pa so njegovi sorodniki in prijatelji njega spremili v tiste kraje, ki so mu bili najljubši in to vprav takrat, ko je za lovce posebno prijetno na Posavju. K zadnjemu počitku so položili neumornega, uglednega kinologa sredi drugega mu Ljubljanskega polja, kamor vprav sedaj, ko vstaja mlada Vesna, priplavajo v mraku, na povratku v domovino, na sever se vračajoči dolgočljivi ključači.

Izletnikom na Oplenac

Ljubljana, 1. aprila

V današnjih resnih časih, ki nam ne smejo vzeti poguma, marveč nas morajo le še okrepiti v domovinski ljubezni, je poklonitveno romanje na Oplenac, ki ga prireditelji Sentpetrski Ciril-Metodovi podružnici za letošnje binkošne praznike, res prava božja pot. Prireditelji se trudijo, da bi izletnikom napravili potovanje čim udobnejše in da bi nudili čim večjo kopico nepozabnih vtisov z Oplenca, kakor tudi iz Beograda.

Prireditveni odbor je pretekli torek zopet imel sejo pri šestici, vodila jo je predsednica gospa Nilka Potočnikova, posamezni poverjeniki pa so lahko zadovoljivo poročali o dosedanjih prijavah. Večina je za II. razred, v katerem pa je še nekaj prostora, enako tudi v III. razredu. Vsi, ki se nameravajo se prijaviti, naj blagovolijo to storiti do 5. aprila da se bodo lahko te prijave zaključile in da bo odbor potem lahko izvršil vse, kar je še potrebno za čim lepši potek izleta. V Ljubljani sprejema prijave godna Hrovatinska pri blagajni Bonačeve trgovine, poleg predsednice g. Potočnikove in blagajnice g. Tomšeta ter ostalih poverjenikov. V Mariboru je prevzel poverjenstvo poleg gospe Lipoldove šolski upravitelj v pokouju in marjavi blagajnik CMD g. Franc Cvetko, v Turnarjevi ulici 28. Prispevek za vožnjo v II. razredu je 280 din, za III. razred 200 dinarjev, prehrana pa bo stala 35 din. Pohitte s prijavi in vplačili, ostala navodila pa bodo sledila prihodnjo nedeljo v »Jutru«.

O skrinjici v Prešernovi sobi na Okroglem

Selca, 1. aprila.

Pod naslovom »Spomini na Prešerna v Kranju« omenjate v Vašem dnevniku z dne 25. t. m. kot posebno zanimivost »Prešernovo sobo« na Okroglem skrinjico, »umetniško delo rezbarja, ki je svojo umetnost ponesel v grob.« Resnici na ljubo in prizadetemu umetniku v zadoščenje Vam sporočam, da umetnik, ki je bil izdelal to skrinjico po naročilu msgr. Toma Zupana, še živi tu v Selcih in je prav te dni dopolnil svojih 85 let. Je to priznanje podobar Josip Grošelj, ki me je na omenjene vrstice sam opozoril ter mi pojasnil, da je skrinjico izdelal on. Razumljivo, da je on tudi vrezal Prešernov verz, ki pa ga je na skrinjico napisal msgr. Tomo Zupan sam.

Ob tej priliki mi je g. Grošelj povedal, da je g. Zupanu izvršil še mnogo drugih del: okvirjev, kipov itd. Tako mi je bil napravil tudi kip sv. Cirila in Metoda za kapelico na Okroglem, o katerem je po njegovem pripovedovanju bila neko leto v »Mladici« iznesena domneva, da ga je izdelal kipar Zajc. Model za ta kip hrani g. Grošelj še danes. Pripovedoval mi je, da se je pri prevežanju tega kipa glava sv. Cirila nekaj pokvarila. Zato je šel na Okroglo, da bi jo popravil. Toda že med potjo je izvedel, da ni mogel priti na

gradič, ker je narasla Sava griček popolnoma obkrožila. Kljub temu je nadaljeval pot in prebrel vožo na nekem mestu, kjer je bila Sava nizka. Ko se je po izvršenem popravilu vračal domov, je reka že upadla. Doma v Selcih pa ga je že vsi dni čakala brzojavka g. Toma Zupana, ki je bil tedaj še v Alojzijevecu v Ljubljani, čes naj nikar ne hodi zdaj na Okroglo, ker je zaradi narasle Save dostop vanj nemogoč.

G. Grošelj hrani še marsikatero pismo od g. Zupana in rad obuja spomine na svoja mlada leta, ko je imel še tri pomočnike in so šla njegova dela po vsej Sloveniji, zlasti na Korosko, pa tudi drugam. Po malem je izdeloval okvire in tudi se kipe do lanskega leta, ko je bil obolen. Od tedaj pa je precej opešal in oslabil, vendar se še ne more odreči svoje ljubemu umetniškemu delu in še zdaj izrezuje neke okvire. Seveda mu gre delo zaradi višoke starosti zdaj le počasi izpod rok.

V. št.

— Po pogosti nosečnosti morejo žene z dnevno redno uporabo pol kozarca naravnega »Franz-Josefove« grenke vode, zavžite na tešče, z lahkoto doseči izpraznjenje črev in urejeno delovanje želodca. »Franz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočana in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

V spomin Štefana Gomiščka

Pred letom dni v začetku spomladi si nas zapustil, mlad in poln načrtov za prihodnost, Štefan, povsod znani in priljubljeni goriski delavec. Trpka usoda Te je tako kruto iztrgala v najlepši mladeniški dobi iz naših vrst. Sonce je sijalo toplo na cvetno nedeljo ob letu preko vse sol-

čne Gorice, ko smo Te žalostnih src spremljali iz Tvojega rodnega doma v St. Petru tja doli po poti proti Vertobji, kjer si našel po hudem trpljenju svoj zasluženi tihi in mirni dom.

Ne samo Tvojim sročcem, materi, sestricam in bratom, temveč tudi nam, Tvojim sodelavcem in mnogim prijateljem širom vse goriske okolice in drugod, je bila Tvoja smrt bridka izguba. Bil si nam vzor, poštenjak in zvest prijatelj. Niso bila rožnata Tvoja mlada leta. Bridka so bila, polna razočaranja in težke borbe za obstanek. Pridno si prijel za vsako delo in s svojim zaslužkom vzorno skrbel za mater ter pet bratov in sestric. Kljub vsem težavam pa si po svojih skromnih močeh hrepenel po izobrazbi, ljubil si petje in godbo. Vedno so nam bila vrata Tvoje domače hiše odprta, vedno smo bili deležni dobre in prijazne besede.

Vsi, ki smo Te poznali, Te ohranimo kot dobrega prijatelja v najlepšem spominu!

V Bolgarijo in Carigrad

Jugoslovensko-bolgarska liga v Ljubljani priredi julija o priliki zleta Junakov v Sofiji 15-dnevno potovanje po Bolgariji, združeno z izletom v Carigrad. Potovanje se bo po naslednji poti: Ljubljana—Beograd — po Donavi skozi Zeleno vrata do Vidina — Sofija — Plovdiv — Stara Zagora — Trnovo — Varna — Carigrad — Varna — Plevna — Sofija — Niš — Beograd — Ljubljana.

V večjih krajih Bolgarije bodo prirejani izleti v okolico, in to: iz Sofije v Bojano in Knjaževu, iz Plovdiva v Bačkovski manastir, iz Varne v Evksinograd in Sv. Konstantin itd. V Carigradu se bo potovalo s posebno izletniško ladjo, v njegovo okolico pa z motornimi čolni in drugimi prevoznimi sredstvi. Ogled Carigrada bo pod posebnim strokovnim vodstvom.

Cena celotnega potovanja je 2460 din. V ta znesek je vračunana vožnja z brzim vlakom III. razreda, vožnja po Donavi, prehrana in prenočišče v dobrih hotelih razen v Carigradu, kjer bo prenočevanje na ladji, vse vstopnine v muzeje in strokovno vodstvo po Carigradu in okolici.

Zaradi omejenega števila udeležencev in zaradi lažje organizacije potovanja se je treba za izlet čimprej prijaviti. Prijave sprejema Jugoslovensko-bolgarska liga v Ljubljani, Gradišče 14/I, pismeno ali ustmeno vsak dan med uradnimi urami od 16. in 18. Istotam se bodo tudi podrobnejše informacije.

IZREDNA UGODNOST!

Pri manufakturi „MANICA“ k. d. na Mestnem trgu 17, imajo pa res *ostanke volnenega blaga za damske obleke v širini 130 cm*

meter po Din **35'-**

NE SAMO, DA JE KVALITETA IZVRSTNA, NA VELIKO IZBIRO IMATE TUDI VSE NAJMODERNEJŠE BARVE. — SEVEDA, PRITI MORATE PRAVOČASNO!

Prvi italijanski koncert v Ljubljani

Ljubljana, 31. marca

Kot uvod v velikonočno razpoloženje smo čuli v četrtek, dne 30. marca Verdijevo »Requiem«, skladbo svetovnega slovesa in monumentalne koncepcije, ki je znana Ljubljancem ne izza domačih izvedb, v interpretaciji solistov, zbora in orkestra radiofonске oddaje postaje Torino. Okrog 160 sodelujočih je vsakega impozantno število, obenem pa tudi edino primerno za izvajanje velikih oratorijskih del. Koncert je pomenil za Ljubljano ne le glasbeni, temveč tudi družabni dogodek prvega reda in zato je bila velika unionska dvorana odlično zasedena s poslušalci, ki so z velikim zanimanjem pričakovali in komentirali nastop.

Troje glavnih skupin izvajalcev, solisti, zbor in orkester tvorijo vsaka zase ocenljivo telo. Solisti so bili: sopran ga. Rita Fornari, alt ga. Giorgia Tumiat, tenor ga. Arturo Ferrara in bas ga. Franco Zaccarini. Zanj je zaradi nepričakovane indispozicije v drugem delu vskočil g. Emmanuele. Med temi se je za najizdatnejšim, najprožnejšim in najbolj izenačenim glasom, hkrati pa z največ poglavljenim in najlepšo interpretacijo odlikovala altistka ga. Tumiat. Tudi sopranistki ga. Fornari je odgovarjalo mnogo mest skladbe tako po glasovni legi, kakor tudi po značaju same. Manj pomembna je obče vloga tenorja, kateremu je poverjen samo en solistični odstavček (Ingenisco). Basistova indispozicija pa je, žal, okrnila glasbeno podobo v prvem delu in bi bilo morda bolje, če bi se bila izmena izvršila že pred pričetkom koncerta.

Zbor ELAR (Ente italiano audizioni radiofoniche) je imel težko nalogo, gostovati v kraju, kjer je zborovje petje tako rekoč doma. Zlasti podajanje oratorijskih koncertov zahteva od zbora več kakor šte. vileno jakost, več kakor samo ubranost in polnost glasov. Le dolgoletno vadjenje v

skupnem ansamblu more privedi zborovsko petje do one značilne stopnje, kakor jo poznajo naši najboljši zbori. Upošteva te dejstva, je treba priznati, da se je zbor ELAR zelo lepo uveljavil in rešil svojo nalogo častno, z vso potrebno točnostjo, jasnostjo in sigurnostjo, kakor jo zahteva izvedba celovečernega dela.

Težiske trodelnega korpusa pa je bilo vsekakor v orkestru, kjer smo mogli občudovati lahko skladnost trobil, polnozvočnosti pihal, zlasti fagotov, ter prožnost in prilagodljivost godal. Medtem, ko smo vajeni še iz predvojnih časov, da se trobila vlečejo kakor težke megle, smo jih videli tu v blesku, ki jim pritiče, in z lahkostjo, katere jim jemlje zemsko okornost. Skladnost je bila zlasti odlična v trobentah in pozavnah; tu je odločna točnost, združena z nepogrešljivo sigurnostjo nastavka, vzbuja upravičeno odobravanje. Prav tako je bil enoten in svojevrsno značilen timbre fagotov, katerih tonska polnost in hkrati nežnost je bila popolnoma pravična vsaki zahtevi partiturne velikega mojstra.

Zbor je našel tudi zborovodja g. Achille Consoli, celo vodstvo koncerta pa je bilo poverjeno mlademu dirigentu g. Armandu La Rosa Parodi. Njegove umerjene, točne in jasne geste, ki so z absolutno sigurnostjo vodile veliki aparat sodelujočih, so prav tako imponirale kakor prijetni izostanek vsakršnega pretravanja v zvočnih ali interpretacijskih vprašanjih. Dirigent je znal, kar je redka vršina, popolnoma izločiti svojo osebnost ter jo podediti skupnemu interesu, službi skladatelja. Tako je bila umetnina podana objektivno in brez osebnostnih dodatkov, ki so sicer mamljivi, včasih tudi prepričevalni, a večinoma kvarni delu, kateremu imajo prav za prav le služiti. Vsem takim izkušnjavam se je torinski dirigent umaknil tako, da je prepustil delu, da govori zase. In da delo to zmore, zanj jamči lik velike-

Gospodarstvo

Velik pomen nove trgovinske pogodbe s Francijo

Vlada je včeraj izdala uredbo, ki določa, da stopa s 1. aprilom v veljavo trgovski sporazum, ki je bil sklenjen 11. februarja t. l. med Francijo in Jugoslavijo. Na osnovi te pogodbe se bo verjetno podvojil trgovski promet med Francijo in Jugoslavijo. Jugoslovanski izvozniki se bo odprlo široko francosko tržišče. Računati je tudi s tem, da se bo podvojil francoski izvoz v Jugoslavijo. Ustvarjene se tudi široke možnosti za naložbo francoskega kapitala v jugoslovansko gospodarstvo.

Kontingenti, ki so dovoljeni Jugoslaviji, so se doslej težko izkoriščali, in sicer zaradi nesorazmerja med cenami v Jugoslaviji in cenami v Franciji. Do tega nesorazmerja je prišlo zaradi spremenjenega odnosa med vrednostjo franka in dinarja. Za izvoz jugoslovanskih žitnih kontingentov v Francijo je v novi pogodbi dovoljen poseben režim. Ti ukrepi se bodo izvajali tako, da ne bodo škodovali zaščitnemu sistemu francoske kmetijske proizvodnje. Istočasno se bo sistematično delalo na tem, da se zvišajo francoski nakupi v Jugoslaviji. Na zboljšanje organizacije in zvezi med jugoslovanskimi in francoskim trgovcem bosta delali v prvi vrsti francosko-jugoslovanska trgovinska zbornica in francosko-jugoslovanska kmetijska zbornica. Nova pogodba, ki je včeraj stopila v veljavo, bo dovedla do okrepitev trgovskih zvez med obema državama in do zaščite interesov francoskih uvoznikov, ki bodo sodelovali pri gospodarskem razvoju Jugoslavije.

V zvezi s podpisom trgovinske pogodbe z Rumunijo in Jugoslavijo poročajo iz Pariza, da bo Francija v teku letošnjega leta kupila v Rumuniji 1 milijon met. stotov koruze, v Jugoslaviji pa 440.000 met. stotov.

Znano je, da bo novi sistem, ki ga uvaja Francija v trgovinskem sporazumu z

Jugoslavijo, omogočil, da se bo naš izvoz v Francijo potrojil. Povečanje izvoza v Francijo pa bo olajšalo tudi postopno življenje francoskega gospodarstva. Finančni ukrepi, ki jih je izdal lani v jeseni francoski finančni minister Paul Renaud so že v prvih mesecih pokazali prav ugodne rezultate. Zaupanje v francosko valuto se je naglo zboljšalo in pobezi kapital se je začel v znatnem obsegu vračati v domovino. Vse to je imelo za posledico naraščanje tečajev francoskih državnih papirjev, s tem pa se je bistveno zboljšal tudi položaj zakladnega urada. V januarju je za adu napete mednarodne politične situacije nastopil sicer zastoj in so tečajni državni papirji nekako popustili, toda današnje stanje je še vedno povprečno za 15% višje nego lani v jeseni.

Kakor se zdi, se povratek francoskega kapitala v Francijo tudi zadnje mesec ni ustavil. V poučenih krogih cenijo, da se je od lanskega oktobra vrnilo v Francijo za 13 do 14 milijard frankov zlata.

To zboljšanje položaja na finančnem področju ima svoj ugoden vpliv tudi v splošnem razvoju gospodarstva. Indeks industrijske produkcije se je v zadnjih mesecih povečal sicer le od 66,3 na 68,8, toda po raznih znakih je pričakovati, da bo zboljšanje na denarnem trgu nadalje ugodno vplivalo na gospodarski razvoj in to nazivlje nesigurnemu mednarodnemu političnemu položaju, kajti obilica sredstev na denarnem in kapitalnem trgu je najvažnejši pogoj za gospodarsko življenje. Finančnemu ministru je uspelo z emisijami blagajniških zapisov pri ugodnih pogojih kriti vse finančne potrebe, tako da mu ni bilo treba od lanskega oktobra apelirati na Francosko banko, kjer ima na razpolago kredit v višini 15 milijard, ki pa je ostal doslej docela neizkoriščen.

Novi Bat'ove tvornice v Jugoslaviji

Ze včeraj smo v zvezi z vprašanjem bodoče usode Bat'ovih podjetij v Zlinu na Moravskem poročali o načrtih za ustanovitev novih obratov v Jugoslaviji. Med drugim smo navedli, da demantira podjetje v Zlinu vesti o prenosu centra v Jugoslavijo, ne zanika pa informacij o ustanovitvi novih obratov v Jugoslaviji, kjer pa gre po vsebini demantija iz Zlina le za pomožne obrate.

Sedaj poročajo iz Beograda, da bo tvrdka Bat'a, ki ima v Jugoslaviji svojo samostojno delniško družbo, zgradila v naši državi v resnici več novih obratov. Na Visokem v Bosni namerava ustanoviti tvornice usnja. Podjetje si je izbralo kot sedež nove industrije Bosno, ker je bilo Visoko že od nekdaj center usnjarske industrije v Bosni. Poleg te tvornice namerava tvrdka Bat'a zgraditi še druge nove obrate. Po investicijskem načrtu bo tvrdka zgradila v okolici Valjeva dve industrijski podjetji, in sicer tvornico pnevmatik za bicikle in tvornico za plinske maske. Končno namerava v Brčku zgraditi tvornico za predelavo bombaža. Vse investicije bodo zahtevale izdatke v višini preko 100 milijonov din.

Ljubljanska kreditna banka

Dne 1. aprila se je vršil občni zbor delničarjev Ljubljanske kreditne banke pod predsedstvom Ivana Jelčina.

Iz poročila, ki ga je podal glavni ravatelj K. K. K. K., posnemamo, da je v minulnem letu lepo napredovala realizacija starih angažmanov, tako da je bila banka v stanju likvidirati znatne vsote starih vlog in upnikov, od katerih je do sedaj likvidirala okroglo 54%.

Znato pa se je razširilo novo poslovanje in je posebno razveseljiv prirastek novih vlog, ki so se dvignile v minulnem poslovnem letu za 45% na 150 milijonov dinarjev in še stalno naraščajo.

Ob koncu leta je imela banka v novem poslovanju nad 50 milijonov dinarjev takoj razpoložljivih sredstev, kar predstavlja 33% vseh novih naložb in dokazuje veliko likvidnost novega poslovanja.

Občni zbor je odobril poslovno poročilo in bilanco zavoda za leto 1938, ki izkazuje povečanje skupnih debitorjev od 189.679.157 din na 191.783.838 din, skupnih vlog in kreditorjev od 263.733.850 din na 290.764.403 din in povečanje bilancne vsote od 325.966.738 na 346.923.980. Podružnice

so poslovale zadovoljivo, industrije iz koncerna banke so dosegle ugodne rezultate in z malimi izjemami plačajo vse ustrežajočo dividendo. Stanje realitet se je zmanjšalo od 30.290.742 na 27.053.330 zaradi odprodaje nekaterih objektov. Zaradi razširjenja novega poslovanja se je znatno dvignil obrestni donos.

Od čistega dobička din 2.753.844,49 je občni zbor dodelil rezervam in pokojninskemu skladu din 1.716.503 ter se je določila % dividenda na prioritetne delnice za leto 1938.

Pri volitvah v upravo so bili izvoljeni vsi izstopajoči dosedanj člani uprave gg. inž. Oskar Dračar, dr. Ernest Rekar, Herbert Woschnag in Jakob Zadravec in med letom v upravo kooptirani član g. dr. Ivan Bole, predsednik in generalni ravnatelj Jugoslov. zavarovalne banke »Slavije« v Ljubljani. V nadzorstvo so bili ponovno izvoljeni vsi dosedanj člani gg. inž. Dušan Sernek, Viktor Naglas, Miloš Oset in Mirko Stepič, na novo pa primarij dr. Alojz Kunst iz Ljubljane. (—)

Hranilnica dravske banovine v Ljubljani in njena ekspoziura v Kočevju

Najmočnejša banovinska hranilnica v državi — Hranilnica dravske banovine v Ljubljani je imela dne 27. marca t. l. bilančno sejo, na kateri se je razpravljalo o bilanci za leto 1938.

Akutna kriza, ki je nastopila v drugi polovici septembra 1938., je stavila zavod na še večjo preizkušnjo, kakor v letih 1931 — 1935. Nezaupanje ljudi do denarnih zavodov je bilo v teh dneh potencirano tako da so ljudje dvigali celotne prihranke. K sreči je bil zavod, po preizkušnji prejšnjih let, na ta dogodek odlično pripravljen, saj je imel toliko takoj razpoložljivih sredstev, da je mogel zadostiti vsaki želji v neomejeni višini. Vlagatelji so prišli do prepričanja, da oglaš zavoda niso bili samo mamili za vlagatelje, ampak da je zavod zadostil vsaki zahtevi vsakega svojega vlagatelja. Kljub zelo mali reklami so ljudje začeli vračati vloge in oni vlagatelji, ki je poprej dvignil vese prihranjen znesek, ga ni samo vložil nazaj pod enakimi pogoji, ampak je celo nevede izkazal dragoceno priznanje načinu zavodovega upravljanja tuje denarja, ki zasluži popočno zaupanje, in s tem potrdil da je jamstvo banovine le subsidiarnega značaja.

Služnostna pravica steze

Načelno važna odločba stola sedmorice

Načelno važna odločba Stola sedmorice. Lipar in Hrastar sta si bila sosed. Od Liparjeve hiše pa do glavne ceste je držala steza in sicer sploščeta po Liparjevem, potem pa po Hrastarjevem svetu. Odkar najstarejši vaški prebivalci pomnijo, so hodili po tej stezi ljudje od Liparjeve hiše do ceste, kakor tudi v nasprotni smeri, kajti v Liparjevi hiši se izvršuje čevljarstva obrt že od pamitiveka. Ljudje so po tej stezi prinašali in odnašali obutev. Razen tega so tudi vsi oni vaščani, ki so imeli južno ali severno od Liparja svoje njive, prinašali poljske pridelke v mrežah, naravnih koših, košarah, cajnah in cekarjih, v škafih vodo od studenca, v putrih vino, v brenjah tropine iz vinograde.

Steza je tekla od zahoda proti vzhodu v celoti po Hrastarjevem svetu v dolžini 35 korakov. Na severni strani je mejila na Gorsetov svet, ki je bil 60—70 cm višji od steze in poraščen s travo, tako zvano grivo; na južni strani je bila steza zagrajena s pokončnimi lesenimi krajniki. Ta plot je Hrastar postavil že pred več leti, ker so ljudje ob deževnem vremenu — kakor obstoja vobče povsod ta grda navada — stopali na njivo in pomandrali poljske pridelke. Steza je tekla tako rekoč po strugi, na eni strani griva, na drugi plot; široka je bila 50—80 cm, v obče bovnata, tu in tam nekoliko s kamenjem nadelana, kar je oskrboval Lipar sam. Na stezi ni rasla niti bilka trave, le ob kraju trpotec ali popotnik, ob plotu kopriava.

Pred 18 leti si je Lipar nabavil dvokolo. Kakor gori povedano, se Lipar s kolesom ni mogel po tej stezi voziti, pač pa ga je rinit pred seboj, deloma tudi prinašal na rami in to vsakokrat, kadar

je imel kaj opravka v bližnjem mestu. Tako je šla zadeva celih 18 let v popolnem redu. Hrastar je pač videl, kako je Lipar rinit ali prinašal kolo, vendar se za to ni popolnoma nič zmenil.

Lansko leto pa sta se nekaj sprla, naka je Hrastar hotel k odvratniku, ki je vložil tožbo proti Liparju. V tožbi se je trdilo, da se dela škoda po travi, če se kolo rine po stezi. Liparju naj se tedaj s sodo preprova, da bi še v bodoče rinit ali poleg sebe vodil kolo po tej stezi. Bili sta dve razpravi, ena na mestu samem, ki je trajala s majhnim presledkom 8 ur. Dejanjski stan se je ugotovil tak, kakršen je gori orisan, posebno da na stezi ni mogoče napraviti nobene škode, ker na njej sploh ničesar užitega ne raste.

Prvi sodnik je razsodil, da sme Lipar tudi v prihodnje rinit, v oddaljeni prenašati kolo po tej stezi. Razlogi so bili ob kratkem tile: Pravica steze obsega po § 492 obč. drž. zak. pravico, po tej stezi hoditi, dati se nositi od ljudi in vsuhati druge ljudi k sebi prihajati. Po § 484 more upravičenec sicer svojo pravico izvrševati na njemu poljubnem način, vendar se služnost ne smejo razširjati, marveč se morajo utesnjevati, kolikor to dopušča njihova narava in namen ustanovitve. Ugotovljeno pa je po ogledu na licu mesta, da je praktično razširjevanje steze nemogoče, ker je omejena na eni strani od plotu, na drugi strani pa od skoro ravno tako visokega obejka. Tudi v pravem oziru ni bila služnostna pravica steze razširjena. § 493 navaja, da se pravica pešpoti ne sme razširiti na pravico ježe ali na pravico, da se upravičenec da nositi od živali. Če se pomisli, da pristaja upravičencu pravica, da se pusti

Vloge so se v letu 1938, zvišale za din 43.848.000.— na din 208.332.000.— torej za celih 21%.

V zavesti težke odgovornosti in skrbi za veliko varnost vlog je uprava dosegla v letu 1938. najvišja likvidna sredstva ter znaša gotovina din 87.553.000.—, kar odgovarja 42% om vseh zaupanih sredstev.

Ako pristejemo k tej vsoti še kratkoročni menični material in vse vrednostne papirje, dosega višina visokovrednih takoj vnovčljivih sredstev znesek din 104.530.000, ali polovico zaupanih sredstev — Pri tem pa niso vpoštevana kratkoročna posojila, ki razmerja nasprot obvezam še zboljšajo.

Vlagateljem se za njihove vloge ni treba bati, o tem jih lahko prepriča dejstvo, da so se v letu 1938, zvišale rezerve za din 2.528.000.— na din 15.302.000.—, to je za sno petino od stanja v letu 1937.

Zavod se v zadnjem času sistematično bavi z uvajanjem malih vlog. Male vlagatelj je prepričal, da mu vloga od din 10.— naprej pripomore k intenzivnejšemu varčevanju in ga s tem navaja in smotrno vzgaja k potrebnemu varčevanju. Zavod je z veseljem ugotovil velik odziv takih vlagateljev. Če bo odziv v tej smeri nadaljeval v doseganju obsegu, potem si bo zavod lahko v nemali meri štel v dobro, da se varčnost posebno malega človeka ni zmanjšala, temveč se je z zaupanjem do zavoda le še povečala.

Povpraševanje po kreditih je bilo veliko. V letu 1938. je bilo na novo dovoljenih kreditov:

Kornoracijam v znesku din 15.244.000.— ostalim din 6.299.000.—

in se je tako stanje posojil zvišalo na din 111.846.000.—

Nenremičnine so imele vrednost din 7.100.000.—

V najhujši denarni stiski zavod ni pozabil svojih nameščencev. Dal jim je službene pragmatike, s katero je urejeno tudi dodatno pokojninsko zavarovanje pragmatičnih nameščencev. — Zavod vodi pod posebno upravo, ki jo tvorijo nameščenci in uprava, ves pokojninski sklad, ki izkazuje premoženje v višini 9.609.000.— din. To so palače v Griški ulici 3. in v Gradišcu 8a, 8b in 10.

Z letom 1938. se je udrtil sloves te najstarejše hranilnice v državi, ki posluje že 119 let.

Mogočna zdravilna moč narave

se še posebno izraža v naravnih ROGASKI SLATINI

Gospodarske vesti

= Proračun dravske banovine za leto 1939/40 je objavljen v »Službenem listu« od 1. aprila t. l. Odobreni proračun znaša skupaj s proračuni banovinskih zavodov in ustanov 193.66 milijona din. Proračunski predlog, ki je bil v razpravi v banovinskem svetu, je bil drugače sestavljen in ni vseboval v splošnem delu izdatkov in dohodkov banovinskih zavodov in ustanov, temveč le presežke odn. primanjilja. Od celotne vsote izdatkov v višini 193.66 milijona din odpade na redne izdatke 190.28 milijona din, na izredne izdatke pa 3.38 milijona din; od skupnih dohodkov pa odpade na redne dohodke 190.21 milijona din in na izredne 3.45 milijona din.

= Uradne ure na ljubljanski glavni carinarnici. Zbornica za TOI v Ljubljani opozarja zainteresirane, da posluje ljubljanska glavna carinarnica od 1. aprila t. l. naprej dopoldne od 8 do 12 ure in popoldne od 15 do 18 ure. V sobotah trajajo uradne ure le od 1/8 do 1/4 ure.

= Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Draga Gregorca ml., trgovca v Toplicah pri Straži (poravnalni narok 1. maja ob 10.30, prijavni rok do 25. aprila).

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 1050 milijona din nasproti 9.28, 8.87, 10.30 in 6.22 milijona din v prejšnjih štirih tednih. Na deviznem trgu ni bilo večjih sprememb. Situacija na efektivnem tržišču se je v minulnem tednu nekoliko popravila. Pod vtisom zunanje politične dogodkov so prejšnji teden državni papirji, kakor znano, popuščali.

od ljudi nositi po stezi, čeprav v nosilnici, ali sprejemati po tej stezi druge ljudi, ki imajo pri njem opravka, se pač ne more trditi, da bi vodenje kolesa v mejah 50—80 cm široke obrabene steze vsebovalo razširjenje pešpoto, posebno ker je ugotovljeno, da se ni napravila nikakršna škoda in je Hrastar po lastnem priznanju to Liparjevo početje celih 18 let mirno gledal. Kakor so bile nosilnice ob času nastanka občnega državnega zakona, ki je prevzel od rimskega prava, običajno prometno sredstvo, tako je danes dvokolo tako prometno sredstvo, samo da ga v d. z. ne navaja, ker ga ob njegovem postanku pač še ni bilo.

Proti tej sodbi se je Hrastar pritožil in druga instanca je Liparju prepovedala voditi ali riniti kolo po navedeni stezi. Služnostno pravico steze ozir. obseg iste določa zakon v § 492. Po tej določbi sme upravičenec po stezi hoditi, dati se nositi od ljudi in vsuhati druge ljudi k sebi hoditi. Po naziranju priznivega sodišča pa pravica steze ne obsega pravice, da bi smel upravičenec te služnosti voditi poleg sebe še kolo. V praksi in literaturi je nesporno, da pravica steze ne obsega pravice voziti se po stezi s kolesom in če upravičenec ni dovoljen, voziti se s kolesom mu gotovo tudi ni dovoljeno da vodi kolo poleg sebe, ker je s tem ovira upravičencu oziroma lastniku gospodjujočega zemljišča samega in je tudi namen te služnostne pravice, da se ta izvršuje v čim ožjem obsegu, tedaj gre v glavnem za pešhojo brez prinašanja večjih bremen.

Seveda pa s to sodbo zopet Lipar ni bil zadovoljen. Zato se je pritožil na Stoli sedmorice, ki pa je drugo sodbo ovrgel in potrdil sodbo prvega sodnika.

Vojna škoda je od 15. do 24. marca popustila od 480 na 460; v minulnem tednu pa je se zopet nekoliko okrepila na 466. Tudi pri ostalih državnih papirjih so tečaji deloma nekoliko boljši.

DEVIZE

Curih. Beograd 10, Pariz 11.81, London 20.8750, New York 45.8750, Bruselj 75.0250, Milan 23.44, Amsterdam 236.75, Berlin 178.80, Stockholm 107.60, Oslo 104.90, København 93.20, Praha 5.40, Varšava 83.75, Budimpešta 87.30, Atene 3.90.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 1 aprila. Začetni tečaj: pšenica: za maj 68.125, za julij 68.25; koruza: za maj 47.875, za julij 49.50, za sept. 50.50.

Drobiž iz Češke in Moravske

Praga, 30. marca.

Po likvidaciji nedavne ustanovljene Stranke dela, ki je imela v drugi republikli predstavljati drugo, opozicijsko stran, je bil odpravljen zadnji ostanek prejšnjega strankarsko-političnega sistema. Vsa Čeh bo poslej lahko politično organiziran le v tako zvani Narodni zajednici, ki predstavlja edino češko politično organizacijo na protektoratnem ozemlju. Člane bodo sprejemali občinski uradi. O končnem sprejemu pa bo odločala okrajna organizacija, ki bo morala skrbeti za izbiro članstva in bo zato nevshečna priglasila odklonila.

Ena prvih daljnosežnih prenosov na protektoratskem ozemlju bo uvedba splošne delovne dolžnosti po nemškem zgledu. Vsa Čeh naroda bo moral odredeno število tednov delati zastoj v korist države ali samoupravnih teles.

V novi češki politični organizaciji »Narodni zajednici« bodo lahko člani samo moški. Tako je ugasnila dosedanja politična enakopravnost žene s moškimi, ki je dala v prejšnjih dvajsetih letih Čehom ne samo volilke, marveč tudi poslanke in senatorke.

Največjo skrb vzbuja odločilni krogom v češko-moravski vladi demobilizacija dosedanje češkoslovaške vojske. Odpuščenih bo nad 40.000 oficirjev in podoficirjev. Če pristejemo še številne begunce iz sosednjega ozemlja, Slovaške in Podkarpatske Rusije in uvažujemo novi položaj v velikih industrijskih podjetjih tedaj bomo razumeli, da je zlasti vprašanje brezposelnih inteligentov postalo močno pereče.

Brnsko deželno gledališče je uprizarilo za nemško vojaštvo »Rusalko«. Poveljujoči general je izrazil željo, da bi moglo nemško vojaštvo videti v češkem gledališču tudi Smetanovo »Prodano nevesto«. To opero so ob istem času uprizarili v Moravski Ostravi na čast poveljniku ostravskega industrijskega okrožja generalmajorja Keinerja.

Pisatelji židovskega rodu zapuščajo Če-

Danes so v Belgiji volitve

Izvedene bodo v docela drugačnem političnem ozračju, kakor je kazalo ob njihovem razpisu

Danes bodo v Belgiji volitve v novi parlament. Kakor je znano, je bila stara zbornica predčasno razpuščena in sicer dne 6. marca t. l. ter razpisane volitve v novi parlament za datum 2. aprila. Razpust parlamenta na splošno Belgijcev ni razveselil, ker si prebivalstvo ne želi volilne kampanje in so se bile zadnje volitve izvršile šele 24. maja 1936, tako da bi bile na novo potrebne šele v letu 1940. Toda predčasen razpust in razpis novih volitev je bil potreben, ker kratkotalo ni bilo na razpolago drugega izhoda iz hude notranje krize, ki jo je sprožila nesrečna afeta s flamskim zdravnikom dr. Maertensom in njegovim imenovanjem v flamsko akademijo.

Ko so bile razpisane volitve v novo zbornico, je šel glas po deželi, da gre sedaj za dokončno razčiščenje razmerja med flamskim narodnim gibanjem ter Valoni in belgijsko državo. Z obžalovanjem so jemali belgijski patrioti na znanje, da bo to razčiščenje prav ob priliki afere dr. Maertense, ki so jo smatrali za jako malo prikladno osnovo za razčiščenje tako važnega problema. Prevladala je bojazen, da bo javno mnenje v teh volitvah prav posebno pogotovo v borbo, ki so se zanjo postavljale ekstremistične parole. Ker gre v belgijskih borbah za nasprotja med dvema narodnima skupinama, je bilo postalo davno že tudi inozemstvu pozorno na spor. To tem bolj, ker se je ta spor prepletal tudi z zunanje-političnimi težnjami in s pozicijo Belgije v velikih mednarodnih odnosih. Sicer notranji razvoj v Belgiji ni dospel še do onega stadija, ko bi se že postavljale odločilne zunanje-politične dileme, toda težnje so bile vsekakor že jasno vidne. Prav dr. Maertensova afeta je bila kakor nalašč, da je še stopnjevala razprtje in poglata flamsko-valonski spor v ostrine pod jako malo prikladnimi parolami. Zato so mnogi resni belgijski krogi obžalovali, da so razmere privedle do volitev v tako neprimernih pogojih.

Toda dogodki sami so vsmerili razvoj v povsem nepričakovano smer. Velika politična kriza, ki je izbruhnila v Evropi ob drugi češkoslovaški katastrofi, je na mah sprožila ogromen odmev v Belgiji. Saj spada država v ono področje, ki je v mednarodnem pogledu izredno kočljivo, v pas, ki leži na meji med tremi velikimi silami in ki budi sprito tega največjo pozornost. Evropa je bila in je še v zadnjih tednih tako popolnoma okupirana z lastnimi problemi, z veliko krizo, da je mogla posvečati Belgiji komaj kaj pažnje, gotovo pa brez primere manj, nego bi bilo drugače. Zato pa je seveda Belgija sama posvečala Evropi primerno pozornost in pokazalo se je, da se je pod vtisom evropske krize pokazala notranja afeta, ki je sprožila volitve, v dokaj drugače osvetljeni podobi. Kar naenkrat so zunanje-politični krite-

Da, mi se vsi poslužujemo zobne paste »KOLYNOS«. Povsem naravno je, da rabi vsa rodnina KOLYNOS. In ga cenijo tudi zobozdravniki. Vam bodo rekli, da nima nobena druga običajna pasta toliko izrazitih lastnosti, da dela zobe bleščeče, osvežuje usta in jamci, da je njena poraba prijetna in ekonomična. KOLYNOS ne ohranja samo zobe čiste in bleščeče, on uničuje tudi vse škodljive klice, ki so za četek zobne gnlobe.

OSVEŽITE VAS OSMEH S KOLYNOS-om

Kupite veliko tubo, ki je še bolj ekonomična! KOLYNOS antiseptična zobna pasta.

ško in tudi Slovaško. Tako je te dni nastopil pot v daljni Sanghaj eden največjih sodobnih slovaških pripovednikov dr. Gejza Vámos, ki je bil doslej zdravnik v Piestjanju.

Vlada protektorata je prepovedala uvoz vseh periodičnih in neperiodičnih tiskovin, ki izhajajo v SSSR. Ob istem času je bilo prepovedanih tudi 479 listov in časopisov iz drugih držav.

V Moravski Ostravi se je pod novo oblastjo med meščani razbohotila razvada, da vse nakupuje najrazličnejše potrebščine in se zalaga žnjimi. Pred nekaterimi trgovinami so se zato napravile cele kače kupovalcev, ki so ovirale promet in vzbujale videz nereda. Trgovci so si pomagali na ta način, da so trgovine odpirali samo za par ur dnevno. Tama pa je energično napravil konec poveljnik mesta generalmajor Keiner s tem, da je ukazal, naj bodo trgovine odprte vsak dan vsaj od 8 do 12. in od 15 do 19. ure. Obenem je prepovedal vsako zbiranje pred trgovinami in naročil trgovcem, da morajo sami skrbeti za red. Ako tega sami ne zmorejo, naj se obrnejo po pomoč na policijo. Dotični razglas odreja tudi sorazmerno razdelitev živil ter prepoveduje kopčenje blaga v domačih shrambah.

Za bodočo sestavo parlamenta se pričakuje, da bo zopet odločalo razmerje med glavnimi strankami, ki da se bo manj spremenilo, nego se je sprva mislilo. Katoliki, ki so imeli v stari zbornici 63 mandatov, po teh pričakovanjih ne bodo omembe vredno spremenili svoje moči. Za socialiste, ki so imeli dosel 70 poslancev ter so bili z njimi najmočnejša stranka, pričakujejo, da bodo utrpeli nekaj izgub, ker se kompromisna politika, v katero so bili prisiljeni v družbi z obema največjima strankama, v obeh njihovih volilnih ni dobro obnesla in je bila zlasti nepopularna med njimi v zadevi odnosa do španske državljanske vojne. Z izgubljenimi glasovi se zdi, da se bodo okoristili komunisti, ki so imeli dosedaj v parlamentu le 9 mandatov. Na splošno se pričakuje, da bodo iz krize prišli ojačeni liberalci, ki so zastopali neomajno najodločnejšo smer v Maertensovi aferi in gredo ravno črto tudi v zunanji politiki. Če bi se res tako zgodilo, kakor se napoveduje in pričakuje, potem bi bilo računati z izboljšanjem osnov za bodočo koalicijsko vlado. Zakaj katoliki nočejo v vlado, s socialisti brez krepkega sodelovanja liberalov; oslabeitev prvih in ojačenje drugih ni bilo za njihova razpoložljiva kar ugodna sprememba. Od manjših strank rekvisti ne vzbujajo posebne pozornosti, ker je že zadnja doba pokazala, da je njihovo gibanje že zdravljaj prekoračilo višek; ne pričakuje se, da bi mogli rešiti svojih 12 mandatov, ki jih imajo sedaj. Bolj delikatna je stvar s flamskimi nacionalisti, ki so v zadnji dobi vsekakor močno pridobivali med volilci in bi nedvomno krepko napredovali, da ni splošni evropski razvoj puhnil mrzle sape v njihova stremeljenja; 16 mandatov, ki so jih imeli v razpušeni zbornici, bi mogli sicer nedvomno zelo pomnožiti, toda sedaj je za njihove perspektive postavljen velik vprašaj. Podobno je z malimi skupinami, ki so se javile za te volitve in katerih umestnost se je z najnovejšim razvojem zelo omalala.

Po vsem tem je podoba, da bo izid belgijskih volitev nudil poenostavljeno osnovo za bodočo notranjo politiko Belgije.

Tudi letos poklanja „Jutro“ svojim naročnikom in čitateljem auto in 300 drugih nagrad

Lani je zbudil naš velikonočni razpis velikega nagradnega tekmovanja med desetstisoči »Jutrovih« naročnikov in čitateljev tako ogromno zanimanje in tako nedeljno odobravanje, da smo se že takrat odločili razpisati enako nagradno tekmovanje tudi za letošnjo veliko noč. Že iz dosedanjih objav v »Jutru« je čitateljem znano, da se nam je posrečilo, našo namero izvesti in to celo še v večjem obsegu kakor lani, saj znaša letos vrednost vseh razpisanih nagrad

mnogo nad 100.000 din.

Prizadevali smo si nagrade izbrati in sestaviti tako da si je težko misliti, da bi komu kaka nagrada ne bila dobrodošla, če mu jo bosta naklonili njegova bistrost, s katero bo reševal nagradne naloge, in pa sreča ki jo bo delil žreb. Vse nagrade so namreč praktične za vsakogar porabne potrebščine dnevnega življenja. To ne velja le za

prve nagrade, ki so že same po sebi velike vrednosti, temveč tudi za vse ostale nagrade, med katerimi gotovo nimate ene, s katero bi nagradenec ne vedel kaj početi.

Na čelu nagrad je tudi letos popolnoma nov štirisedežni avtomobil! slovite trdke Škoda; avtomobil je elegantna limuzina najnovejšega modela Sedan 1939. 2. nagrada predstavlja motorno kolo renomirane znamke Gritznar, seveda tudi popolnoma novo. Slede jima dragocena oljnata slika »Zegnanje« umetnika M. Gasparija, najmodernejši Philipsov petcevni radijski aparat, šivalni stroj znane trdke Pfaff, jazz-harmonika »Hohner« i. t. d. Vse nadaljnje podrobnosti o nagradah bomo objavili deloma že med tednom, v glavnem pa v velikonočni številki. Za danes naj navedemo le pregledni seznam, ki obsega naslednjih

300 nagrad

1 nagrada: štirisedežni avtomobil trdke Škoda, model Sedan;	3 nagrade: oprema za turiste;
1 nagrada: motorno kolo Gritznar;	10 nagrad: zlato nalivno pero;
1 nagrada: petcevni radijski aparat Philips;	90 nagrad: kaseta kosmetike Solea;
1 nagrada: pogrezljivi šivalni stroj Pfaff;	50 nagrad: kaseta kosmetike Elida;
1 nagrada: oljnata slika M. Gasparija »Zegnanje«;	30 nagrad: kaseta toaletnega mila Elida;
2 nagradi: jazz-harmonika Hohner;	30 nagrad: kaseta za ustno nego Sistol;
1 nagrada: pisalni stroj;	1 nagrada: nogometna žoga;
2 nagradi: potovanje izletniške pisarne Okorn in Putnika;	2 nagradi: ping-pong garnitura;
10 nagrad: bicikel;	1 nagrada: potovalni pribor v etuiju;
4 nagrade: fotografski aparat;	10 nagrad: škatla vizitk;
5 nagrad: blago in podloga za kompletno obleko;	10 nagrad: škatla pisemskega papirja z natisnjenim naslovom nagradenca;
2 nagradi: vrtni senčnik s stoli;	5 nagrad: album »Naši kraji«;
1 nagrada: kitara;	10 nagrad: knjiga: L. Mrzel »Bog v Trbovljah«;
4 nagrade: zapestna ura;	
12 nagrad: luksuzna kaseta kosmetike Elida;	

Obvezni razpis nagrad in s tem vrstni red za žrebanje bomo prinesli v velikonočni številki. Takrat bodo objavljeni tudi

Tekmovalni pogoji:

V naprej naj razodenemo le to, da se bodo nagradnega tekmovanja lahko kakor lani zopet letos poleg naročnikov udeležili tudi vsi ostali čitatelji in da bo razpis sličen lanskemu. Pogoji bodo sestavljeni tako, da bo njih izpolnjevanje že sproti prinašalo reševalcem mnogo prijetne zabave in v današnjih časih dvojno dobrodošlega razvedrila.

Za danes naj bo dovolj. Vsem onim čitateljem »Jutra«, ki niso stalni naročniki, pa svetujemo, da si že sedaj zagotovijo v svoji trafiki ali drugje, kjer pač »Jutro« kupujejo, da bodo za-

nesljivo prejeli velikonočno številko, v kateri bodo objavljena vsa potrebna navodila. Kdor pa le kako more, stori še bolje, da se sedaj, ko se začenja nov mesec, na »Jutro« naroči. Potem bo gotov, da bo dobil velikonočno in vse nadaljnje potrebne številke, poleg tega pa bo po listu še vsak dan obveščen o vseh važnejših dogodkih doma in po svetu. Mesečna naročnina za »Jutro« znaša samo 25 din. Naročite ga lahko po navadni dopisnici na naslov: Uprava »Jutra«, Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. V krajih, kjer so »Jutrove« podružnice, pa se priglasite za naročnika kar tej podružnici.

»Jutro«

Prva nagrada: avtomobil „Škoda“ model 1939

Voz je vreden preko 40.000 din

Avtomobil, ki ga poklanja letos »Jutro« svojim naročnikom in čitateljem, je najnovejši Škodov model 1100. Napredek avtomobilskih tehnik je prinesel v zadnjih letih brez dvoma mnogo izboljšanj. Škodove tovarne, ki prednjačijo s popolnostjo sodobnih izdelkov so lani nadaljevale s svojimi raziskavanji, da bi še zboljšale sigurnost, udobnost in odpornost voza. Zato so posvetile posebno pozornost uporabi najboljše materiala. Rezultat teh prizadevanj pa je letošnji model 1100.

Šasija

Škodov avtomobil tipe 1100 ima vse karakteristične posebnosti prejšnjega modela, ki ga poznajo naši čitatelji še od lanskega nagradnega tekmovanja. Okvir šasije ima obliko centralne cevi, ki prehaja spredaj v vilice, na katerih je elastično nameščen motor. Prednja os s prosto obešenimi kolesi na vzmeteh, opremljena z dušilci, omogoča popolnoma varno vodstvo vozila. Močno dimenzionirana zadnja os s prečno vzmetjo je izdelana kot nihalna os, katere ležaji so mazani avtomatično iz okrova zadnje osi. S tem načinom konstrukcije sprednje in zadnje osi je dosežena neverjetno mehka in udobna vožnja tudi na naj-

slabših cestah. Vodilo konstruirano z zobatim drogom deluje igravo; vrne se samo od sebe v prvotni položaj. Hidravlične zavore omogočajo močno, tako rahlo in enakomerno zaviranje. Kolotek je bil po ponovnih poskusih tako napravljen (spredaj 1160 mm, zadaj 1200 mm) da skupno s posebno nizkim težiščem in v pravilnem razmerju z drugimi dimenzijami voza najboljše in nenadkriljive lastnosti za varno, stabilno in udobno vožnjo.

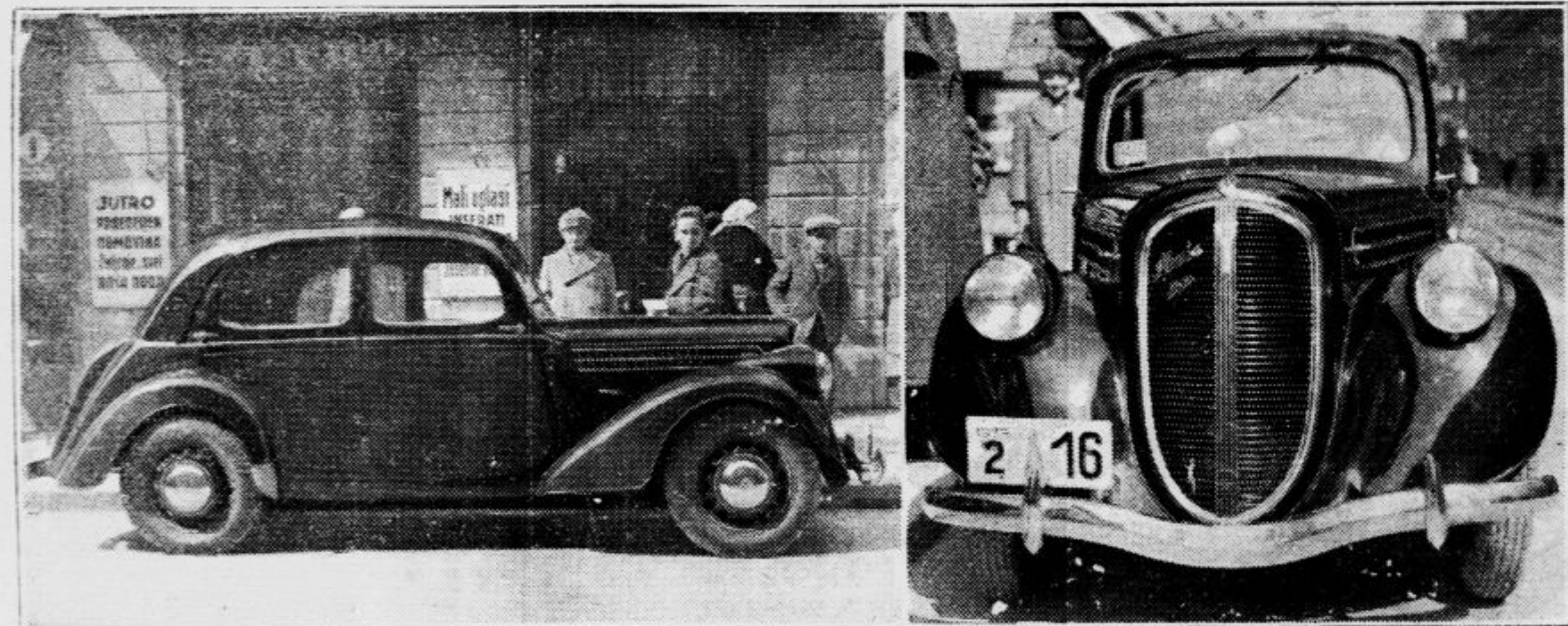
Motor

Motor ima 4 cilindre s skupno vsebino 1100 cub. cm in daje 32 konjskih sil. Vsečič ventilil so krmavljeni od zgoraj (OHV). Kompresijski prostori so skrbno izdelani. Ventilil so popolnoma pokriti in zavarovani z neprodušnim pokrivalom. Posebna pažnja je bila pri novem modelu posvečena sesalnemu vodu, tako da je doseženo pravilno predgrevanje plina. Specialni uplinjač daje motorju povišano zmogljivost, najboljši pospešek pri najmanjši porabi goriva ter brezhibno vžiganje pri najnižjih temperaturah. Motor je tako enostavno grajen, da so vsi njegovi deli najlažje dostopni. Motorna gred je statično in dinamično uravnovesena. Motor je elastično nameščen v vilicah okvirja z močno dimenzioniranimi gumijevimi bloki. Vse to zagotovi miren tek motorja brez vibracij. Notranje stene valjev, tečine valjev, ki so vtisnjene v cilindrijski blok in se dajo izmenjati, so stekleno-trdo nitrirane. Zaradi tega je trajnost motorja izredno visoka. Tečine so obdane z vodo, torej neposredno hlajene, kar jih obvaruje pred vsako izpremembo njihove točne cilindrične oblike. Hlajenje je termosifonsko s termosifonom in ventilatorjem. Velik filter za zrak, ki duši šume uplinjača, ter močno dimenzioniran filter za olje prav tako prispevata k dolgi življenjski dobi stroja.

Karoserijs

Karoserijs je tako zgrajena, da ustreza najboljše svojemu namenu uporabe. Zaradi elegantno izdelane karoserije in okusnega ličanja so si Škodovi avt. mobil. priborili v raznih državah nagrade za lepoto. Posebno lepo oblikovan hladilnik in moderni blatniki z vgreznjenimi žarometi dajejo vozu prav posebno noto. Prostorni prtljažni prostor je od zunaj udobno dostopen. Sedehi so skrbno opremljeni in mehko oblaženi; sprednji so s lahkoto premakljivi. Vsi kovinski deli so pokromani.

Na dolgi potovanjih se v Škodovem avtomobilu počutite kakor doma. Tudi po dolgi vožnji je voz vedno pripravljen za nove napore in mora izpolniti vse želje.

»Jutrov« avto Škoda je že prispel v Ljubljano, kjer je vzbudil takoj veliko pozornost. Na pričujoči sliki vidimo ta avtomobil pred »Jutrovimi« izložbami v Selenburgovi ulici, kjer so razstavljene ostale nagrade.

Akademski pevski zbor

K jutrišnjemu koncertu v Ljubljani

Akademski pevski zbor nam pomlajen zapoje jutri zvečer ob 20. v veliki dvorani Uniona pesem iz dobe slovenskega preporoda. Le bežno hočem prikazati delo teh muzikov, kakor mi jih je v pogovoru orisal zborov dirigent Franc Marolt.

Doba, ki so ti skladatelji v njej živeli, je doba pred 1848. letom in po njem. Slovenci smo se takrat začeli prebujati, bili pa smo preslabotni, da bi bili kos silnemu pritisku nemstva in cerkve, ki sta oba ovirala tako narodu kakor umetniku svoboden razvoj. Delu naših tedanjih umetnikov v takih razmerah se moremo le čuditi.

Slovenska poezija je pripravila besedo za tedanje vokalno glasbo. S Prešernom se je tako silno dvignila poezija, da je gabsa še do danes ni dosegla. Poleg njega je takrat živel polno majhnih pesnikov med katerimi karakterističnih ni mnogo. Vsake-mu Slovincu je dobro poznana »Zvonikar-jeva« pesem Blaža Potočnika. Potočnik je bil doma iz Kranja in glasbeno ni bil na obražen. Gregor Rihar mu je postavil ge-

neralbas. Njegove pesmi se odlikujejo po preprostosti in iskrenosti.

Genijalna skladateljka sta Rihar in Fleišman. Gregor Rihar je doma iz Polhovca Gradca, preprost kmečki sin. Kot otrok je na paši delal goslice in igral nanje. Tam ga je odkril domači organist Jourdan, francoski oficir, ki je po odhodu Francozov ostal v vasi za organista. Ta je mageda Riharja učil orgle, dokler ni njegovega talenta spoznal še šenklaški organist v Ljubljani, Heller. Tri leta je fant hodil peš in bos od doma v Ljubljano k jutrnji maši v šenklaško cerkev, samo da je lahko poslušal orgle in se učil. Po Hellerjevi smrti je postal šenklaški organist in vstopil obenem v semenišče. Ustanovil je l. 1826. prvi umetni zbor v Ljubljani iz bogoslovcev. Dal je Slovincem do tisoč cerkvenih melodij in preko dvesto posvetskih. Bil je do Foersterja prvi slovenski ustvarjalec in reformator v muziki in Hajdrih je o njem dejal, da bi presegel Mozarta, če bi imel izobrazbo.

Flejšmana je učil muziko Gašper Mašek, po rodu Čeh, oče skladatelja Kamila Maška. Bil je učitelj in zaveden Slovinc. Vso tujo navlako, ki so jo med nas zanesli organisti Čehi in nemški muzikantari, je hotel odpraviti: dati je hotel Slovincem prečiščeno narodno pesem in glasbo in pristne slovenske plese. Pri njem dobimo zato vrsto čisto narodnih melodij. Ponarodele so njegove »Luna sije«, »En starček... in druge. Radi narodne zavednosti je bil preganjan, in vrhniški dekan, kjer je bil Flejšman učitelj, ga je spravil iz službe. Potem je bil učitelj lepopsja na Mahrovi soli v Ljubljani, kjer je tudi umrl: za jetiko.

Komaj 26 let starega je pobrala jetika tudi Kamila Maška. Oče je bil Čeh, on pa zaveden Slovinc. Vstvaril je pri nas prva instrumentalna dela: potpurije, uvertire in plesne komade. Življenjska naloga mu je bila, da bi komponiral smertne, kar pa mu je preprečila prežgodna smrt.

Bohemske narave je bil Anton Hajdrih. Tudi ta je prežgodil umrl; pobrala ga je jetika v 36. letu. Studiral je konservatorij v Pragi. Ustanavljal je zbor in čitalnice (Trsti) in izdal dve zbirki krasnih melodij. Ustanovil je slovenski kvartet, ki je bil poznan in priznan celo od Italijanov.

Anton Nedved je še solal v Pragi in vodil pri nas Filharmonijo. Bil je izvrsten pevec, violinist, dirigent in glasbeni pedagog. Ustanavljal je čitalnice in napisal vrsto zborov in maš. del nam je prve samospeve na Prešernove in Gregorčičeve pesmi.

V dobo čitalnice in Novih akordov spada F. S. Vilhar, oče Miroslava Vilharja, doma iz Slovenske Bistrice. Studiral je na Dunaju pri Stoebelu in bil pri nas eden prvih solanih glasbenikov. Deloval je na Hrvaškem (Senj, Zagreb). Ustanovil je Hrvatsko pevsko društvo in bil njegov prvi pevovodja. Komponiral je Prešerna (Nezakonita mati, Ukazi, Kam ito). Poleg Nedveda je pri nas prvi komponiral mešane zbre. Njegove so številne uvertire in opere; prvi je stiliziral slovenske in hrvatske pise (Po jezeru, Laputova sirotica).

Na Dunaju se je solal tudi Davorin Jenko. Nekaj časa je deloval v Sloveniji, na

to pa na jugu med Srbi. Bil je organist v Pančevu in končno pevovodja v Beogradu. Ustanovil je vrsto pevskih zborov med Srbi. Skladal je zbre in njegova je tudi opera Vračara in uvertira Na Kosovem. Zna-no je še, da je on ustvaritelj slovenske in srbske himne (obe po slovenskih narodnih pesmih).

Akademski pevski zbor ima danes že tradicijo. Preko deset požrtvovalnega dela za slovensko glasbo mu je prineslo sloves najboljše našega zbora. Brez dvoma zbor to priznanje zasluži. Spominjam se še prvega srečanja z zborom, ko je pel l. 1935, narodno pesem. Z dvema delavcema sem takrat prišel v Ljubljano ves srečen, da bom preprostima fantoma mogel pokazati, kulturo, ki nima stranskih namenov, ampak hoče služiti le človeku. Toliko sreče in uživanja, ki sem ga videl na njihovi obrazih med koncertom, more imeti samo človek, ki sprejema lepoto s čistim srcem in nepokvarenim čutom za glasbo.

Danes, ko poznam zbor in njegovega dirigenta Franceta Marolta, vem, kako resno je njihovo delo in kako sveta jim je vsem slovenska pesem. Lepo udobno boste sedeli v dvorani in uživali slovensko glasbo iz tistih davnih let.

Do danes je bil vsak koncert APZ za Ljubljano dogodek, in da so bili doslej še vsi nastopi obiskani tako, kakor se redko dogaja pri nas, vse to, priča, da je zbor na pravi poti in da dela za ljudstvo, ki lepoto umeva in jo spoštuje.

J. S.

IZ VEROUKA

»Kaj postane iz človeka, ki vedno misli le na svoje telo. Jušo pa popolnoma po-mi?« vpraša katehet.

»Zredi se!«

VEROUK

Katehet pripravlja v šoli o hudi kaz-ni, ki je dočela kačo v raju.

»Po ureh se boš plazila vse življe-nje.«

Pa vzdigne roko Derček in vpraša: »Gospod katehet, praviš, kako se je po-plazila?«

Štiri široka vrata omogočajo udobno vstopanje in izstopanje. Tudi v tem popolnoma zaprtem vozu imate vedno svež zrak, ki ga dovaja ventilacija, nameščena na prednji steni. Tako je vožnja udobna in prijetna ne glede na to, ali je cesta dobra ali slaba, ali je vreme lepo ali deževno.

Škodovi avtomobili so izdelani v najmodernejše opremljenih delavnicah. Po sistemu fabrikacije na tekočem traku in z uporabo prvovrstnega materiala ter najnovejših delovnih metod je bila dosežena povsod znana kvaliteta »Škoda«. Najpopolnejša konstrukcija in izbira najbolj odgovarjajočih surovin so plod dolgoletnih izkušenj in dolgoletnega preizkušanja. tako na najvišjih alpskih prelazih kakor s. na Ljubelj in Predkorensko sedlo, kakor tudi v deželah Indije, Afrike, Severne in Južne Amerike. Produkcija voz Škodovih avtomobilov vsako leto raste. Tisoči avtomobilov te slovite znamke so v prometu v vseh delih sveta.

Od petih različnih oblik karoserije letošnjega Škodovega modela 1100 je »Jutro« izbralo voz z najudobnejšo karoserijo nazvano »Sedan«. Avtomobil ima pri tej obliki karoserije štiri vrata in je najudobnejše opremljen. Vreden je preko 40.000 din.

Preko 100 km na uro

Kot posebno prednost Škodovega avtomobila moramo še poudariti veliko brzino voza in majhno porabo goriva. Voz doseže brzino preko 100 km na uro, poraba bencina pa znaša normalno le 8 in pol litra na 100 km.

Največja dolžina voza je 3,95 m, največja širina pa 1,48 m. Bencinski rezervoar ima vsebino 30 litrov, poleg tega pa je še rezerva 5 litrov. Žarometi imajo štiri nastavitve za svetlobo. Voz je opremljen s kombinirano Stop svetilko, z električno in ročno trobljo, nadalje ima brzinomer s števcem vseh prevoženih in dnevnih kilometrov, električno bencinsko uro, uro za olje, kontrolno svetilko za električno napeljava, dva brisača za steklo, točno uro, in varnostna stekla »Sekurit«.

VIM čisti vse

VIM ne praska

Povsod je znano,

in to Vam priporočamo. Uporabljajte v svojem gospodinjstvu samo milo naše najstarejše mlarne, ker je odlično in zato povsod priporočeno, a to je

USTREZITE SEBI IN LJUDEM!

Na Vas, gg. trgovci in podjetniki, da dajete ljudem prav zdaj, ko se pripravljajo k nakupu svojih potrebščin, pobud in nasvetov, ter da jim predložite prednosti in izbiro svojega blaga, zakaj današnji človek ne išče trgovin priljubljenosti, to je po ulicah, kakor jih je nekoč, danes išče vsako dobro trgovino v »Jutru«.

Velikonočna številka »Jutra« bo izšla v rekordni nakladi, s čimer bodo oglaševalci pomnoženi za desetstisoče izvodov.

Dobro poznamo velike težave naših gg. trgovcev, zato kljub tako pomnoženim oglasom cene ne bomo povišali.

Opozarjamo pa vse naše velečenjene gg. inserente na to, da bomo sprejemali oglase za njo samo do četrtega, le v najnujnih primerih tudi v petek dopoldne, zakaj velikonočna številka »Jutra« bo izšla že v soboto zjutraj.

Domače vesti

Pretekli ponedeljek

Na naročniki redne izdaje »Jutra« prejeli na ogled tudi številko naše ponedeljske izdaje s prošnjo, da stopijo v krog njenih rednih čitateljev. Ko te dni poravnate naročnino za list, lahko uporabite priliko, da nakažete tudi skromni znesek, ki ga velja ponedeljska izdaja (4 din po pošti, 5 din po raznašalcu na dom dostavljena) na mesec. Ponedeljsko »Jutra« je zlasti danes, ko nas od ure do ure prehitevajo izredni dogodki in človek ne sme noben dan ostati neinformiran, nepogrešljivo dopolnilo vsakdanjemu tisku. Jutrišnja številka bo prinesla predvsem vrsto zanimivih člankov in listkov v skladu z razpoloženjem med cvetno in veliko nedeljo, poleg tega pa tudi izbrana poročila o nedeljskih domačih in tujih dogodkih ter običajne rubrike. List lahko naročite pri upravi »Jutra« v Ljubljani, Knjižna ulica 5, ter pri vseh pošteizvajalcih.

* Diplomirani so bili na pravni fakulteti Univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani naslednji gospodje: Stanislav Peterlin in Gerhard Brosche iz Maribora, Franc Mikec in Tone Röger iz Ljubljane ter Matej Poštuvan iz Gornje Radgone! Čestitamo!

Kvalitetna optika

Zajec LIUBLJANA PASAŽA NEBOTIČNIKA

GOSPODI!

NOVOSTI ZA PROMENADO IN SPORT:

EKSKLUZIVNI ANGLEŠKI KUPONI

m DIN 250.— DO 320.—

MANUFAKTURA

SOUVAN

MESTNI TRG 24.

* V spomin na pesnika Radivoja Peterlina-Petruske, Udruženje četnikov, pododbor v Ljubljani, hoče počastiti spomin svojega člana pesnika in slovenskega romarja Radivoja Peterlina-Petruske na ta način, da bo vzdalo spominsko ploščo na njegovi rojstni hiši v Kamniku. Ploščo bodo četniki odkrili meseca junija ob obletnici smrti Radivoja Petruske. Kakor vse organizacije, ki združujejo idealiste, tako tudi četniška organizacija nima na razpolago denarnih sredstev, da bi lahko izvedla svoje še tako potrebne in važne načrte. Pesnik in vsehlovski idealist Radivoj Petruska zasluži dostojen spomenik. Odbor četniške organizacije je že razposlal po Sloveniji svoje prošnje za prispevke k spominski plošči. Prošnje četnikov toplo priporočamo ter prosimo prijatelje in znance pokojnega pesnika ter vse, ki so naklonjeni četniškemu pokretu, da pošljejo svoje prispevke Kreditnemu zavodu za trgovino in industrijo v Ljubljani za ljubljanski pododbor četniškega združenja.

Grobnice in spomenike
kamnoseška stavbna dela izvršuje po nizkih cenah
kamnoseško kiparsko podjetje
Franjo Kunovar
pokopališče Sv. Križ — Ljubljana — Tel. 49-09.

* Izlet v Milan. Zveza obrtnih društev za dravsko banovino v Ljubljani bo kmalu zaključila prijavo za izlet na milanski velesejem (od 22. do 25. aprila). Kdor se želi tega izleta udeležiti, naj se takoj prijavi, da mu moremo rezervirati sedež. Podoben program smo že objavili v listih. Vse informacije daje Zveza obrtnih društev, Ljubljana, Sv. Petra 4, telefon 35-23.

Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

Pričelo se je novo kolo sreče

Zrebanje drž. razredne loterije I. razreda 38. kola bo 14. APRILA t. l.

pohitite čimprej po srečke

v glavno kolekturo

„VRELEC SREČE“

ALOJZIJ PLANINŠEK — LJUBLJANA
Beethovnova ul. 14. — Tel. 35-10.

Kino Natica
PRESTAVE ob 10.15 17.19.21

17 letna C'IRINNE LUCHAIRE znana iz filma „Ječa brez rešetk“ v novem učinkovitem filmskem delu režija: Leonide Moguy.

GREH

Krasna češka filmska umetnina!

Hana Vitova in Zdenek Stepanek

KINO UNION
Tel. 22-21

Župnikov križev pot

Po J. S. Baarovem romanu. Krasen, nepozaben film, ki navduši slehernega gledalca!

Predstave ob 10.30 (po znižanih cenah) ter ob 15., 17., 19. in 21. uri.

PAUL HORBIGER, VIKTORIA BALASKO, OSKAR SIMA

Otroški zdravnik dr. Engel

Danes ob 10.30, 15., 17., 19. in 21. uri

Težka usoda nezakonske mlade matere, ki sama, brez vsake pomoči, vodi borbo z ljudmi, ki so polni predsodkov.

* Važna odkritja iz starohrvatske dobe.

Te dni bo dovršeno raziskavanje starohrvatskega pokopališča v vasi Biskupiji pri Križu. Pokopališče je začela odkopavati uprava kninskega muzeja že v prvih dneh februarja. V Biskupiji je pred leti odkril prve važne arheološke spomenike pokojni arheolog Lujo Marun. Takrat so našli grobnice iz 11. in 12. stoletja. Odkopavali so tudi ostanke starohrvatske cerkve iz 9. stoletja. Zdal odkrito pokopališče je bilo v bližini te cerkve, strokovnjaki, ki se vodili delo pa so prepričani, da je v kraju še več dragocenih zgodovinskih spomenikov. Z raziskavanjem bodo nadaljevali takoj, ko bo imela uprava kninskega muzeja na razpolago potrebna denarna sredstva.

Maša naciona peresa
Zadovoljuje vsakega
IV. BONAČ
SELENBURGOVA

* Krašno vreme v Dubrovniku. Po pravih ljudskih vremenoslavlja v raznih krajih Dalmacije in tudi v Dubrovniku ima zima z burjo dežjem in celo s snegom še pravico nastopiti nekajkrat do 25. marca. Letos se je zima te pravice izdatni meri poslužila in obstinilo se je prepričanje, da je bilo to njeno slovo. Zdal je v Dubrovniku najlepše pomladnikovo vreme. Gostje hodijo že brez površnikov, domačini pa so še v zimskih oblekah, ker je pač v navadi, da sledejo zimске obleke šele v prvih dneh aprila. V mestu je že dosti tujih gostov in je med drugimi tudi nemški prekoceanski turistični parnik »General von Steuben« pripejal nad 480 izletnikov, ki so ostali ves dan v Dubrovniku.

* Otroške diplomirane vzgojiteljice in negovalke strokovne šole v Ljubljani vabi ravnateljstvo na nujen sestanek v nedeljo 23. t. m. ob 9. v predavalnico šole. Na sporedu je stanovni red in nuja stanovska vprašanja. Absolventke zunaj banovine naj pošljejo pismena pooblastila eni izmed tovarišic.

Velikonočna šunka á la Praga kg Din 23.— FR. KHAM — Kongresni 8

* Bolničarski tečaj Rdečega križa. Rdeči križ v Ljubljani prične takoj po veliki noči nov bolničarski tečaj za ženske v starosti od 18 do 35 let in moške, ki niso vojni obvezanci. Predavanja in praktične vajine bodo od pol 20. do 21. ure po dvakrat na teden v dobi 10 tednov. Po izvršenem izpitu doka absolventi bolničarske diplomne ter se pridružio sodelavcem Rdečega križa. Prijave se sprejemajo ob delavnikih od 5. t. m. v času med 9. in 12. dopoldne in od 3. do 5. popoldne v pisarni Rdečega križa, Gosposvetska cesta 2/II. Reflektanti naj prinesejo po možnosti priporočilo funkcionarjev Rdečega križa, bolničarskega odreda, zdravnika itd. Neoporečnost je pogoj. Neuspešne prijave za prejšnji tečaj se naj obnove.

* Živinski Sejem v Ljubljani. V sredo 5. t. m. bo v Ljubljani zopet živinski sejem, vendar je pa prepovedan dogon parkljarjev iz krajev, ki so ogroženi ali okuženi s slinavko ali parkljevko.

* Okupacijska škoda. Odbor za okupacijsko škodo pozivlja ponovno vse, ki jim je bila napravljena škoda po končani vojni leta 1918 od strani italijanskih okupacijskih čet, da prijavijo odboru ali jim je bila škoda po italijansko-jugoslovenski komisiji že odobrena ali ne in v kateri višini? Odbor potrebuje nujno podatke zaradi skupne intervencije na pristojnem mestu, da pridejo okodovanci vendar enkrat po tolikih letih do izplačila navedene škode. Prijave s točnim naslovom je poslati na: Odbor za okupacijsko škodo Ljubljana, Gajeva ulica 6/IV.

* Prvi sezonski delavci na poti v Nemčijo. Iz Murske Sobotice bo krenil v ponedeljek 3. t. m. prvi transport sezonskih delavcev v Nemčijo. V prvi skupini bo 600 delavcev, v naslednjih dneh pa se bodo formirali še ostali transporti, dokler ne bo izčrpano število 8000.

* Ne pozabite. Nogam je treba isto paznjo kakor zdravju vsega telesa. Toda čisto nanje pozabljamo, vse dotlej, dokler nas ne začnejo boleti. Nikdar ne smemo pozabiti, da ravno na nogah preživimo več ko polovico svojega življenja. Radi tega moramo prav posebno skrbeti zanje in jih negovati. Roke in obraz negujete vsak dan, noge negujete pa vsaj enkrat na teden. Obiščite našo pedikuro, kjer vam brez bolečin in brez kemičnih sredstev odstranimo kurja česa, zarasle nohte, trdo kožo in z masažo osvežimo noge. Noga nog z masažo din 10. Prepričajte se sami, priporočite nas svojim znancem. Bata, (—)

Potrebno pobudo damam

da bodo izbrale res sebi vstrezajoč plašč, more dati le res velika izbira najmodernejših plaščev. — Zato vse na ogled modelov k tврdki

FRAN LUKIČ — STRITARJEVA UL.

Vsakdo

se lahko udeleži

»Hramove« nagrajne akcije

za pridobivanje novih naročnikov. — Za vsakega novega naročnika dobite po eno krasno vezano knjigo.

Več v prospektu, katerega vam na zahtevo brezplačno dopošljemo.
Uprava založbe HRAM LJUBLJANA

* Smrt ugledne žene. V Središču ob Dravi je umrla gospa Milnarč Jozefina, mati upravnika pošte. Znana je bila kot marljiva, varčna in napredna gospodinja, kmetica, ki je našla svoje razvedrilo vedno le v delu. Zadnji pot bo nastopila dne 3. t. m. ob pol 15. na domače pokopališče. Užaloženi rodbini naše iskreno sožalje!

* Za velikonočni izlet v Gorico, Trst, Benetke in Idrijo se zaključijo prijave že danes. Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Franciščanska ulica, telefon št. 22-50. (—)

V KVALITETI, KROJU IN IZDELAVI NEDOSEGLJIVE V NIZKI CENI BREZKONKURENČNE

TIVAR
PREŠERNOVA ULICA 54
ANTON BRUMEC, LJUBLJANA
NASPROTI GLAVNE POŠTE

ŽE SAM POGLED V NAŠE IZLOŽBE VAS PRIJETNO PRESENETI IN VABI ZA NAKUP.

* Skrb Narodno-strokovne zveze za jeseniško delavstvo. Podružnica Narodne strokovne Zveze Jesenice-Javornik sta vložili na Kranjsko industrijsko družbo posebno vlogo, v kateri je predložena važnost nameravane nove bolnice za delavstvo Kranjske industrijske družbe. Stroški za novo zgradbo so zelo visoki. Znan del teh stroškov morajo nositi delavci v obliki živinskih bolniško-zavarovalnih prispevkov. Jeseniška bratovska skladnica bo morala seveda v obliki oskrbnin nositi tudi vsa bremena amortizacije in obrestovanja najetega posojila. Podružnica Narodno strokovne zveze so storile prav, ako so s posebno vlogo zaprosile družbo, da del stroškov za novo bolnico prevzame nase in s tem razbremeni delavstvo, ki radi zvišanja cen itak trpi gmotno škodo. Kakor smo poučeni, je družba o tej prošnji razpravljala in pokazala razumevanje za socialno-zdravstvene probleme svojega delavstva in njih svojcev. Družba je dovolila posebno in izdatno pomoč za zgraditev bolnice, ki se bo realizirala na osnovi posebne kolektivne pogodbe z delavskimi strokovnimi organizacijami. Inicijativa na rodnega delavstva je torej tudi v tej točki dosegla lep uspeh.

Najstarejša domača tovarna mila v Sloveniji Fock iz Kranja izdeluje odlično terpeninovno milo »OVEN«. — Generacije Slovencev so uporabljale milo te tovarne. Tudi sedanja generacija uporablja ta odlični domači izdelek, ki je radi izborne kakovosti med našimi gospodinjami tako priljubljen in pohvaljen.

* Promet z električnimi lokomotivami na progi Sarajevo—Ilidže. Od Sarajeva do kopališča Ilidže je sarajevska železniška direkcija že pred časom uredila dvojni tir. Ker je bil promet na tem delu prave zelo živahen, je direkcija predlagala prometnemu ministristvu, naj se ta del proge elektrificira. Ministristvo je predlog odobrilo in pridejo na progi Sarajevo—Ilidže že letos v promet električne lokomotive.

* Zahvala. O priliki najine zlate poroke se zahvaljujva za čestitke, Ivan in Ivana Logar, Sv. Janez — Boh, jezera. (—)

* Za velikonočne pozdrave uporabljajte Ciril Metodove razglednice. Podpirajte narodno slovensko šolstvo! (—)

Zvočni kino Sokolski dom v Šiški
telefon 41-79

VELEFILM PETJA IN GLASBE

VIVERE

V glavni vlogi: Tito Schipa

Predstave: danes ob 3., 5., 7., 9. uri
ter jutri ob pol 9. uri.

Prilodni spored:

Na ledeni plošči

* Narodna obrambna delo v Prekmurju. Poročali smo že o stremiljenju vseh narodnoobrambnih društev in Murski Soboti, da se osnuje meddruštveni odbor, ki bo združil vsa društva na osnovi narodnih in državnih interesov. Prvi sestanek je pokazal prav lepo skladnost vseh predstavnikov aktivno delujočih soboških društev. Sprejeli so načelne ugotovitve in jih združili v program novega meddruštvenega odbora. Ta si je za nadel predvsem nalogo, skrbeti za propagando, manifestacijske in kulturne prireditve, kulturni dvig podeljela itd. Ustanovil naj bi še tudi meddruštveni pevski zbor, ki bi nastopal na podeljeh in širil slovensko pesem. Program odbora so sprejela vsa društva in poslala svoje zastopnike na drugi sestanek, na katerem je bil izvoljen prvi odbor. Predsednik je g. Franc Kerec, šef borze dela, podpredsednik prof. Janko Liska, tajnik sodnik g. Pliskur, pomočnik odv. prapr. g. Jože Brunec, blagajnik trgovca g. Evgen Kardoš, odborniki pa g. d. Leopoldina Kos in Zofija Bregar ter gg. Niselsvicer, Gabrijelčič, Jože Potokar, Čačinovič in Titan. Akcija soboških društev za skupno narodno delo je lep vzgled narodne solidarnosti in bo brez dvoma dosegla lepe uspehe v programu, ki je bil tako enodušno sprejet.

* Citatelje lista Opozarjamo na današnji oglas Državne razredne loterije ter jim priporočamo, da ga pazljivo prečitajo. (—)

* Živinski in kramarski sejem bo jutri 3. t. m. v Moravčah.

* Čitatelje opozarjamo na današnji oglas tovarne čevljev »Peko«. (—)

* Na milanski velesejem s izletnim avtobusom od 15. do 18. t. m. Prijave sprejema do 7. t. m. Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Franciščanska ulica, tel. 22-50. (—)

V službi Vaše lepote

Krema, ki namaže samo površino kože in ostane še drugi dan na koži kot neka mastna plast, ne koristi popolnoma nič. Če naj kožo hrani, jo mora koža vsrkavati. Prav zato je Milkuderm mlečnomaščobna krema hranilo v pravem pomenu besede, ker zelo hitro prodre v kožo in učinkuje s svojimi, na mlečni bazi temelječimi, biološkimi sestavinami. Ne glede na to ali je koža mastna ali suha, Milkuderm mlečnomaščobna krema pozivi kožno žlezo in celice in jih napravi odporne proti gubanju in vnetju. Predhodno umivanje z Milkudermom pa kožo osveži in ji da nove prožnosti. Naučili se boste ceniti dobrodelno delovanje teh preparatov na koži. Učinkujejo kakor balzam na vašo kožo po vratu, obrazu in rokah, jo naredo mehko kot baržun, tudi če ste izpostavljeni vetru.

Iz Hrastnika

h— Sokolsko gledališče na Dolu priredi danes popoldne v šol igro »Veriga«.

h— Smrtna kosa. Umrla je v častitlivi starosti osemdeset let delavska mati Antonija Kumlenc vdova po rudarju. Zaprtila je 2 hčeri in 6 sinov, od katerih so 4 prikljubili tukajšnji rudarji in dva pridna brusarja mojstra v steklarni. Delavsko mater sta pretečeni terek spremili obe naši delavski godbi — rudniška in steklarska — ter mnogo občinstva na dolsko pokopališče. Pri hiši žalosti in na pokopališču so pevi delavci zapeli v srce segajoče žalostinke. Naj počiva v miru! Prizadetim naše sožalje!

h— Zvočni kino Sokol predvaja film »Krik džungles«.

h— Hudornike nad steklarsko kolonijo so po dolgem času začeli zopet urejevati. L. 1917. je prilaplozil po teh hudornikih toliko zemlje in kama v doline, da je skoraj popolnoma zasulo dve stanovanjski hiši kemične tovarne.

Iz Ljubljane

u— Razstava Francaliskega. Danes ob 11. vodstvo po razstavi. Razstavljene planinske slike bo razlagal g. Francaliski sam. Ker bodo obiskovalci razstave ob tej priliki spoznali lepe bolgarske planine, zlasti Pirin in Rilo, toplo priporočamo obisk.

u— Akademski pevski zbor v ljudno prosi, naj udeleženci jutrišnjega koncerta ob 20. v Unioni blagovolijo zasedeti svoja mesta točno ob napovedani uri, ker se bo koncerta udeležil zastopnik Nj. Vel. kraljice Marije, pokroviteljice APZ. — Vstopnice so se na razpolago! Blagajna bo danes poslovala na univerzi od 8.—12. jutri pa od 8.—17., nakar se bo preselila v Unio, kjer bo odprta od 19. ure dalje. — Vstopnice ni mogoče več rezervirati. Že rezervirane je treba dvigniti jutri najkasneje do 12. ure! — Pri blagajni dobite tudi tiskane programe. (—)

u— Razstava izbranih belokranjskih pisnic bo danes v državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Novem trgu št. 4-1. Prijatelji domačega dela so vabljeni k lepi razstavi, ki je brez vstopnine.

Pirhi in prtiki

niso vse pri velikonočni mizi. Prvo je slasten prigrizek, za njim pa se prične dobra pijača. Izobno vam postreže po ugodni ceni s prvovrstno šunko á la Praga, s pitanimi štajerskimi kapuni, finimi narezki ter odličnim domačim in inozemskim vinom. **DELIKATESNA TRGOVINA V. A. JANEŠ** Aleksandrova cesta 12, telefonska št. 3455.

u— Sentjaški gledališki uprizori danes ob 15.15 ljudsko veselico z godbo in petjem »Slaba vest«. Delo ima izvrstne tipe iz ljudstva. Snov veseloigre ni plod prebujne fantazije, ni obdelana v blestem slogu, zato pa je v lepem narodnem jeziku prikazana duša preprostega človeka. Režija je v rokah g. Eyppra, dejanje spremlja glasbene točke od katerih je tri uglasbil g. Boštjančič.

ZA BIRMO **ČUDEN** SVIC. URE PRESERNOVA 1

u— Za velikonočni priborček revežem v stari kuhinji je daroval 1.000 din član mestnega sveta g. Avgust Jenko, posestnik na Gosposvetski cesti, za isti namen je daroval 500 din g. Anton Verbič, dvorni dobavitelj v Stritarjevi ulici, prav tako sta pa g. Jožica in g. Joško Šubert, obratovodja v Kemični tovarni v Mostah, poslala revežem za veliko noč 200 din. Za revne otroke so poslali 100 din stanovalci hiše Bežigrad št. 14, namesto venca na krsto g. Antona Kadunca. Vsem dobrotnikom revežem izreka zahvalo mestno poglavarstvo ter jim tudi v imenu obdarovanih voščilo vesele praznike!

Za ljubitelje fotografije je pripravila veliko izbiro novih aparatov — novih filmov specialna fototrgovina

JANKO POČAČNIK, LJUBLJANA — Tyrševa 20. Samo kvalitetna amaterska dela. **SVEČE in DRUGE VOŠČENE IZDELKE, MED in MEDENO PECIVO —** kupite najbolje pri **„SVEČA“, Stritarjeva 6**

Izplača se Vam naročiti filme iz Ljubljane, ker so najcenejši, in poslati iste v razvijanje, ker Vam izgotovljene slike še isti dan, ko prejmemo, — odpošljemo. Poizkusite enkrat — in postanete prav gotovo naš stalni odjemalec.

Cene filmov so: Isopan 9/9 Din 15.— Isochrom 9/9 Din 13.— Isorapid 9/9 Din 11.—

Imamo na zalogi samo sveže **47% FILME**

najnovejša emulzija do leta 1941. Razvijamo in kopiramo priznana prvovrstno! Naš ček račun je št. 13-285. Naša telef. številka je 25-66 in 25-67. Se priporoča:

Foto Touristu, Lojze Šmuc LJUBLJANA — Aleksandrova cesta št. 8 in podr. PRESERNOVA UL. 9.

Opozorilo. Knjigovoznica ne more sproti izgotoviti toliko izvodov miniaturne izdaje Presernovih Poezij, kolikor je po nji povpraševanja, zato prosi Akademsko založbo vse tiste, ki so knjižico naročili, a je še niso prejeli, blagohotnega potrpljenja. — Obenem naznanja, da so v pripravi še druge miniaturne izdaje, predvsem Gregorčičeve Pesmi in novi uredbi dr. A. Pirjeveca.

u— Spored III. javne produkcije gojenecv drž. konservatorija, ki bo v ponedeljek ob 18. in četrta v veliki dvorani Filharmonične družbe, bo izredno pester. Spored, ki velja obenem kot vstopnica, se dobi v knjižarni Glasbene Maticice po 3 din. Ne zamudite!

u— Udrženje četnikov priredi jutri 3. t. m. ob 20. predavanje v prostorih društva »Tabore, Nunska ul. 3/I. Predaval bo kapetan D. Medenica o disciplini. Za člane poset obvezen, vabljeni pa so tudi prijatelji četnikov. — Uprava,

u— Posestniki obrečnih zemljišč na Ljubljanskem barju opozarjamo na razglas mestnega poglavarstva, da morajo najkasneje do 30. t. m. odstraniti pri potokih in glavnih odvodnih jarkih vse dreve in grmovje, ki ovira odtok vode.

u— Turistovski klub »Skala« v Ljubljani bo imel redni občni zbor 21. aprila zvečer v klubijski sobi kavarne Uniona.

u— Zadruga »Dom učitelje« v Ljubljani javlja, da bo njen 8. redni občni zbor na veliki petek 7. t. m. ob 9. uri dopoldne v prostorih Učiteljske tiskarne. Na dnevnem redu bo tudi predavanje profesorice Černejeve o vzgojnih problemih na višji narodni šoli. Vabljeni članice in enako dobrodošle ostale tovaršice!

u— Trgovine na veliko soboto 8. t. m. Trgovine na debelo in njihove pisarne morajo biti zaprte ves popoldne. Vse ostale trgovine zaprejo svoje obratovalnice ob 17. uri izveniški delikatesne, ki morajo zapreti ob 19. uri. Kupujoče občinstvo se v ljudno naproša, da to upošteva in si pravočasno nabavi potrebščine. Združenje Trgovcev. (—)

SNAGA K ZDRAVJU POMAGA! — Čokert, klepar, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 5, telefon 24-70, nudi trpežne in cenene kopalne kadi že od 130 din dalje.

Med. univ. **dr. Kušar Franc** je odprl 1. aprila redno zdravniško prakso. Ordinira na Ježici od 1. do 1/2 4. ure.

u— Združenje trgovcev v Ljubljani obvešča članstvo, da bo 58. redna letna skupščina Združenja v ponedeljek 3. t. m. ob 20. v Trgovskem domu. (—)

u— Velezabavno opereto »Mežnarjeva Lizika« uprizori dr. 20.15 sokolsko gledališče na Viču. Kdor se hoče nad tri ure imenito zabavati in nasmejati od srca, naj poseti opereto. Nabavite si vstopnice danes ob 10. ure dalje v pisarni sokolskega doma na Viču. Drevo vsi v sokolski dom na Viču! (—)

Rešitev nagradne križanke „DETELJICA“

Pravilnih rešitev je bilo 473, nepravilnih 223. Zrebr je naklonil I. nagrado v vrednosti din 240.— v srečkah drž. razr. lot., Ivanki Koželj, hčerki rudarja, Dolenja vas 51., Zagorje ob Savi.

II. nagrado v vrednosti din 100.— v srečkah drž. razr. lot. Joško Širčelj, učenec III. r. Vadiče, Ljubljana, Jenkova 15.

III. nagrado v vrednosti din 50.— v srečkah drž. razr. lot. Peter Jereb, dijak, Litija. Nagrade naj se dvignejo med uradnimi urami v glavni kolekturi drž. razredne loterije

„VRELEC SREČE“, ALOJZIJ PLANINSEK — LJUBLJANA Beethovnova ul. 14.

u— Državna ogledna ljudska šola Ljubljana—Bežigrad priredi danes ob 2. popoldne v šolski dvorani otroško akademijo. Ker je spored lep in pomemben, vabimo k čim večji udeležbi.

Srečke državne razredne loterije

žrebanje I. razreda 14. aprila t. l.

ima z raznovrstnimi številkami na razpolago

Jugoslavska banka d. d., PODRUŽNICA LJUBLJANA Gajeva ulica 3 — poleg nebotičnika

u— Odlaganje starega gradbenega materiala. Mestno poglavarstvo vabi vse gradbene podjetnike, da do preklica odlagajo star neopredeljen gradbeni material, ruševine in izkop v jamo ob zapadnem hodniku Tyrševa ceste med hišami št. 35. in 35.a. nasproti Vilharjeve ceste.

Velikonočno šunko, la. štajersko perutnino kupite samo pri SLAMIČU

u— Namesto cvetja na krsto umrlega g. Etbina Rozmarna je daroval g. dr. Ernst Mayer, načelnik v p. din 150 šolski kuhinji Nj. Vel. kraljice Marije v Ljubljani. Iskrena hvala.

u— Namesto venca na krsto pokojnega g. Fr. Lebarja, očeta referentke banke uprave g. Ane Lebarjeve, je v počastitev njegovega spomina zbral učiteljsko ljubljansko pomožno šolo 200 din za podporni sklad drž. pomožne šole v Ljubljani. Darovalcem izreka upraviteljstvo najlepšo zahvalo, cenjeni tovaršici in ostalemu sorodstvu pa iskreno sožalje!

ČIK-BONBON osveži usta, če se žveči, ne pa hrusta!

u— Društvo prijateljev humanistične gimnazije bo imelo svoj redni občni zbor v torek 4. t. m. ob pol 6. zvečer v ravnateljevi pisarni državne klasične gimnazije v Ljubljani z dnevnim redom: 1. branje zapisnika zadnjega občnega zbora, 2. poročilo odbora, 3. volitev predsednika, 4. slučajnosti. Člani vljudo vabljeni. Odbor. (—)

u— Sadjarska podružnica Siska. Strokovno predavanje o poletnem škropljenju sadnega drevja bo v torek 4. t. m. ob pol 8. zvečer v I. nadstropju deške ljudske šole v Sp. Šiški. Za pridelovanje lepega sadja je poletno zatiranje sadnih škodljivcev neobhodno potrebno, zato pričakujemo obilno zanimanje.

u— Še danes dopoldne sprejemamo prijave za izlete v Benetke, Trst, Gorico in Idrijo v biljetarni »Putnika«, Tyrševa c. 11. (—)

u— Zveza gospodinjstev pomočnic bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo, 16. t. m. ob pol 17. uri v Copovi ulici 3. Vabimo vse članice, da se ga udeležijo. (—)

u— Huda nesreča gospodinjstev pomočnic. Pred hišo št. 10, na Aleksandrovi cesti, je bila včeraj okrog 15. množica sprehajajočih se meščanov priča razburiljivega dogodka, kakršni so redki tudi sredi velikega mesta. V drugem nadstropju hiše, v stanovanju g. dr. Rožiča, je služkinja Pavla Stupica prav takrat čistila okna. Iznemada je nesrečno dekle izgubilo ravnotežje in strmoglavilo v globlino na trotoar. Pasanti so ji takoj pritekli na pomoč, hkratu pa so telefonsko poklicali mestne reševalce, ki so bili v rekordni naglici na kraju nesreče. Ranjenko, ki je bila po padcu še pri zavesti, so brž prepeljali na kirurški oddelek, kjer so se zdravniki na svojo moč potrudili zanjo. Kakor nam poročajo, je Stupiceva dobila precej hude notranje poškodbe.

Kaj je to? ?
505
črta bonbona Z ČRTO

u— Cenj. damam in gospodm naznanjamo, da se bo poučevalo plavanje za začetnike — posamezno vsak dan popoldne, ura po dogovoru. Poučevalo se bo pod strokovnim vodstvom v zimskem kopališču SK Ilirije. Prijave sprejema g. Fritsch od 2. do 6. ure.

Za veliko noč
DR. OETKER-JEV
PECILNI PRAŠEK IN VANILINOV SLADIKOR

u— Uradnikom — uradnicam naznanjamo, da bi se pričel večerni plavalni tečaj, če bi se prijavo dovolj udeležencev. Dan po dogovoru, med 8. in 9. uro. Prijave sprejema g. Fritsch od 2. do 6. ure.

u— Vrtnarski odsek sadjarske in vrtnarske viske podružnice ima svoj redni sestanek 3. t. m. ob pol 20. v salonu restavracije »Pri Katričev v Rožni dolini. Predaval bo g. Kregar o cvetlicah. Člani in prijatelji vabljeni.

u— Svila, Tyrševa 50, poroča, da so došli najnovejši vzorci. (—)

Iz Celja

e— Na ljudskem vseučilišču bo predaval jutri ob 20. ravnatelj celjske Glasbene Maticice g. Karlo Sanein o »glasbi nekdanj danes«. Poljudno in zanimivo predavanje bo spremljalo nad 50 sklopičnih slik. Udeležite se predavanja v čim večjem številu!

e— Naštop mladika Jadranske strazbe. Podmladka JS na drž. deški in dekliški meščanski šoli v Celju bosta uprizorila v nedeljo 23. t. m. v celjskem gledališču »Pravljico o morju«, simbolično sliko pisateljice Anice Černejeve. Igrati bodo sledili nastopi obeh mladinskih pevskih zborov in teiovalna akademija.

e— Iz celjske statistike. V mesecu marcu je obiskalo Celje 1061 tujcev (938 Jugoslovenov in 123 inozemcev) nasproti 952 v letošnjem februarju in 1153 v lanskem marcu. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 33 oseb in sicer 8 v mestu in 25 v javni bolnišnici. Pri celjski borzi dela je bilo 1. t. m. v evidenci 1120 brezposelnih (987 moških in 123 žensk) nasproti 1465 (1267 moških in 198 ženskam) dne 20. marca.

e— Sokolski cros-country za župno in medžupno prvenstvo se bo pričel danes ob 11. na celjski Glaziji. Tekmovanje bo eno največjih te vrste v Celju in bo gotovo zelo zanimivo.

e— Celjsko pevsko društvo se najlepše zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k takemu uspehu družabnega večera (Pekom in ples; predvsem g. Erni Moharjevi, primabalerini ljubljanskega opernega baleta, g. Andri Štruklju in g. Cirilu Rakušu. Posebna zahvala pa vsem darovalcem, kakor tudi zelo poštovanemu članstvu, ki je s svojim delom v največji meri pripomoglo k lepemu moralnemu in gmetnemu uspehu.

e— Odbor društva »Soča« v Celju se prav topla zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je slavnostna akademija ob desetletnici v vsakem oziru tako lepo uspeša. Prav tako se zahvaljuje tudi zastopnikom raznih društev in gostom, ki so posetili »Sočino« privedite.

e— Zopet napad z motliko. V Hrenovi pri Novi cerkvi je neki moški v prepripi napadel 32-letnega dninarja Martina Koštomaja iz iste vasi in ga z več udarci z motliko hudo poškodoval po levi nogi. Koštomaja so prepeljali v celjsko bolnišnico. — Ze 14. aprila bo prvo žrebanje v novem kolu drž. razredne loterije. Zato pohitite in si nabavite srečke v podružnici »Jutras« v Celju.

za vsako perilo!

e— Sod se je zvalil na otroka. V petek se je pri Sv. Krištofu pri Laškem zvalil sod z voza na triletnega zidarjevega sina Franca Zupanca in mu zlomil levo nogo. Otrok se zdravi v celjski bolnišnici.

Iz Maribora

a— Iz policijske službe. Dodatno k večerajšnjemu poročilu pojasnjujemo, da je premeščen k ljubljanski policiji g. Kazimir Kukovič, policijski pristav, ne zvančnik, kakor smo pomotno poročali pri telefoničnem prenosu.

a— Mariborski biljardiisti so imeli v kavarni Jadran svoj redni občni zbor, ki ga je otvoril in vodil predsednik ravnatelj g. Klobučar. Pri volitvah so bili izvoljeni: predsednik D. Klobučar, podpredsednik F. Bender, Odborniki: prof. Sila, Vošinek, Weissensteiner, Gajsek, Hobacher in Strossmayer.

a— Rački škranjčniki v Ljudski univerzi. Jutri bo v dvorani Ljudske univerze večer naših »Račkih škranjčnikov«, ki bodo pod vodstvom učitelja Zorna peli izbrane slovenske mladinske pesmi. Podprimo jih!

a— Pobreške novice. Nacionalni ljudje na Pobrežju pripravljajo lep počastitveni večer vrlomu prosvetnemu preporočitelju Pobrežja upokojenemu šolskemu upravitelju g. Jožetu Klementiču in njegovi soproggi ge. Mariji, ki že 20 let uspešno delujeta v pobreških nacionalnih, prosvetnih in človekoljubnih društvi.

a— Socialnopolitični oddelek mestnega poglavarstva razglašja, da mora v smislu zadevnega predpisa banke uprave vsak bolnik, ki prihaja z dežele v bolnišnico in nima denarnih sredstev za vrnitev iz bolnišnice domov, prinesiti s seboj potrdilo občine bivališča, da je ubog in brez sredstev ter da mu lahko mestna občina nudi na račun njegove domovinske občine potrebno podporo. Prosilci dobijo pri socialnopolitičnem oddelku tukajšnjega poglavarstva potreben denar le na podlagi tega potrdila.

a— Iz Studencev. Naše delavsko predmetje se lepo razvija. Sreško načelstvo je že dovolilo ureditev tržnice na preurejenem trgu pri Jožefovi cerkvi. Občina bo na tem trgu uredila podzemsko stranišče in razen tega zaprosila za javno telefonsko govornico, ki jo Studenčani zelo pogrešajo.

a— Računi z lahkovernostjo ljudi. Tukajšnji mali kazenski sept je obsojil 30-letnega prekupevalca Vinka Potočnika iz Rač na eno leto in dva meseca strogega zapora ter na izgubo častnih državljanških pravic za dobo treh let, ker se je izdal za trgovca z lesom, kasiral pri strankah aro na račun naročil, a drv ni dobavljal. Na ta način je lani oslamljal v Mariboru štiri osebe za večji znesek. — Pretkana sleparica se je pojavila pri posestniku Francu Kusterju v Zgornjem Dupleku. Zahtevala je plačilo za prevoz lesa iz Dupleka v Majšperk. Kuster ji je v dobri veri izročil 357 din. Kmalu pa se je prepričal, da je nasledel prebrisani slepariki.

a— Strelji na Peci. Tihotapec A. T. je hotel z večjo količino tihotapskega blaga preko naše meje na Peci. Čuječi obmejni organi so ga pozvali, naj obstoji. Tihotapec pa je pričel bežati in je odvrgl nahrbtnik. Obmejni organi so zaradi tega streljali za njim. V nahrbtniku je bilo 14 kg saharina, igralne karte, kreslini kamenčki in drugo tihotapsko blago.

a— Razen drobiž. Pomožnemu delavcu Ljuboslavu Simiču iz Pobrežja je izginila iz omarice denarnica s 456 din gotovine. — S podstrešja je padla 30letna Marija Mandelčeva v Podovi pri Račah in dobila hude poškodbe po glavi. — Hude notranje poškodbe ima tudi 54letni posestnik Stefan Kotnik iz Frama, ki je padel z lestve. Oba ponesrečenca se zdravita v tukajšnji bolnišnici.

a— Lekarniška in zdravniška dežurna služba. V tekočem tednu bosta imeli nočno lekarniško službo Albanežjeva lekarna na Frankopanovi in Königova lekarna na Aleksandrovi cesti. Zdravniško dežurno službo za nujno zdravniško pomoč bo imel danes v nedeljo zdravnik dr. Karol Zakrajšek, Gregorčičeva ulica 4.

Iz Novega mesta

n— Kino »Dome« v Sokolskem domu bo prikazoval danes v nedeljo ob 15. 18. in 20.15 zabavni zvočni film »ERNEST — UPORNIK«. Predlaga: Paramountov zvočni tednik. Za velikonočne praznike »RASPUTIN—DEMOM RUSIJE«. (—)

Iz Ptuja

j— Dramsko društvo uprizori v torek 4. t. m. ob 20. v mestnem gledališču »Burko o jezičnem dohtarju«.

j— Sokol priredi danes 2. t. m. ob 15. v Mestnem gledališču akademijo. Prijatelji sokolstva vabljeni.

j— Smrt pobira. V četrtek so položili k zadnjemu počitku na pokopališču pri Sv. Vidu posestnika in gostilničarja g. Pene Gustava iz Jurovecv pri Ptuj. Umrli je zadet od kapi v 60. letu starosti. Blag mu spomin!

j— Zvočni kino Ptuj predvaja drevo ob pol 19. in pol 21. film »Florentina«, kot dodatek Foxov žurnal. (—)

Iz Kranja

r— Svengali bo gostoval v Kranju takoj po velikonočnih praznikih! Svengali-jev sloves najboljšega telepata, jasnovidca in mojstra okultnih ved se širi po vsej Sloveniji od nastopa do nastopa. Kjerkoli priredi kak eksperimentalni večer, pridobi mahoma še zadnje tisti »neverne Tomažec«, ki so oklevali in dvomili v njegove izredne sposobnosti. To je bilo v Ljubljani, kjer je v veliki uniojski dvorani moral prirediti kar šest eksperimentalnih večerov, in isto bo tudi v Kranju, kjer bo imel svoje predstave v veliki dvorani Narodnega doma. V Kranju bo priredil g. Svengali dva večera in to v torek in v sredo 11. in 12. t. m. vsakokrat ob 20. uri. Glede na Svengalijevo veliko popularnost in senzacionalni značaj njegovih prireditev je zelo priporočljivo, da si Kranjčani že prej kupijo vstopnice, ki se bodo dobile v trgovini g. Hlebsa na Glavnem trgu. Naval na dan privedite bo velik zlasti pri blagajni in je zato oskrba s vstopnicami že prej nadvse priporočljiva. (—)

r— Kino Narodni dom prikazuje danes prekrasen film »Bela dama maharadž« in kriminalni vefilm »Polnočno strašilo«; v glavni vlogi Boris Karkov. Zaradi dvojne- ga sporeda predstave samo ob 4. in pol 9. uri. (—)

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Preskrbite si čimpreje SREČKE DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

pri

ZADRUŽNI HRANILNICI

v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 6.

POSOJILA, KREDITI, HRANILNE VLOGE IN DRUGI DENARNI POSLI.

Zahtevajte ORION in POBEDA

s katerimi se bodele najbolj obrili med ostalimi britvicami iste najbolj brijejo vsako — tudi najmočnejšo brado. Dobijo se pri:

Foto Touristu — LOJZE ŠMUCU, Ljubljana
PRESERNOVA ULICA 9 in ALEKSANDROVA CESTA 8.

Danes ob 15.30

mladinska akademija Sokola I
na TaboruTereziji Erlichovi
v spomin

Ljubljana, 1. aprila
Nenadoma je ugasnilo življenje Terezije Erlichove, povsod ljubljene, prikupe in nadevne zasluge sestre in instrumentarke vojne bolnišnice v Sarajevu. Vsem, ki so jo poznali, je zastalo srce ob žalostnem sporočilu, da je po nesrečnem naključju izgubila življenje ta, komaj 23-letna mladenka. Doma iz Studencev pri Mariboru, je doživela v Ljubljani z odliko šolo za zaščitne sestre. Med poletnimi počitnicami je bila nekaj let nastavljen v dečki koloniji v Domu Franje Tavčarjeve v Kraljevi. Kako se je znala tam uveljaviti, vedo članice KJS, a tudi tamonjski zdravnik je ni mogel prebrati. Vso skrb in pozornost je posvetila ubogi bolni, a tudi zdravi deci. Po njeni zaslugi ni prišlo do resnih obolenj v veliki koloniji 80 do 100 otrok.

Z diplomom odličnega uspeha je iskala v jeseni službo. Seveda bi bila rada ostala v Sloveniji. Samo en dan je zamudila in bila bi nastavljen pri okrožnem uradu v Beogradu. Objubileno ji je bilo mesto v Lajkovcu, a sprejela je prvo ponudbo službe v sarajevski vojaški bolnišnici, samo da ne bi bila v breme svoji dobri materi — vdovi, ki se preživlja z jako malo pokojnino.

Pred časom mi je pisala, kako živi v Sarajevu, da se je včlanila v slovenski klub, da pridno čita itd. Med drugim je pisala: Živim bolj rezervirano, za nikogar se ne brigam, ker veljajo moje misli le mojemu zaročencu Janezu v Ljubljani — — —

Škoda je tega mladega, nadebnega življenja, ki je toliko obetalo ter bi nesebečno osrečevalo svojo okolico in lajšalo bolest trpečim. Težko se poslavljamo od tebe, draga Tea. Spomin nate nam ostane svetel in lep in nikdar ne boš pozabljen. M — a

VELIKONOČNE PRAZNIKE
boste preživeli zelo prijetno
ob morju!

Pension Din 40.— — Odlična postrežba.
MARIJA PILOS — Sv. Jakob, Šiljevec.

Jubilej milanskega
velesejma

S ponosom in zadoščenjem gleda milanski mednarodni velesajem na svoje 20-letno udeleževanje in razvoj. V tej dobi je dosegel častno tretje mesto med vsemi velesajmi v Evropi. Začetek v letu 1919 je bil kaj skromen, ker so bila skromna tudi sredstva, ki so bila primerno takratnemu političnemu in gospodarskemu položaju dana velesajma na razpolago. Med »Porta Venezia« in »Porta Nuova« so bili takrat leseni, mali paviljoni, a že v prvem letu je velesajem pri vsaj svoji skromnosti nadel na zanimanje in zaupanje pri razstavljalcih in obiskovalcih.

Ze leta 1921 je uprava velesajma po pridobljenih izkušnjah uredila velesajem v večjem obsegu. Število razstavljalcev in obiskovalcev je močno naraslo in tudi inozemstvo se je začelo močno zanimati za milanski velesajem. V dveh letih je bila ustanovljena javno-pravna organizacija velesajmskih prireditelj, za velesajem pa so bili določeni večji in vsem zahtevam odgovarjajoči prostori. V kratkem so bile dograjene velike palače, najrazličnejši paviljoni, številni kioski in druga poslopja za razstavo.

Se kratak pregled na razvoj v zadnjih osmih letih. Od 1930 do 1939 se je zvišalo število razstavljalcev od 4204 na 5601, število udeležencev iz inozemstva pa od 789 na 1363. Med inozemskimi udeleženci razvema prvo mesto Nemčija s 669 tverdkami, potem pa sledijo Amerika s 181 tverdkami, Francija 91, Anglija in Švica pa vsaka s 84 tverdkami. Razstav se udeležujejo tudi tverdke iz Madžarske, Belgije, Holandije, Poljske, Švedske, Japonske, Danske, Norveške, Brazilije, Finske, Urugvaja, Rumunije, Južne Afrike in Jugoslavije. Ti podatki dobijo posebno vrednost z dejstvom, da je milanski velesajem tudi v dobi svetovne gospodarske krize obdržal svoje mesto med velesajmskimi prireditelji Evrope.

Generalno tajništvo ter organizacijski, reklamni, upravní in tehnični oddelki delujejo v zgedni vzajemnosti in tudi z največjimi uspehi. Leto za letom obiskujejo milanski velesajem kupci in prodajalci, industriji in trgovci, podjetelci in rokodelci, obiskovalci in vsako leto več, ker jim nudi milanski velesajem vsako leto nove zanimivosti. (—)

Okroglo

65 milijonov dinarjev

znasajo dobitki predstoječega 38-tega kola državne razredne loterije, čije prvo žrebanje bo

14. aprila 1939.

GLAVNI DOBITEK

2 milijona dinarjev

Ze z ¼ srečke zamorete zadeti
din 500.000!

Opozarjamo naše cenj. bralce na prilogo znane glavne kolekture drž. razredne loterije A. Rein in drug, Zagreb, Gajeva ulica 8 in Illica 15, ki je priložena današnjim nakladi. Dolgoletno vzorno in nad vse korektno in solidno poslovanje te kolekture je že toliko znano naši javnosti, da jo zamoremo tudi mi s svoje strani priporočiti — svojim bralcem. —

Dr. Štampar o kitajsko-japonski vojni

Ljubljana, 1. aprila
Predavanje dr. A. Štamparja, ki je bilo snoči v dvorani Delavske zbornice, je zbudilo med Ljubljancmi mnogo zanimanja. Dvorana je bila polno zasedena. Dr. Štampar je predaval o spopadu na Daljnem vzhodu, med Kitajci in Japonci. V prikazovanju tega spopada je posegel predavatelj daleč nazaj v zgodovino Kitajske ter kronološko naštel vse manjše in večje spore, ki so končno privedli do poslednje velike vojne med Japonsko in Kitajsko. Dolgo časa je bila Kitajska, ta ogromna in bogata zemlja, popolnoma izolirana. Le po lagoma so se utirale prve trgovske poti vanjo, in že v 4. stoletju so nosili Grki kitajsko svilo. Na Kitajsko je našel pot veliki potnik Marko Polo, našla pa so jo tudi številna mongolska plemena. Za časa dinastije Min so se že začele živahnije trgovske zveze med Kitajci in tučji. Proti koncu 18. in v začetku 19. stoletja se je začela v Evropi močna industrija izvajanja, mnoge iznajdbe, zlasti izpopolnjevanje parnikov, je omogočilo vožnjo po morju in vedno več poti je vodilo na Kitajsko. Leta 1839. je prišlo že do prvega spopada, ki je znan pod imenom »Opiumjska vojna«, v kateri so bili Kitajci premagani in so morali odpreti vrata Angležem v svojo zemljo. Po dolgotrajni, a neuspešni agrarni pobuni, ki je oslabil Kitajsko, so se počeli apetiti velikih sil — tako Francije, Rusije, Anglije, pa tudi že Japonske. 1894. leto je rodilo nov spopad med Kitajci in Japonci, ko so Japonci dobili Formozo in Korejo. 1900. leta pa je Nemčija dobila velike pravice v Santungu. Tako so trgali kos za kosom Kitajske in Kitajci so se skušali osvoboditi tujcev. Ta njihov poskus, znan pod nazivom »Boksarska vstaja«, se je za njih slabo končal, velesile pa so si pridobile še večji vpliv na Kitajskem.

Prišlo je do rusko-japonske vojne. Za časa svetovne vojne, leta 1915. pa je iznesel Japan 21 zahtev glede Kitajske, ki bi mu dale še veliko več pravic nad Kitajsko. Vendar je moral po končani vojni odtegniti večino teh zahtev. Medtem je Kitajska postala republika, prekinila je s staro tradicijo, kar pa ni šlo brez težav. Vendar je sledilo po vojni nekaj mirnejših let, ko je vlada podvela ogromne napore, da modernizira svojo zemljo. V tem času je bila formirana prva moderna kitajska vojska, Čangkašjeh je premagal posamezne generale, razcepila se je narodna stranka — Kuomintang. 1937. leta pa je nastal nov spopad, ko je 10 tisoč Japoncev hitro premagalo številne, toda slabe oborožene kitajske čete. Tu pa je bil tudi začetek sedanjega spopada med Kitajci in Japonci.

Kljub vsem porazom, ki jih je doživela Kitajska tekom te vojne, so Kitajci vedno bolj pripravljeni boriti se in zmagati, kajti Japonci nimajo več opravka s staro kitajsko državo. Na razvalinah stare države je zrasla nova, in s to novo državo morajo računati tako Japonci, kakor evropske velesile. Kajti poraz Kitajske bi marsikaj predružil tudi v Evropi.

Smučarski Dom S.K. Hiriya

RATEČE - PLANICA

od 1. aprila dalje posejjske cene. Krasni izleti v okolico. — Sonce. — Dober sneg.

Delovanje celjskega
»Merkurja«

Celje, 1. aprila
Celjska podružnica »Merkurja«, društva trgovskih in privatnih nameštencev Jugoslavije, je imela te dni svoj 9. redni občni zbor v mali dvorani Narodnega doma. Predsednik g. ravn. Kralj je pozdravil navzoče članstvo, zlasti pa podpredsednika matice g. Dilberovića iz Zagreba.

G. Dilberović je pozdravil občni zbor v imenu matice in izrekel upravnemu odboru celjske podružnice priznanje za njegovo agilno in uspešno delovanje. »Merkur« ima v državi okrog 100 krajevnih edinic in nad 26.000 članov. Tako velikega števila članstva ni »Merkur« še nikoli imel. Centralna uprava »Merkurja« je zavzela odločno stališče proti nameravani teritorialni razmejitvi bolniških blagajni, ki bi omejila delovanje »Merkurja« samo na savsko banovino. Sedanja centralna uprava si je pridobila mnogo zaslug za razvoj in napredek »Merkurja«. Za letošnje glavno skupščino je pripravil predlog, da zgradi »Merkur« dve okrevališči za članstvo in sicer eno ob morju, drugo pa v gorskem kraju. V teh okrevališčih bi lahko članstvo poceni preživelo svoje dopuste.

Predsednik g. ravn. Kralj je poročal o delu celjske podružnice v preteklem poslovnem letu. Najprej so navzoči počastili spomin lani umrlih članov gg. Alfonza Kožela in Maksa Ledla. Predsednik je omenil, da so se društvene razmere lani konsolidirale ter da je bila izvršena izprememba v vodstvu društvene pisarne z nastavitvijo novega uradnika in novim lokalom. Odnosaji z matico v Zagrebu so bili zelo kolegijski. Sklad za višje zavarovanje svojcev je do konca leta narasel na 35.957,81 din. Predsednik se je zahvalil članom upravnega in nadzornega odbora za njihovo delo. Odbor je zavrnil vse napade iz konkurenčnih krogov.

Društveni tajnik g. Vlado Močnik je poročal, da ima celjska podružnica 261 članov. Podružnica je uvedla akcijo, da se ustanovi v Zalcu in St. Pavlu pri Preboldu novi edinic. Podružnica je imela lani 28.281,25 din dohodkov in 26.219,25 din izdatkov, torej 2.062 din prebitka. Od tega se prenese 2.062 din na novo poslovno leto, ostanek se pa vložil v podporni fond za višje zavarovanje svojcev.

V novi upravni odbor so bili soglasno izvoljeni: predsednik ravn. Drago Kralj, I. podpredsednik Robert Himmer, II. podpredsednik Vinko Schuster, člani Leopold Vučer, Zoran Hvala, Anton Hlačer, Karel Grilec, Riko Götz in Ivan Savjetic, v nadzorni odbor gg. Mirko Priskić, Herman Treo in Josip Steinbüchler, v prosvetno sekcijo pa gđ. Anica Pfeffererjeva, Anica Pieterska, Anica Štepiharjeva in Sidorija Žnidaršičeva ter gg. Karel Grilec in Riko Götz.

Soglasno je bila odobrena naslednja resolucija: »Članstvo društva »Merkur«, podružnice v Celju, zbrano na svojem rednem letnem obnem zboru, protestira najodločnejše proti v finančnem zakonu za l. 1939/40 nameravanemu amandmaju, po katerem se lahko delovanje društva »Merkur« omeji samo na savsko banovino. S to izvedbo amandmaja bi bile uničene doslej pridobljene pravice 300 članov društva »Merkur« in njih podružnice v Celju.«

Predsednik g. ravn. Kralj je naprosil podpredsednika matice g. Dilberovića, da bi se v interesu vseh članov v Sloveniji zavzel za to, da bi zgradil »Merkur« gorsko okrevališče pri Celjski koči pod Tovstom, kjer že stoji primerna stavba v surovem stanju, ki je last celjske občine. Tako bi društvo najbolje odgovorilo na napade nekaterih krogov, da »Merkur« ne investira v Sloveniji ničesar. Celjska podružnica bi vložila svoj fond, ki znaša okrog 40.000 din, v stavbo pod Tovstom.

Tragična smrt
Ivana Jamnika

Ljubljana, 1. aprila
Včeraj smo na kratko poročali o tragični smrti 19-letnega posestnikovega sina Ivana Jamnika na Vrhovcih pri Ljubljani.

Nenadna smrt simpatičnega fanta, ki je med mladino užival velik ugled kot zaveden nacionalni in sokolski delavec, pa je sprožila med ljudmi narazličnejše govore, ki so dale povoda, da so orožniki in sodišče uvedli strogo preiskavo. Na zahtevo državnega tožilstva se je včeraj v Jamnikovi hiši vršil lokalni ogled, ki ga je vodil preiskovalni sodnik dr. Šketa. Krsto s truplom so pozneje prepeljali v mrtvašnico na Dobravo, kjer je bila obdukcija. Nekatera važna dognanja sodne komisije so upravičila samo, da Ivan Jamnik ni mogel izvršiti samomora. Preiskovalni sodnik je zato že včeraj popoldne odredil aretacijo pokojnikovega očeta, ki so ga orožniki odvedli v preiskovalni zapor. Danes je bil na sodišču zaslišan tudi izvedenec iz puškarske stroke, da na podlagi fotografičnega posnetega lokalnega ogleda poda svoje mnenje, ali si je mogel fant v ugotovljenih okoliščinah z lovsko puško sam končati življenje.

Kakor smo že poročali, je mladi Jamnik v četrtek, na dan svoje nepričakovane smrti, praznoval svoj 19. rojstni dan. Okrog 16. se je vrnil iz Novega mesta, kjer se je mudil po opravkih. V domači gostilni, ki se nahaja v spodnjih prostorih, so tedaj pravkar imeli delavci iz okolice nekakšen sestanek. Njegov oče je bil vinjen in je zborujočim neprestano posegal v besedo, kar je bilo sinu mučno. Kakor že mnogokrat ob podobnih prilikah, je skušal očeta spraviti spat. Ker oče njegovega prigovarjanja ni ustregel, ga je Ivan okrog 17.30 prijel pod pazduho in ga po stopnicah odvedel v prvo nadstropje. Ko sta bila v sobi, je sin vrata zaklenil za seboj. Gostje in domači, ki so ostali spodaj, so še čuli, kako sta se jela prepirati, kmalu nato pa je počil strel. Vsa preplašena je mati odhitela v prvo nadstropje, kjer pa je našla vrata zaklenjena. Strela je brž nazaj v gostilno in poklicala gosta Viktorja Dolence, s katerim sta od zunaj prislonila lestev in splezala do odprtega okna spalnice. V sobi sta zagledala Ivana, ležečega na tleh za posteljo, zraven pa je stal oče in se zmerom nekaj kričal. Ko sta skozi okno stopila v sobo, sta videla, da leži v mlaki krvi mrtvec. Oče, ki je bil precej oamajen od pišče, jima je zatrjeval, da se je sin ustrelil sam. Pozneje so truplo prenesli v pritličje in ga položili na mrtvaški oder v gostilniški sobi.

Vsa javnost s pozornostjo pričakuje izsledkov preiskave.

Mlečna akcija
na kamniški šoli

Kamnik, 1. aprila
Na kamniški šoli že tretje leto deluje takozvana »mlečna akcija«, ki v zimskih mesecih preskrbi učencem osnovne šole vsak dan v glavnem odmoru skodelico toplega mleka. Letos so pričeli z razdeljevanjem mleka 1. novembra. V začetku je prejemalo mleko dnevno 40 učencev in 40 učenok, od februarja dalje pa po 50 slabotnih in po tuberkulozi ogroženih učencev in 50 učenok. Akcijo so s prispevki podprli mestna občina, kamniška industrijska podjetja in karitativna društva. Ta akcija je nadvse potrebna, saj pregledi šolskih otrok kažejo, da je v industrijskem okraju Kamniku zelo mnogo otrok podvrženih tuberkulozi. V tem pogledu vrši važno nalogo Protituberkulozna liga, ki je v dveh zadnjih letih izdala siromnim bolnikom in njihovim družinam nad 22.570 din podpor. Od tega zneska je prispevala tovarna Remec 8.650 din.

Z Jesenic

s— Svengali na Jesenicah. Znameniti jasnovidec in telepat g. Svengali bo na svoji turneji po Sloveniji obiskal tudi Jesenice in prireditelji nam pozkusne večere v dvorani kina Radio nasproti tovarne. Nastopal bo s svojim najzibrajnejšim sporedom, s katerim je ljubljansko občinstvo zadivil pri šestih popolnoma razprodnih predstavah v veliki unijski dvorani. G. Svengali bo imel, kakor smo informirani, svoje nastope danes v nedeljo ob 3. pop. ter v ponedeljek in torek 3. in 4. t. m. ob 8. zvečer. Vstopnice se dobijo pri blagajni Kina Radia danes od 10.—12. ure dop. Tudi bo te dni g. Svengali bival na Jesenicah, kjer bo dajal svoje grafološke izjave. Prostor bo javljen naknadno. Na edinstveno gostovanje opozarjamo ves gorenski kot, kajti zlasti danes popoldne so sijajne zveze z vlakom na vse strani. (—)

s— Zvočni kino Radio predvaja danes ob 8. zvečer velfilm iz francoske revolucije »Revolucijska svatba«. Med dodatki tudi kratak risan film, domač kulturni film o betonskih cestah, kratak film o boksmecu Luisu Schmeling in Paramountov zvočni tehnik. (—)

S O K O L

Sokol Ljubljana—Šiška. Jutri v ponedeljek bo v našem domu predaval mestni zdravnik br. dr. Čiber o temi »Vpliv telovadbe na telo«. Predavanje bo v prosvetni sobi ter je obisk za telovadeče članstvo in naraščaj obvezen. Ostalo članstvo je bratsko vabljeno. Pričetek ob 20. Vabimo članstvo, naraščaj in deco, da poseča društveno knjižnico in to ob četrtdih od 19.30 do 20.30, ob petkih od 19. do 20.30, ob nedeljah od 11. do 12. Knjižnica posluje v prosvetni sobi nad odrom.

Sokolsko društvo v Slovenjgradcu priredi 14. maja svojo vsakoletno veliko javno tombolo s prav lepimi dobitki. Kmetijsko ministrstvo je isto že odobrilo. (—)

Sokolska četa Brezje-Mošnje vprizori drevi ob 20. v Sokolskem domu v Radovljici ljudsko igro s petjem in godbo »Vesela božja pot«. Čisti dobiček je namenjen za zgradbo sokolskega doma na Brezjah. (—)

Sokolsko društvo Gorje pri Bledu priredi danes ob 15. predavanje o »Bojargiji«, spremljano s slikami. Predava predavatelj ZKD g. Bučar Vekoslav.

Kako napreduje sokolska petletnica v župi Tuzla nam najbolje kaže poročilo o tej akciji na župnem obnem zboru, ki je bil 5. marca v Tuzli. Izmed 105 edinic sta pristopili k petletnemu izrednemu delu 102 edinic. Kar 43 jih je med njimi, ki so sklenile, da si postavijo lastni dom. Osem izmed njih je to namero tudi že izvedlo, nadaljnih 17 domov je že v gradnji in bodo po veliki večini že letos dogotovljeni, a 18 edinic je na široko pripravilo svojo gradbeno akcijo ter upajo, da bodo do konca petletke izpolnile dano zaobljubo. Poleg teh del je bilo dosedaj zasajenih nad 70.000 plemenitih sadnih mladik, dalje je članstvo uredilo 52 studencev z zdravno pitno vodo, premostilo 5 potokov, izvrtalo 9 vodnjakov in postavilo 5 spominskih vodnjakov. Daje je 6 edinic uredilo vsaka svoj sadovnjak, pet čet je imelo poljedelske tečaje, 12 društev pa vadiateljske tečaje. Iz teh podatkov vidimo, da bo uspeh v tej župi prav izdaten, vreden naporov.

Sokolska župa Split je organizirana v 6 okrožjih, ki štejejo skupno 33 društev in 18 čet. Najmočnejše je seveda splitsko društvo, ki ima preko 1300 članstva in izredno veliko število naraščaja in dece, da je telovadnica v lastnem domu vedno prenapolnjena. Izmed ostalih boljših društev omenjamo Sinj, Trogir, Stari grad, Makarsko, Milno, Vis, Hvar itd. Poleg njih pa je v župi tudi nekaj edinic, katerih delovanje bo treba čimprej poživiti. Župna glavna skupščina je pokazala veliko enodušnost med članstvom, kar je porok, da bo navzlic raznim oviram dalmatinsko sokolstvo doseglo svoj cilj.

Smrt ugodnega poljskega Sokola. Tajnik Zveze poljskega sokolstva, brat inž. Michal Terech je dovršil svojo življenjsko pot. Vztrajal je do zadnjega kot tajnik. Njegov odhod je bolesto odjeknil med slovenskimi Sokoli, saj je bil zaradi svojega slovenskega mišljenja poznan zlasti med češkoslovakiimi brati, kjer je imel polno prijateljev. Bil je brezkompromisen, slovensko misleč poljski rodoljub, ki je svoje naziranje vedno in povsod zastopal in tudi trpel zanj. Bodi bratu lahka zemlja! — Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je izrekel poljskemu sokolstvu svoje sožalje in prejel te dni toplo napisano pismo od bratov v Varšavi, ki se zahvaljujejo za izrečeno sožalje.

Na glavni skupščini župe Beograd, ki je bila v nedeljo 26. marca je bila po veliki večini izvoljena dosedanja župna uprava s starostom br. dr. Mihailom Gradojevićem na čelu. Župni načelnik je br. Colović, načelnica s. Vučkovića, prosvetar br. Sino-bad, profesor, tajnik br. Dušan Živković, sodnik. Glavni skupščini so prisostvovali delegati vseh župnih edinic, mnogo zastopstev raznih beograjskih nacionalnih društev. Razveseljevalo je bilo, da so poslala beograjska društva visokošolcev svoje zastopnike in smo poleg njih opazili na slavnostnem delu skupščine tudi izredno veliko število vseučilišnih slušateljev, ki so pričeli v zadnjih mesecih življeno sodelovati pri sokolskem delu. Svoje zastopnike na skupščino so poslali tudi bolgarski Junaki, vodil jih je predsednik sofijske junake oblasti, br. Anastazov.

Mostarska župa in sokolska Petrova petletnica. Nadaljujemo danes s podatki o izrednih sokolskih delih v okviru petletnice. Neverjetno je, da je v mostarski župi, ki obsega tako siromašne predele, dosežaj že zgrajenih 18 sokolskih domov, v gradnji pa jih je nadaljnjih 15. Edinice so si v 12 primerih uredile svoja telovadišča, dosežaj jih je v vsej župi že 33 gotovih. Na področju gospodarstva moramo omeniti, da je bilo dosedaj zasajenih že 57.391 sadik sadnega drevja in zasajenih je 54 gozdnih parcel. Člani sokolskih edinic so nadalje uredili 1780 zelenjavnih vrtoč, mnogo je bilo storjeno tudi za razširjenje čebelarstva. Dosedaj so bili izdelani 2504 sobni panji. Naglasiti je treba smotno delo čet na zajetju raznih studencev in praktično urejene vodnjake. Saj so tamkaj v tem pogledu marsikje vladale naravnost obupne razmere. Zasluga sokolstva je, da je dosedaj že 55 vodnjakov zgrajenih. Okrog 35 pa jih še čaka na dovršitev.

Župni cross country (tek po polju) priredi v nedeljo, 2. aprila, dopoldne na Glaziji celjska sokolska župa. Za prvenstvo bodo tekmovali člani in članice ter moški in ženske naraščaj na 4000 m 2000 o. n. 1500 m. Proga za člane bo tekla izven igrišča s startom in ciljem na Glaziji, krajša proga za naraščaj in ženske oddelke pa bo na igrišču. Za tekme se je prijavilo lepo število bratov in sester ter se nam obeta zanimiva borba. Društva, ki še niso poslala prijavi pozivamo, da to storé takoj. Zanimivo bo tekmovalje sester, ki bodo prvič pri nas pomerile svoje moči na tako dolgi progi. Kakor čujemo, se za to tekmovalje prično pripravljajo.

M O Š K I!

za zdravljenje spolnih
slabosti

seksualne impotence, za spolno slabost ter za okrepitve funkcije spolnih žlez poskusite originalne hormone neškodljive »HORMO-SEKS« pilule
Dobivajo se v vseh lekarnah. 30 pilul Din 6.—, 100 pilul Din 21.—, 300 pilul Din 56.— Zahtevajte le originalne »HORMO-SEKS« pilule, ki so na škatlici zunan opremljene z zaščitno znamko. Po pošti razpoložljive. LEKARNA BAHOVEC, LJUBLJANA. — Glavno skladišče: Farm. kem. laboratorij »VITA-VIT«, Zagreb, Langov trg št. 3. Ogl. reg. S. br. 1990/35

Peko

Za Veliko noč!

Iz življenja na deželi

VOJNIK. Agilni dramski odsek Sokolskega društva Vojnik uprizori danes ob pol 4 popoldne za mladino pravilčno igro v 4 dejanjih »Jurček« od P. Golie. Z veseljem pozdravljamo srečno zamisel odseka, da uprizori mladinsko igro, katere posebno vojniška mladina tako zelo pogreša. Zato bo uprizoritev »Jurčeka« vsekakor izreden dogodek za Vojnik in njegovo okolico. Da bodo odrasli nemoteno lahko živeli nekaj uric v vedrem uživanju pravilnega sveta, je za njih predstava v soboto zvečer, na kar posebno opozarjamo ljubitelje Talije. Vsem prav toplo priporočamo obisk!

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 15.15 in ob 20. križev pot velike ljubezni »Moč ljubezni«. Za dodatek Paramountov zvočni tehnik.

Naše gledališče

D R A M A

Nedelja, 2. ob 15.: Prevara. Znižane cene. Izven. Ob 20.: Žene na Niskavuoriju. Znižane cene. Izven.
Ponedeljek, 3.: Zaprti.
Torek, 4.: Zaprti. (Kraljeva proslava v operi).

Danes popoldne bodo igrali delo mladega nadarjenega pisatelja standekerja »Prevaro«, ki opisuje zanimivo zgodbo iz kmečkega življenja. V glavnih vlogah: Boltarjeva, Potokar, V. Juvanov in Presetnik. — Zvečer bodo ponovili najuspešnejšo igro letošnje sezone »Žene na Niskavuoriju«. Za obe predstavi veljajo znižane cene.

Igralski jubilej. V torek 4. t. m. bo slavil v operi pri predstavi »Živega mrtveca« Emil Kralj, odlični član drame, 25-letnico svojega uspešnega in zaslužnega delovanja na področju slovenske umetnosti. Popolnari igralci, ki ga pozna občinstvo iz številnih umetniških kreacij, bo praznoval obnem 20-letnico, odkar igra pri nas. Vse prijatelje njegove umetnosti, ki ga žele slaviti, opozarjamo na prodajo vstopnic v naprej pri operni dnevi blagajni.

O P E R A

Nedelja, 2. ob 15.: Jesenski manevri. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol. Ob 20.: Evgenij Onegin. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 3.: Zaprti.
Torek, 4.: Živi mrtvec. Proslava 25-letnice umetniškega delovanja Emila Kralja.

Sreda, 5.: Štirje grobji. Red Sreda. »Jesenske manevre« bodo peli danes popoldne po globoko znižanih cenah od 24 din navzdol. Zasedba glavnih vlog: Vidaličeva, Barbičeva, Jeromova, Zupan, Sincin, Peček. Dirigent Sušteršič. Režiser Zupan.

»Evgenij Onegin«, eno najlepših oper slavnega ruskega skladatelja Čajkovskega bodo peli drevi po znižanih cenah. Tatjana bo pela Heybalova, Ojagina Primožić, Lenskova Banovec, Grcina Lupša. V ostalih vlogah: Kogejeva, Španova, Škerjančeva, Orel, Škabar, Golovin in Hvarstja. Dirigent Skratof. Režiser prof. Šest.

»Vse za šalor« je naslov najnovejše opere, ki pride za praznike v naš operni repertoar. Opereto sta napisala Gorinšek in Jiranek. V posameznih vlogah bodo nastopili: Daneš, Sincin, Drenovec, Peček, Bratina, Simončič, Planecki, Jelinkar, Rus, Sladovljec, Starič, Sekula, Poličeva, Ribičeva, Barbičeva in Rakarjeva. Dirigent Zebre. Zrežiral bo opereto avtor sam.

I Z S O L E

Učiteljica: »Stanko, to opravičilo si vendar sam napisal.«
Učenec: »Prosim, da, jaz sem očetov tajnik.«

O B O B A L I

Ona: »Morje je kakor otrok. Zdi se mi, da se včasih smeje, včasih joče.«
On: »In moko je zmeraj.«

P R I R O D O S L O V J E

Toneu je šest let, Janku osem. Tone pravi: »Mislim, da bo sosedova mačka mlade dobila.«

»Nemogoče«, pravi Janko.
»Zakaj?« vpraša Tone.
»Zato, ker je mačka maček, gospodje pa ne rodijo.«

Razum ali srce?

Kdo ima prav, idealisti ali materialisti? — Gmotne skrbi ubijajo ljubezen

Na vprašanje: pamet ali ljubezen? — bi lahko na kratko odgovorili: oboje. Pamet in ljubezen bi morali enakomerno sodelovati pri izbiri druge v ljubezni.

Življenjska praksa

pa kaže, da vodi le prečesto ali sama ljubezen ali sama pamet ljudi skupaj. Tam idealisti, tu materialisti — kdo ima prav? Mladost izbira skoraj vedno iz ljubezni. V zanosu čustva izključuje običajno vsako pamet. Usoda je skovala ljubezen, usoda bo tudi poskrbela, da pojde vse v redu, skrbela bo tudi za povsem zunanje stvari, kakor za ustvaritev gospodinjstva. To ravnanje je gotovo nekaj lahkomišelnosti, a če bi ga ne bilo, bi tudi ne bilo devetdeset tized sto zakonov. Da pa je treba pri vsej ljubezni poslušati malo

tudi glas pameti,

bo spoznamo pozneje na vsak način. Kaj nam pravi ta glas pameti? Nastopa s mnogimi pomisleki, kadar vidi, da se hoče dva zaročiti kar na vrat na nos. Glas pameti svari pred vsem mladega moškega. Zakaj baš njega? Zato, ker je ta tisti, ki prevzema na zadnje vso odgovornost nase in jo mora prevzeti, če je bil njegov zakon lahkomišelnost. Lahkomišelnost pred vsem, kar se tiče

materialne strani.

Tako je čisto v dvomih, ali naj tvega, da se poroči s popolnoma ubožnim dekletom. Glas pameti ga svari: »Glej vendar na to, da dobiš takšno z denarjem, katere imoviti oče bo lahko prisločil na pomoč! Ali ni dovolj mičnih deklet, ki imajo hiše in drugo imetje in ki jim manjka samo krepkih moških rok? Zakaj bi se na ta način ne zagural za vse življenje?« Ta glas pa, k sreči, potem umolkne, kajti večinoma ne maramo biti odvisni od denarja tastrov in od bogastva, ki

lahko kmalu skopni.

»Uboگو deklet, ki je praktična in stedi-

va, dobro vzgojena in se zaveda svojih dolžnosti, mi bo v življenjskem boju boljša pomoč, kajti čutila bo, da jo bolj ljubim nego takšno, ki bi jo vzel samo iz razlogov pameti.« si reče m'adi mož.

A kar se tiče mladih deklet, tudi te imajo dandanes dovolj samozaupanja, da se zvežejo lahko z moškim, katerega eksistenca se ni

popolnoma zagotovljena,

pa zvrzajo glas pameti, ki jim priporoča starejšega »dobro situiranega«, a tudi ne-ljubljeneega zakonskega druga. Trdno verujejo, da bo prava ljubezen premagala vse zunanje težave — in prav je tako. Vsaj do neke mere. Prevelika gmotna skrb ubije sčasoma tudi najbolj vročo ljubezen. Tega bi pri izbiri življenjskega tovariša ne smeli prezreti.

Velik, pogostoma odločilen vpliv pri izbiri ima

zunanja pojava.

Mladi moški se zaljubi v lep obraz, dekleta osvaja krepka postava. Sto posebnosti vpliva na sto ljudi različno, tam, kjer predstavljajo za nekoga njegov »tipe«, pa odločajo včasih usodno.

Ali naj pri izbiri upoštevamo takšne zunanosti? Odgovor je kratek. Da — če zadovoljujejo tudi lastnosti značaja vsem zahtevam. Zakon vendar ni

poklicna skupnost,

ni samo pogodba prijateljstva. Dve bitji naj združijo neločljivo za vse življenje. Brez tega, kar imenujemo »fluid«, je pravi ljubezni kaj težko osvojiti si oba človeka. Fluid pa sproži spočetka vedno zunanosti, pa naj bodo te zvok glasu, barva las, način gibanja ali kar koli. Bog ljubezni ni ne nenaodno izstrelil svojo puščico in že je ljubezen zagrabila dve srci, izbira je določena. Kaj pomagajo tu vsa teoretična razmišljanja?

Nesreča ruskega parnika

Sovjetski motorni tovorni parnik »Čoljuskinec«, krod z več nego 5000 tonami, ki se je polno natovorjen vračal iz New Yorka v Leningrad, je pred Talinom nasel na sipino. Kapitan je sprva odklonil vsako pomoč estonskih vlačilcev, pozneje pa se je z njimi sporazumel. Še preden so ga potegnili s sipine, pa se je parnik razklat na dva dela. Sprednji del je ostal na sipini, zadnji del s poveljniškim mostom in stroji je odplaval. Posadko so še pravočasno rešili. Odplavljeni zadnji del so spravili na varno pri otoku Nargenu.

Slapovi kraljice Viktorije v New Yorku

Obiskovalci svetovne razstave v New Yorku bodo lahko tam občudovali znamenite afriške Viktorijine slapove, seveda ne v naravi temveč v betonskem modelu, ki se pa lahko pokaže. Model je visok 10 m, ima dolžino četrte in v minuti bo steklo preko njega 250.000 l vode. Model razstavlja Južna Rodezija, kjer so pravi Viktorijini slapovi.

Človeški »rak«

Te dni so policijo v Denveru telefonično opozorili, da stopa neki po vsej priliki zblazneli možak ritensko po cestah. Policijski avto, ki so ga takoj poslali, je našel v resnici moža, — ki je počasi in previdno, toda s hrbitom naprej prečkal ulico.

Ustavil so ga in ga obrnili, kakor se spodobi, toda mož tega ni maral, zato ga je policija odpeljala v mestno bolnišnico. Zdravniki so sprva mislili, da gre za žrtev kakšne posebne bolezni, k' ima izvor v notranjem ušesu, toda preiskava je pokazala, da je John Bollinoor, kakor se mož imenuje, telesno popolnoma zdrav.

Oddali so ga psihiatru. Ti so kmalu odkrili, da gre za neko obliko histerije. Mož je bil svoje mesto kot pomivalec krožnikov nenadno izgubil in je izgubil duševno ravnotežje. Edino zdravilo, ki so mu ga predpisali, je bil m.r.

Drama za enega samega igralca

Nizaemon Kataoka, znani japonski igralec ženskih vlog iz Osake, nastopa v Tokiju ta čas v enodejanki »Ljubezenski roman Osome in Hisamacuj«. V tej igri sedemkrat spremeni kostum in masko.

Ko se dvigne zastor, se pojavi na »cvetni poti«, ki vodi skozi prostor za gledalce na oder, kot mladi ljubimec Hisamacu. Za kuliso zleze potem bliskovito v obleko in masko svoje ljubljene Osome. Potem se spremeni v Hisamacujevu zaročenku Omicu, pozneje v boga groma in končno v služkinjo.

V vseh petih vlogah mora govoriti seveda z različnim glasom. V igri ne nastopi noben drug igralec razen Nizaemona Kataoke.

Kemija v človeškem telesu

Genialna metoda narave, ki prekaša vzorno organiziran industrijski obrat

Glede delovanja naših prebavil so mislili še pred kratkim, da so povedali vse bistveno, če so ga primerjali z veliko kemično industrijsko napravo, ki ji je naloga predelavati zamotano sestavljene snovi živalskega in rastlinskega izvora tako, da lahko preidejo v človeški organizem, ne da bi jih ta občutil kot nekaj tujega. Vsak osek črevesja ima po tej teoriji svojo določeno nespremenljivo nalogo, hrana mora po silil skrz »neštete toge izbokline in vbokline črevesnih žlez ter res, med katerimi ostaja dalj ali manj časa in se razcekuje.

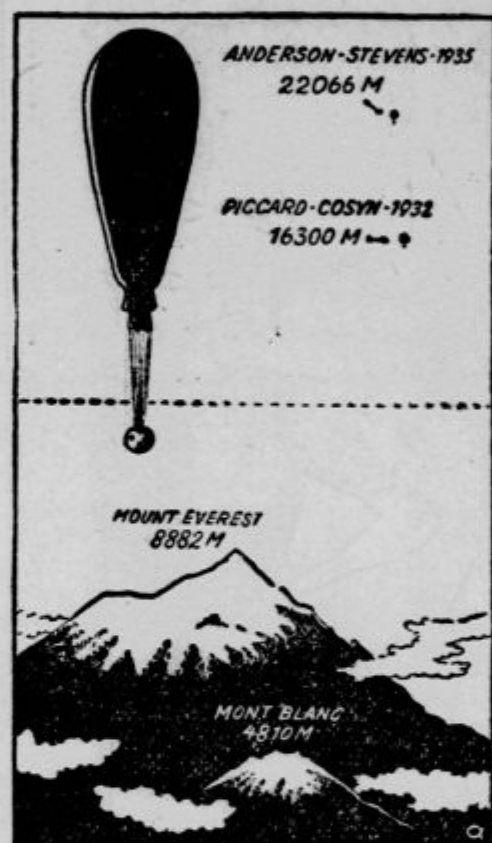
Že ta podoba je bila sposobna povzročiti največje občudovanje, kajti ves proces presnove se dogaja v redu, ne da bi nam bilo treba samim posegati vanj in ne da bi tudi mogli posegati. Tu pa tam nastane kdaj slučajen ropot v našem trebuhu. To je vse, kar občutimo o tem tako važnih in zamotanih dogajanjih v nas.

Novo raziskave o delovanju prebavil pa kažejo, da je še dosti bolj skrivnostno in iznajdljivo, nego smo smatrali po doseda-

Stratosfera in vreme

Pomen stratosfernih balonov brez posadke

V vseh delih sveta se vremenoslovne postaje trudijo, da bi z rednimi poleti z letali in spuščanjem balonov brez posadke dobile točne podatke o razmerah v najvišjih ozračnih plasteh. Pri tem uporabljajo že davno balone z brezžičnimi napravami, ki avtomatično sporočajo merilne podatke ali pa balone z merilnimi pripravami, ki padejo z majhnimi padali na zemljo, čim se balon v najvišji višini razpoči.

Stratosfera se začne približno 12 km nad zemljo in sega do višine 300 km. Toploper kaže v teh višinah 50 do 70 stopinj pod ničlo, kisika pa je tako malo, da mora človek imeti na obrazu masko za dovaženje kisika. Plase stratosfernega balona je pri zemlji stisnjen, v višavi se naplne. Najvišjo točko v stratosferi so doslej dosegli Američani in Rusi, namreč približno 22 km nad zemljo.

Registrirni baloni brez posadke so že pred mnogimi leti prekosili višino 20 km. V Saint-Cyru je sedaj eden izmed registriranih balonov dosegel ogromno višino 31.456 m. To je najvišja višina, ki jo je kdaj dosegel registrirni balon z avtomatično radiotelegrafsko napravo, med tem ko so se običajni registrirni baloni dvignili tudi že 34.000 m visoko.

Baloni, ki gredo v takšne višine, je treba seveda pripraviti tako, da morejo vzdržati vse vplive teh višin. Prejšnji baloni iz lepljenih kosov gume ne prihajajo v poštev. Sedanji baloni so iz enega kosa in ko jih napihnejo, jih obrizgajo še s kavčukovo raztopino. Francoski balon, ki je dosegel rekord z radijsko oddajo postajico, radijsko sondo, kakor jo imenujejo s strokovnim imenom, je imel premer 80 cm. Naplnilni so ga z vodikovim plinom. Vse priprave in naprave, radijski oddajnik, bamer, toplomeri, higrometer i. t. d., so tehtale komaj 2 kg. Dvignil se je 89 minut in so ga nekaj časa lahko zasledovali s teodoliti.

Med dviganjem so prešli brezžična poročila o temperaturnih razmerah, ki so meteorologe precej presenetila. Stratosfera je balon dosegel že pri 9500 m in tu je znašala temperatura 55 stopinj pod ničlo. Do 22 km se je zelo malo spreminjala, proti vsemu pričakovanju se je celo dvigala, tako da je znašala pri 22.000 m minus 51 stopinj.

Številni meteorologi so zastopali naziranje, da je svet v stratosferi, torej okraj 10 km, popolnoma miren in da nima tako rekoč nobenega vpliva na naše vreme. Dejstvo je, da postajajo oblaki okraj 8000 m čedalje bolj redki in da na zadnje popolnoma izginejo. Izkazalo pa se je, da stratosfera nikakor ni kakšen nevtralni pas, temveč da se tam dogajajo žive spremembe. V 24 urah se temperature n.p. lahko spremenijo za 15 do 20 stopinj, torej bolj nego običajno pri tleh. Iz tega bi bilo razvidno, da ima stratosfera vendarle nekaj več vpliva na naše vreme, nego smo mislili doslej. Iz tega razloga pripravljajo meteorologi balone brez posadke in z brezžičnimi napravami, ki naj bi prekosili tudi rekord balona iz Saint-Cyru.

Nikaragujski prekop

Nova zveza med Atlantikom in Pacifikom

V krogih v bližini washingtonske Bele hiše zatrjujejo, da bo predsednik Roosevelt v kratkem zahteval od kongresa dovolitev kredita 750 milijonov dolarjev za zgradbo nikaragujskega prekopa.

Načrt, da bi se poleg panamskega prekopa zgradila še ena zveza med Atlantiskim in Tihim oceanom, je že stara, še starejši nego načrt za panamski prekop. Že l. 1914. so sklenile Zedinjene države z Nikaraguo pogodbo, po kateri so dobile suverenost na 50 km širokem pasu vzdolž projektirane trase. Napetost, ki se je pojavila pred ne-

koliko leti med Zedinjenimi državami in srednjoameriško republiko, gre po veliki meri baš na račun te pogodbe, ki je bila posebno japonski propagandi trn v peti. Japonski vpliv v Nikaragui bi bil skoraj dovedel do razveljavljanja te pogodbe. Ker se je obnovilo normalno razmerje, mislijo Zedinjene države, da se lahko brez nadaljnega vržjo v izvedbo tega načrta. Prednosti nove zveze med oceanoma so jasne. Prvič bi šel prekop skozi ozemlje Zedinjenih držav, drugi bi mogel biti tehnično zmogljivejši od Panamskega prekopa. Širina bi znašala 38 m, tako da bi imel prehod tudi najmočnejše vojne ladje. Tretjič pa bi se pot od atlantske obale Zedinjenih državah do pacifiške obale skrajšala za 1100 km. Prekop bi bil dolg 276 km, trasa bi šla skozi naravno jezero, ki bi predstavljalo vodni rezervoar za novi prekop.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

A NEK DOTE

Bradley je bil ravnatelj greenwichske zvezdarne. Delal je odlično, zaslužil pa malo, tako da je težavno živel. Kraljica je slisala o tem in mu podvojila plačo. Učenjak se je tega veselil, obenem pa ga je zaskrbelo, kakor kaže njegova izjava: »Skoda je, kajti sedaj, ko je videti nekaj na tej službi, se bodo potovali zanj toliko, ki niso astronomi — in jo bodo tudi dobili!«

L. 1826. je dirigiral Carl Maria v. Weber v Londonu svojega »Oberona«. Med skušnjami je njegovo oko večkrat pogledalo enega izmed pevcev in nekega dne je v odmoru stopil k njemu, mu podal na pramen načrt, roko ter dejal: »Iskreno se Vam zahvaljujem za velik trud, ki ga polagate v mojo opero.«

»O, gospod, to pa res ni takšna reč.« se je branil pevec, ki se je čutil polaskanega. »In vendar je. Res je, da se zelo trudite. Samo če pomislim, koliko not požete, ki jih sploh ni v partituri!« je odgovoril Weber.

Ko je John Field, slavni muzik, l. 1837. v Moskvi legel na zadnjo posteljo, so njegovi ruski prijatelji menili, da brez duhov, niške pomoči ne bo dobro opravil na onem svetu. Ker je bila videti sila velika, so pozvali nekega pravoslavnega popa k umirajočemu. Prišel je kmalu v polnem ornatu, spočetka pa ni vedel, kaj bi s tem tujcem, o katerem so mu dejali le to, da je slaven v kraljestvu umetnosti. Končno je dejal: »Sin moj, ali si bil luteranec ali kalvinist?«

»Pianist,« se je nasmehnil Field in umrl.

VS AK DAN ENA

»In kje vas boli, g. mesarski mojster?«
»Tukajle gospod doktor, pri obistni pečenki...«
(»Ric et Rac«)

Mrlič ugriznil vlomilca

Drzna nočna tatvina v grobnici

V bližini bulvarja kraljice Aleksandre v Pireju stoji na nekem trgu majhna kapela, ki jo je dal pred 25 leti zgraditi bogat mož kot zadnje počivališče za svojo ženo, ko mu je nenadno umrla. Tu se je pred nekoliko dnevi odigrala grozotna zgodba.

V grobnico je hotel po vsej priliki vdreti drzen tat. Ob stranskem oknu je odstranil mrežo in zlezal v notranjost. Ko je naslednje jutro prišla v kapelo stara ženska, ki je mnogo let čisti v njej, je našla vhod, ki je drugače zaprt z veliko kamenito ploščo, odprt. Takoj je stekla na policijo in dva policista sta izvršila v grobnici preiskavo.

Kar sta moža postavila zagledala v njej, bi omajalo tudi najmočnejše živce Stopnice, ki so vodile h krsti, so bile vse po-

Pokaži mi, kaj čečkaš...

Dve mladi newyorški dami sta si ustvarili nov poklic in zelo lepe dohodka s tem, da razlagata »doodlesce«. »Doodlesce« so tiste čačke, s katerimi ljudje karj ne sa. mo papir, temveč tudi miže, klopi in druge bližnje predmete, kadar n. pr. telefonirajo, govorijo ali poslušajo radio.

Te risbe nastajajo, ne da bi jim posvečali posebno pozornost. Roko pri tem ne vodi razum, giba se podzavestno. Ker čečkanje ni stvar volje, razodevajo torej čečkanje po mnenju obeh mladih dam »najbolj skrivne gone naše dušice«.

Iz vseh koncev Amerike dobivata sedaj kupa čečkarj, da bi jih razložili. Razen tega pa sta 25 drugih mladih dam posvetili v skrivnost svoje stroke in sta jih spustili na pristen ameriški način na nočne lokale, lepote salone in podobne zavode. Seveda morajo te »zastopnice« del svojih dohodkov prepustiti obema podjetnima dekletoma. Tudi psihologija je v deželi nemogočih možnosti — kupčija.

Tisočkrat v višini 5000 m

Dr. Herrström, meteorolog vremenske letalske postaje na Norderneyu v Nemčiji, je slavil te dni nenavadno jubilej, namreč svoj 1000. polet v višino 5000 in več metrov. Ob tej priliki so mu izročili posebno priznanje. Dr. Herrström se dvigne vsak dan v omenjeno višino, da pogleda, kakšno je vreme tam zgoraj.

Z mlad — nova obleka!

Elegantne, moderne vzorce kvaliteta blaga za obleke in površnice dobavlja po nizki ceni tvrdka

DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 7.
Moška in deška konfekcija vedno v zalogi. Na željo prvovrstna izdelava po meri v lastnem modnem salonu.

»Imenitno! Zmaj mirno spi in ni niti mišal, kako sem se prikradel domov!«
(»Marc Aurelio«)

Ogrlica kraljeve ljubice

Ženska, ki je omajala prestol evropske dežele

V kratkem bodo v Londonu na javni dražbi prodali biserno ogrlico, ki je pred več nego devetdesetimi leti povzročila odstop nekega kralja. 249 brezbrnih biserov, nanizanih na tri vrvice, ki merijo v dolžino poldrug meter, je v zvezi z lepo nosilko zamajalo prestol in je za nekoliko tednov spreminilo Monakovo v pravi čarovniški kotel...

Gre za biserno ogrlico Lole Montezove, slavne plesalke, ki je postala favoritka bavarskega kralja Ludovika I. Nihče ne more povedati kdo je sedanji lastnik ali lastnica te ogrlice, kajti londonsko podjetje, ki bo izvedlo dražbo, se je obvezalo, da tega ne bo izdalo. Lepa plesalka, ki je v svojem 43. letu obubožana in pozabljena v New Yorku umrla, je ogrlico nedvomno že prodala.

Ko je prišla l. 1846. gostovat v Evropo in v Monakovo, se je srečala s kraljem Ludovikom, ki si je takoj pridobil njeno naklonjenost. Rodila se je v Limericku kot hči nekega irskega polkovnika in krolepe, pa je imela dovolj sposobnosti, da se je s kraljevo naklonjenostjo okoristila.

Že od vsega početka je razmerje bavarskega kralja z lepo plesalko predstavljalo evropsko senzacijo, ki je imela obenem večje politične posledice. Montezova je povzročila padec Abelovega ministrstva, ki ji ni bilo naklonjeno, in si je pod Waljersteinovim ministrom pridobila bavarsko državljanstvo ter naslov grofice Landsfeldske. Toda monakovskemu prebi-

valstvu se ni mogla prikupiti. Val ogorčenja se je dvignil proti njenemu političnemu delovanju. Za plesalko in proti njej so se dogajali pretepi. Pretek med študenti, ki so ji bili naklonjeni, ter študenti, ki so bili proti njej, ter so se jim pridružili ogorčeni monakovski meščani, je v februarju l. 1848. imel za posledico, da so morali monakovsko vseučilišče zapreti in da je plesalka odpotovala ali bolje rečeno, zbežala v Švico. Zagrnjeno kočijo, v kateri se je odpeljala iz Monakovega, so ljudje obmetavali s kamni.

Neposreden povod za te demonstracije je dala dragocena biserna ogrlica, ki jo je bil Ludovik I. podaril svoji favoriti. Kralj sam je iz teh dogodkov potegnil potrebne konsekvence in se je odpovedal kroni. Nikoli več se ni srečal z lepo Lolo, ki je kmalu potem pokazala Evropi svoj hrbet in odšla v Ameriko, da bi si tam poiskala novo srečo. Toda višek svoje lepote in umetnosti je bila tedaj že prekoračila.

Le malo ljudi je sledilo njeni krsti, ko je l. 1861. v New Yorku umrla. Celo v evropskem tisku ni bilo o smrti te plesalke, ki se je z meščanskim imenom imenovala Maria Dolores Gilbertovega, nobenega posebnega odmeva. Lola Montezova se je izkazala tudi kot pisateljica. Pisala je eseje o ženski emancipaciji in o znamenitih ženah stare in nove zgodovine. Toda »Sporočila Lole Montezove«, ki so izšli l. 1849., niso njeno delo. Kakšna je bila usoda njene usodne ogrlice v zadnjih desetletjih, ni znano.

Naša ženska stran

Svetle pomladne bluze

Svetle, lahke in kometne — takšne so nove pomladne bluze. Po mehki prosojnosti tvorijo, po milobi nežnih, pastelnih barv in mladostni ljubeznivosti svojega okrasja so prave znanilke pomladi in glasnice sončnega toplega vremena. Moda je zaljubljena v te nove bluze — vsak dan si izmišlja sto novih, očarljivih podrobnosti za nje, kakor da bi hotela v teh nežnih stvaritvah svoje domišljije zopet enkrat prekositi samo sebe. Vsekako se je z novimi bluzami modi posreželo ustvariti velikansko izkušnjo za vsa, žal se preveč do-
vzetna ženska srca...

JERSEY

V VELIKI IZBERI ZA OBLEKE IN
PLAŠČE V RAZLIČNIH BARVAH
IN DESENH.

MANUFAKTURA

F. KS. SOUVAN
MESTNI TRG 24.

In katera izmed nas bi se mogla odločiti in dati časa upirati ljubkosti svežih svileneh muselinov, nežno vzorčastih organdijev, prosojnih batistov in lahkih, pikčastih svil? Posebno če so bluze iz vseh teh mikavinih tvoriv še okrašene z drobnimi prešitimi robčki, s finimi čipkastimi vdelavami, z ažurji, z malimi gubicami, s šumečimi »fichu«-ji, s čipkastimi obročki, z volančki, z naškrobljenimi pentljicami, o, saj ni ne konca ne kraja vseh teh drobnih zapeljivosti! Zlasti čipkasto okrasje predstavlja novo nad vse elegantno noto pri izdelavi letošnjih pomladnih bluz, ki se idealno sklada z lahko in vendar profinjeno dražestjo nove mode.

Seveda so izrazito sportne bluze bolj solidne. Ze trpežna, praktična tvoriva, kakor platno, surova svila, pike ali jersey ne dopuščajo nobenih preveč lahkomiselnih posebnosti. Tu pridejo v poštev le stara, preizkušena sredstva sportne mode: mali žepki, številni gumbki, pentlje pod vratom in prešite ter razpuščene gube ali gubice, ki dajejo sportnim bluzam neprisljano, udobno širino.

Važna za sportne in popoldanske bluze je okolnost, da jih brez izjeme pod pasom nosimo v krilu. Moda je torej odpravila kratke ali dolge kazake, ki po nepotrebnem razširjajo boke in podaljšajo linijo života!

Kakor smo na tem mestu že ponovno poudarili, so letos izredno moderne pikčaste bluze, ki tako veselo in mladostno učinkujejo v zvezi z novimi, lahkiimi kostumi. Pikčasta bluz iz surove svile, ki jo predločuje naša skica, ima dolge, ob zapetju nabrane rokave in okrogel, dečji ovratnik. Zgornji del života je sestavljen iz vodoravnih, spredaj zaokroženih prog.

Brez težav

Motiv teh dvojno prešitih prog se ponavlja na rokavih (1. skica).

Naslednja bluz je iz nežnobarvnega batista in je bogato okrašena z drobnimi prešitimi robčki. Dečji ovratnik je sestavljen iz batista in nežne, bele čipke, enaki čipkasti vdelavi pa krasita sprednji del bluze (2. skica).

Vse bolj preprosta je črtasta platnena bluz, ki jo nosimo k sportnemu kostumu. Na tej bluzi učinkuje predvsem tvorivo, ki je sestavljeno v različnih legah in pa široke, zgoraj dvojno prešite gube, ki se končujejo v širokem pasu (3. skica).

Nežna bluz iz prosojnega, svilenege muselina, je vsa okrašena s posebno finimi čipkami. Spredaj je tvorivo drobno nabano, vse te fine gubice pa se nad pasom iztekaajo v drobnih robčkih. Tudi rokavčki so okrašeni z gubami in čipkami, podobno kakor život bluze (4. skica).

Ljubka mladostna bluz iz pikčastega organdija je pod kratkim sedlom na rame-nih prav fino nabrana. Okrogli ovratnik in mali manšetki so okrašeni s serpentinasto krojenimi volančki. Bluzo zapenjamo spredaj z gumbki iz istega tvoriva (5. skica).

Bluz iz vzorčastega muselina ima zanimiv, trikoten izrez, ki ga obdajata dva zaokrožena naramna dela. Život je nabran ob straneh in dveh navpičnih šivih, ki ju spredaj ob pasu združimo v ozko pentljo (6. skica).

PRISTNE
KANADSKES
SEBRNE
LISICE
V IZBRANI
KVALITETI
PRI

L. ROT

Ljubljana, Mestni trg 5

ELITNA KONFEKCIJA

Maslek

MARIBOR

PRINAŠA VEDNO NAJNOVEJŠE

Sestavljene obleke

Sestavljene obleke. Dostikrat iščemo dobrega domisleka, kako prenoviti staro obleko, da bi učinkovala povsem izpremenjeno. Za takšno prenovitev nam priporoča moda kombinacijo dveh kontrastnih tvoriv morda gladkega in karirastega blaga ali pa gladkega in črtastega blaga. Dolej gladki obleki ustvarimo lahko s karirastimi vdelavami povsem drugačen videz, kakor je videti na naši skici.

Tedenski

jedilni list

Kako bi kuhala, če ...

Ponedeljek. Obed: Golaževa juha. Teledji karmenatelnji s špinaci. Oranžni kompot. — Večerja: Možgani z jajcem. Solata.

Torek. Obed: Goveja juha z rižem in ohrovom. Govedina garnirana z ohrovom, praženim krompirjem in vinsko omako. Rahla omleta. — Večerja: Teledji jezik (kuhan dopoldne v juhi) v sardeini omaki. Rezanci.

Sreda. Obed: Na juhi ječmenček. Zavita teledja pečenka z višnjem zeljem in pečnim krompirjem. Hitri tolki. — Večerja: Rižoto z jagnjetino.

Četrtek (veliki). Obed: Vinska juha. Cvetača z maslom. Jabolčna pita. — Večerja: Nadevani slanki. Krompirjeva solata z motovilcem.

Petek (veliki). Obed: Zelšna juha. Ragu iz morskih repkov. Smetanasta polenta. Trejet. — Večerja: Polenovka na laški način.

Sobota (velika). Obed: Jota. Podložena čezana. — Večerja: Velikonočni narezek. Kreša in berva s trdo kuhanimi jajci.

Nedelja (velikonočna). Obed: Na juhi frite. Gnjat garnirana z aspikom in nadevanimi jajci. Pečena jarcica. Različne solate. Potica. Karamelova krema v kozarčih. — Večerja: Ocvrta jagnje s špinaci.

Kako moram kuhati, ker ...

Ponedeljek. Obed: Krompirjeva juha. Makaronovo meso. — Večerja: Fižol v solati z motovilcem.

Torek. Obed: Na juhi zdrobovi cmoki. Govedina s krompirjem v omaki. — Večerja: Jajčni pečnjak z brusnično omako.

Sreda. Obed: Na juhi žemljev prepečenec. Faširani zreski v omaki. Krompirjevi žličniki. — Večerja: Čespišnji cmoki iz rezančnega testa z prepraženimi drob tincami.

Četrtek (veliki). Obed: Prežganka. Krompirjevi svački in leča v omaki. — Večerja: Kašnata repa.

Petek (veliki). Obed: Fižolova juha z rižem. Palačinke. — Večerja: Polenovka s krompirjem.

bila posvečena samo delu, najlepša in naj-srečnejša v najinem življenju, piše kas-neje gospa Curiejeva. »Večkrat sem kar tam pripravila obed, da nama ni bilo tre-ba prekiniti katerega zelo važnega postop-ka. Včasih sem ves dan mešala kuhajočo se gmozo z železnim drogom, ki ni bil nič manjši od mene. Zvečer sem bila do smrti utrujena.«

V takšnih okoliščinah sta delala Curie-ja od leta 1898 do 1902.

Toda radij noče izdati svoje skrivnosti. Težkoča je v tem, kako izločiti izredno neznatno količino, kako jo ločiti od mrt-vega kamenja, s katerim je tako tesno spojena ...

Delovni dnevi se jima množijo in posta-jejo meseci, a meseci leta ...

Čudno je, da v korespondenci Marije Cu-rie ne najdemo o tem njenem izrednem naporu nobenega slikovitega in plastič-nega komentarja, s kakršnimi je nekoč ka-kor s prebliski prepletala svoja prisrčna pisma. Ko je bila Marija še gimnazijka, učiteljica, študentka ali mlada žena, se je lahko izpovedovala ... Danes pa sta jo tajnost in neizrekljivost njenega poslan-stva osamili. Med tistimi, ki jih ljubi, ne najde nikogar več, ki bi jo mogel umeti in s katerim bi se lahko pogovorila o svo-jih težavah in o svojih namelih. Svojo ob-sedenost more deliti z enim samim člove-kom: s Pierrrom Curiejem, tovarišem Sa-mo njemu zaupa svoje skrivne misli, svoje sanje ...

Marija je kilogram za kilogramom pre-delovala odpadke uranove smole. V svoji

BABYMIRA krema

SE USPEŠNO UPORABLJA ZOPER SPUSCAJE, RANE, PRASKE, OPEKLINE, HRASTE, LISAJE IN VSE NEČISTOSTI KOŽE PRI OTROCIH IN ODRASLIH. NAGLO SUŠI OD ZNOJA ALI MOKRENJA OPALJENO IN ODRGNJENO KOŽO. DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH IN DROGERIJAH PO CENI DIN 10.— ZA SKATLICO.

Sobota (velika). Obed: Jota, ali: Pra-žen močnik. Podložena čezana. — Veče-ri-ja: Velikonočni narezek. Solata z trdimi jajci. Ali: Krompir v oblikih s presnim maslom. Mleko.

Nedelja (velikonočna). Obed: Na juhi rezanci. Gnjat s hrenom. Pečeno jagnje. Solata. Potica. — Večerja: Velikonočni narezek. Zolica. Potica. Čaj.

Doma in po svetu

Državni prispevek finskim materam, katerih letni prejemki ne presegajo osem tisoč finskih mark, znaša okoli 800 dinar-jev. V ta namen izda država povprečno 25 milijonov letno.

Največje število ženskih poslancev ima sovjetski parlament. Izmed 1140 poslancev je 184 žensk, v starosti od 25 do 30 let, z izjemo 80 letne Sakarove.

Električni vlak

ubil šest oseb

V Bologni je električni vlak, ki vozi v Ancono, povozil šestčlansko družino, ko je hotela čez prelaz. Starše in štiri otroke v starosti sedem do štirinajst let je tako razmesarilo, da jih ni bilo spoznati.

Še nekaj besed

z modne revije

Modna revija, ki jo je prejšnji teden priredila ugledna tverka Souvan — Co, je zapustila med ljubljanskim občinstvom resnično nad vse ugoden in prijeten vtis. To je bila za naše mesto res velika modna prireditel. Razširila pa se je govorica, da so bili predvajani modeli prineseni iz ino-zemstva in da niso bili izdelani pri nas. Ta visoka ocena predvajanih modelov je sicer zelo laskava, vendar pa je treba resnici na ljubo poudariti, da so bili vsi ti modeli res izdelani izključno v modnem salonu Sou-vaan-Co, in sicer brezizjemno iz blaga ma-nufakture F. Ks. Souvan na Mestnem trgu. Modna tverka Souvan-Co je hotela s to revijo pač pokazati, kaj zmora na polju modne umetnosti ter se je pač že približala odlični izdelavi inozemskih kreacij. Vsi modeli so bili po najnovejših pariških mod-nih direktivah zasnovani od gđne. Nade Lampretove, modne svetovalke tverke Souvan-Co, izdelani pa so bili pod skrbnim vodstvom modnega mojstra g. Severja. Vsi modeli so bili torej popolnoma doma-čega izvora. Toliko v pojasnilo.

Yersey

»Jersey« — že dolgo slišimo to besedo. V vseh revijah smo jo čitali in sedaj je tu, velika letošnja moda pomladi. Jersey za obleke, jersey za bluze in klobuke, jersey za plašče, jersey celo za velike večerne toalete.

stejše sportne in dopoldanske obleke prav do rafiniranih krojev letošnjih popoldan-skih toalet. Praktičen komplet, ki ga pred-stavlja prva skica, je ves iz jerseyja. Ob-lekca, ki ima samo okrasne šive, je si-ker popolnoma enostavna, iz enobarvnega

Marsikatera dama si predstavlja to tkani-no čisto napačno. Jersey je mehak, lahek in prožen, vendar se ne vleče in ne mečka, je najidealnejše tvorivo za strapac, potovanja, delovne obleke in celo za po-poldanske obleke. Ena obleka iz jerseyja, in oblečeni ste vedno elegantno in za vsa-ko priliko. Letos se je pojavil v vseh mod-nih barvah, v različnih debelinah in de-senih, celo moška moda ga prinaša za la-hke poletne sakoje.

Pravo veselje je krojenje in šivanje te tkanine. Tri zgornje skice kažejo, kaj la-hko napravimo iz jerseyja — od najprepro-

rumenkastega jerseyja, plašč pa je iz črtastega istega materiala, rjavkasto rdeče barve, ki ga kombiniramo v raznih legah.

Pri drugi skici vidite, da lahko krojimo jersey kot vsako drugo blago, v najrazlič-nejših krojih in oblikah. Majhen šal in okusni našitki iz sutaša so druge, kontrast-ne barve. Na primer: fres in vijoličasta kombinacija.

To kar vidite na tretji skici, je ekstra-vaganten model za popoldanske obleke, seveda zopet iz jerseyja, ki je to pot boga-to nabran na prsih in krilu. (—)

Eve Curie:

Radij

Marija Skladovska, svetovnoznana kot iznajditeljica radija, je po rojstvu Polja-kinja. Njen oče, profesor, ji je preskrbel odlično vzgojo. Prav ta odlična vzgoja, rodbinska tradicija in revolucionarno gi-banje so bili glavni trije oblikovalci življenja te velike žene. Omožena s Pierrrom Curiejem, je vse svoje življenje posvetila delu v laboratoriju, iznašla radij in po-novno prejela Nobelovo nagrado. Bila je tudi prvi in edini ženski profesor na Sor-boni v Parizu. Umrla je 1932. leta. Njeno življenje je popisala njena hči Eve.

★

(Odlomki iz knjige »Gospa Curie«, 13. poglavje).

Če bi kateri koli človek iz množice bral poročila o odkritju radija, bi o njem lahko z vso gotovostjo trdil, da niti za trenotek ne bi dvomil o njegovi eksistenci; kajti ljudje, ki jim kritični čut ni izostren in zaradi kakršne koli specializacije tudi ne izmalčeni, imajo še povsem svežo domi-šljijo. Popolnoma drugače pa sprejme no-vico fizik, tovariš obeh Curiejev. Za delo Pierra in Marije Curie se bo sicer živo zanimal in tudi njegovih nedoglednih po-sledic ne bo prezrl, s svojo sodbno pa bo čakal, dokler ne bodo doseženi dokončni rezultati.

Radija pa dotlej še nihče ni videl. Nih-če še ne pozna njegove atomske težje. In kemiki zvesti svojim načelom, sklepajo: »Ker ni atomske težje, tudi radija ni. Naj-

prej nam pokažite radij, potem vam bo-mo verjeli.«

Da bi dvomljivcem pokazala radij, da bi dokazala obstoj tega svojega »otroka« in da bi navsezadnje tudi sama sebe pre-pričala, sta Curie štiri leta trdo delala.

Dobiti hotela radij v čisti obliki ...

Okna ateljeja gledajo na dvorišče. Na oni strani dvorišča pa stoji lesena, opu-ščena lopa z razbito, stekleno streho, ki prepušča dež. Tudi pod nima; zemljo po-kriva komaj zaznavna plast asfalta. Vsa oprema je nekaj majavih kuhinjskih miz in stara železna peč z zarjavelo cevjo. No-ben delavec ne bi rad delal v takem pro-storu. Marija in Pierre pa se tudi temu prilagodita. Lopa ima namreč neko pred-nost: tako malo vabljuje, da jima res nihče ne bo kratil pravice do svobodne uporabe. Toda poleti je zaradi steklene strehe vroča ko rastlinjak, pozimi pa ne veš, ali bi si želel mraza ali dežja. Ako dežuje, promica kaplja za kapljo skozi ste-kljo in pada z rahlim dražetnim šumom na zemljo ali na delovno mizo, na mesta, ki sta jih fizika zaznamovala, da bi nikoli ne postavila tja katerega aparata. Če zmru-zuje, zmružeta tudi onadva. Peč, čeprav razbežena, ju pušča povsem na cedilu. Če stopiš k njej, te nekoliko ogreje, ko pa se ji malo odmakneš, si v pasu večnega ledu.

... In vendar so bila leta, ki sva jih preživela skupno v tej stari lopi in ki so

kajti tudi Pierre bi se rad povrnil v lopo, ki sta jo šele pred dvema urama zapustila. Za seboj imata težak delavnik in najpa-metneje bi storila, ako bi legla k počit-ku. Pierrro in Marijino početje pa ni vselej pametno; oblečeta plašč in pobeg-

Previdno se pritiplje do slamnatega sto-pata po obljudenih ulicah, dokler ne pri-speta v Rue Lhomond, kjer zavijeta na dvorišče. Pierre vtakne ključ v ključav-nico in vrata zaskripajo kakor so zaskri-pala tisočkrat. In že sta v svetu svojim sanj.

»Ne prižigaj luči!« se oglasi Marija. In dostavi z drobnim smehom:

»Se spominjaš dneva, ko si mi rekel: želel bi, da bi imel radij lepo barvo?«

Resničnost, ki že nekaj mesecev vzra-do-šča Curieja, je še dosti čarobnejša, kakor si jo je zamišljal Pierre v svoji naivni ži-lji. Radij nima samo »lepe barve«, ampak še več: ima tudi svojo svetlobo! V mrač-ni lopi so na policah in mizah fosforesci-rujoče silhuete steklenih posodic, v ka-te-rih se shranjeni dragoceni koščki, modri-kasto svetilkovali v noč.

»Glej ... glej!« šepeta mlada žena.

Previdno se pritiplje do smanatega sto-la in sede. V temi in tišini se dva obraza prožita v smeri bledega svetilkanja, kjer je tajinstveni izvor izžarevanja, kjer je radij — njun radij! Marija je s svojim sklonjenim telesom in poželjivim obrazom prav taka, kakor je bila pred eno uro ob posteljici spečega otroka.

Tovariševa roka se nalahko dotakne njenih las ...

Oblike perila klobuki čevlji nogavice kravate robci dežniki

STALNO

CELJE 20

CENIK ZASTONJ

V NAJNOVEJŠIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIŽJIH CENAH
NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

Večne knjižnice

V tisoč letih za današnjimi knjižnicami ne bo več sledu, ostali bodo samo na kovino pisani dokumenti

Milijoni in milijoni zvezkov knjig, časopisov in dokumentov, spravljanih po bibliotekah širom sveta, predstavljajo neprecenljiv kulturni zaklad, ki ga naš čas shranjuje za bodočnost. Toda za trajnost tega zaklada je prav slabo preskrbljeno. Nosilec vse tiskane besede je papir, katerega trajnost je prav majhna. Današnji papir nima tiste trdnosti, kakor so jo imeli stari egiptski papirusi ali pergamenti srednjega veka. Njegov sestav je takšen, da pod vplivom zraka že v nekaj desetletjih razpade in tudi najboljše vrste, ako niso posebej konservirane, ne vzdržijo več kot nekaj sto let. Zlasti z dnevnimi časopisi, ki se tiska na posebno slabem papirju, imajo knjižnice in arhivi že zdaj skrbni in mnogo važnih izvodov zgodovinske vrednosti so nekatere knjižnice pustile že po nekajkrat ponatis. miki.

Kulturni narodi starega veka: Sumerijci, Asirci in Babilonci so bili zbirniki svojih dokumentov na boljsem kakor mi. Glinaste ploščice, na katere so v klinopisno beležili kroniko svoje dobe, so se nam ohranile preko tisočletij do današnjih dni in hieroglifi na obeliskih in grobnicah egiptičanskih faraonov so danes še prav tako dobro čitljivi, kakor takrat, ko so bili vklesani v granit. Take pisave si naš čas sicer ne more privoščiti, vendar pa si tehnika prizadeva najti za spise in dokumente historične vrednosti bolj trpežne in bolj trajne nosilce kakor je papir.

Namesto prepisovanja in kopiranja pisanih, ki jih hočemo shraniti, se danes v velikih bibliotekah bolj in bolj poslužujejo fotografije. Fotografirski posnetki so popolnoma točni in se dajo naglo napraviti, kadar je treba. Fotografirski kopije imajo razen tega veliko prednost, da se lahko izdelajo v poljubno zmanjšanem merilu tako da se dajo zelo obsežna dela spraviti na majhen prostor, kar je za knjižnice zelo dobrodošlo. Nismo več daleč od tega, ko bo mogoče dnevno časopisje po arhivih in knjižnicah vodbe shranjevati samo v pomanjšanih fotografirskih posnetkih, ker bi bilo treba sicer graditi nemogoče velika poslopja in tudi ravnanje z ogromnimi folijami celih letnikov časopisja bi s časom postalo nemogoče. S pomočjo fotografije pa je mogoče — kakor to delajo že v velikem obsegu v Ameriki in Angliji — prenesti cele, po več strani obsegaajoče časopisje na kratke filmske trak in Anglež Greenwood sodi v neki razpravi o sistemu, da je že danes mogoče na ta način spraviti n. pr. knjižnico z 8000 zvezki po 300 strani na 1 m² prostora.

Pri shranjevanju dokumentov pa — kakor rečeno — ne gre toliko za prostor kotlikor za trajnost. Zaradi tega si tehnika prizadeva ogniti se fotografirskim snetkom na papir in skuša le-tega nadomestiti z drugimi, trdnostnimi snovmi. Stoklo in celulozni filmski trak sta sicer trajnejša od papirja, imata pa svoje nedostatke. Stoklo je drobljivo, filmski trakovi pa so nevarni zaradi ognja. Danes se sicer tudi filmi izdelujejo iz snovi, ki se jih ogenj tako lahko ne prime, vendar pa se tudi taki filmi za shranjevanje dragocenih dokumentov niso posebno obnesli. Idealen nadomestek za papir so kovine. Fotografiranje na kovino sicer ni nič novega, toda vsi postopki, ki so se doslej poskušali v tej smeri, se niso trajno uveljavili. Medsebojni kemični vplivi med kovinsko ploščo in svetločutno plastjo niso dopuščali, da bi se slika obdržala, šele v najnovejšem času so se dobro obnesli fotografirski snetki na filme in lističe iz aluminija. Ti fotografirski snetki, ki se zdaj na veliko izdelujejo v Ameriki, se dajo zlahka prodirati, tako da v tem pogledu niso nič slabši od celuloznih filmov, mimo tega pa so popolnoma negorljivi in se dajo zvijati in upogibati, kakor najboljši celulozni filmski material. Mogoče jih je do 1500 krat prodirati, ne da bi svetlobni kontrasti na njih obledeli. Ker svetlobe ne propuščajo, se lahko oblože z reprodukcijami na obeh straneh, kar je pri normalnem filmu nemogoče.

Pri prvih filmih iz aluminija je bila svetločutna plast še zmerom iz običajne želatine. Ker je želatina organska snov, njena trajnost ni posebno velika. Že pri temperaturah med 200 in 300 stopinj C se želatinasta plast uniči in z njo vred tudi slika. Da bi se trajnost slik na aluminijastih filmih in ploščah povečala, so kasneje tudi ta poslednji ostanki organskega tvoriva na njih nadomestili z neorganskimi snovmi. Kemiki so dognali, da se da kakor dah tenka plast aluminijevega oksida, ki se pod vplivom atmosfere sama po sebi napravi na aluminiju, s primerno kemično obdelavo znatno ojačiti. Ta oksidna plast ima prav drobne, samo pod drobnogledom vidne pore in v te pore se dade s posebnimi postopki naložiti srebrne soli tako da postane oksidna plast prav tako občutljiva za svetlobo, kakor želatinasta plast na normalnem filmskem materialu.

Predaleč bi nas privedlo, ako bi hoteli omeniti vse najrazličnejše patente in postopke za razvijanje aluminijastih filmov. Cela reč je malce bolj razpletene narave, kakor pri fotografiji na plošče in celulozne filme, toda posnetki, ki se na koncu dobe po enem ali drugem načinu, so popolnoma enakovredni fotografijam, narejenim po običajnem načinu, starih, preizkušenim tvorivom.

Ko so filmi gotovi se pore, v katerih je spravljen občutljivi pigment, hermetično zapro na ta način, da se utarejo z oljem, voskom, parafinom ali kako drugo maso, ki ne načenja kovin. Fotografije se torej neglede na to varovalno plast sestojijo izključno samo iz srebra, aluminijevega oksida in kovinskega aluminija, praktično iz samega negorljivega anorganskega tvoriva. Med vsemi sesavnimi snovmi ima aluminij najnižje tališče pri 658 stopinjah C, tako da fotografije brez škode prenesejo vročino do 600 stopinj. Dokumenti vtisnjeni v tem materialu so skoraj neomejeno odporni proti svetlobi in kemičnim vplivom ter se bodo zaradi malenkostne mehanične obrabe kovine nedvomno obdržali tisoče in tisoče let.

Spet krasen češki film

V kinu »Union« zopet predvajajo češki film, nov izdelek filmske industrije na Barandovu, ki je z nekaterimi filmskimi mojstroviniami sijajno dokazala češke sposobnosti na tem področju. Ne pretiravamo, če tudi »Župnikov križev pot«, kakor se imenuje ta film, uvrstimo med odlične izdelke čeških filmskih atelejev. Na romanu popularnega pisatelja Jindřicha S. Baara, duhovnika in gorečega češkega rodoljuba, je ing. Jiří Slavíček z obsežnim tehničnim znanjem in s finim okusom

Š A H

Za nacionalni mojstroski turnir v Zagrebu je do trenutka, ko to pišem, znana udeležba sledečih mojstrov: Bröder, Furlan, dr. Kalabar, König, Kostić, Lešnik, Pire, Preinfalk, Schreiber, Tomović, dr. M. Vidmar, M. Vidmar jun., S. Vuković, Dr. Trifunović je udeležbo odpovedal, pa je bil na njegovo mesto sprejet Preinfalk.

Na turnirju v Parizu je bilo 3 kolo pred koncem stanje v vodstvu naslednje: Ros-solimo 9½, Martvejev 9, dr. Tartakower 8 (1), Baratz, Hönliger, dr. Cukderman 5½ (1).

V beograjskem medklubskem prvenstvu je stanje po 3. kolu: B. S. k. in Zemun 16, Srednješolci 15½, P. t. t. 15, SK Vidmar 11½, Pančević 10, Grafički 7½, SK Čigorić 6. Velemojster dr. Vidmar je prejel vabilo na mednarodni mojstroski turnir, ki ga priredi sredi maja Veliko nemška šahovska zveza v Stuttgartu. Udeležencev bo 12 do 14, med njimi polovica Nemcev in polovica inozemcev. Zastopane bodo še sledeče države: Italija, Švica, Belgija, Anglija, Madžarska. Prva nagrada znaša 1000 RM. — Jaz sem prejel vabilo za sličen turnir v Münchenu v prvi polovici septembra. Podrobnosti za turnir še niso znane.

Za olimpiado v Buenos Airesu javlja Reuter sledeče podrobnosti. Začetek olimpiade je določen za 20. julija. Evropske reprezentance odpelje posebna ladja dne 15. junija iz Antverpna. Ta ladja bo potem med potjo pobirala še ameriške reprezentance. Prijavljene so doslej naslednje države: Iz Amerike: USA, Kanada, Mehika, Argentina, Brazilija, Čile, Urugvaj, Paragvaj, Bolivija, Peru, Ekvador, Venezuela, Costa Rica, S. Salvador, Guatemala, Kuba, Porto Rico. Nadalje so se javili Avstralija in Palestina, iz Evrope pa: Anglija, Belgija, Francija, Italija, Irsko, Švedska, Norveška, Finska, Estonka in Nemčija. Kakor vidimo, manjka za enkrat med drugimi tudi še Jugoslavija. Po naj-novejših poročilih namerava udeležbo odpovedati Nemčija.

Za velikonočni turnir v Margatu sta odpovedala udeležbo Botvinnik in Američan Simonson. Eno izmed teh mest je zasedel Poljak Najdorf, drugo je trenutno še prost. Lista se torej sedaj glasi: Capablanca, Keres, Flohr, Najdorf, Mrs. Menchik-Stevenson, Golombek, Thomas, Milner-Bary, Wheatcroft. Zelo močan bo zopet rezervni turnir: Prins, Landau, v. Doers-burgh, v. Seters, Perlmuter, Mieses, List, Sämisch, Luckis, S. Rubinstein, Sonja Graf. Javljani se za rezervni turnir tudi Spielmann, ki pa zanj dvomijo, če bo mogel iz Prage, kjer je zadnjega pol leta živel. Turnirji v Margatu trajajo od 12.—21. t. m. S turnirja Kamenl-Riga je naslednja partija, svojeglavost po številnih napakah. Sicilijanska obramba

Beli: Bezručko Črni: Bogoljubov
1. e2—e4 c7—c5
2. d2—d4 c5 : d4
3. d4 : d4?

zgradil pravo filmsko umetnino. Osrednja oseba tega filma je vaški župnik, eden tistih idealnih dušnih pastirjev, ki se preveč zavedajo svojega moralnega poslanstva, da bi ga skrunili s sebičnostjo, pristranostjo in krivicami. Okrog tega duhovnika se razvija s toplim realizmom prikazano vaško življenje, ki ga — kakor vsak del človeške družbe — gibljejo iz sebičnosti in strasti nastajajoča nasprotja. Župnik ima proti sebi skoraj vso župnijo, zoper njega se postavijo tudi »mogočniki« tega občestva, kakor oskrbnik veleposestva, ki ima patronat župne cerkve, vzlic temu se župnik ne vda in poslušajo samo glas svoje vesti, čeprav mora zato iz fare. Socialna stvarnost češke vasi je upodobljena tudi v nekaterih značajih in človeških usodah. Sem sodi udeležba nezakonskega dečka, ki mu mlati stroj na graščini ubije mater in ki pride naposled na občinsko dražbo. Ljubezenska zgodba pa se razvija okrog osmošolca, ki ga mati sili v lemenat, a se zaplete v ljubezenski odnos s piančevno hčerjo; stik z lahkomišelnim dekletom ne ostane brez posledic, a župnikov dobri vpliv tudi tu dvigne dvojico k čistemu spoznanju dolžnosti in resnice.

Nekateri sloveči igralci, med njimi Zdeněk Štěpánek in Hana Vitová, so z množico drugih igralskih sodelavcev dali temu filmu tako umetniško višino, da sodi s te strani, morda celo bolj kakor s tehnične, med najboljše, kar smo videli v zadnjem času v Ljubljani. Je to film, ki vzdrži primerjavo z najpomembnejšimi dramskimi filmi današnje svetovne produkcije. Zato ga zlasti v teh časih, ki tudi češkemu filmu niso prijazni, toplo priporočamo kot nov prepričevalen dokaz češke kulturne višine in stvariteljske zrelosti.

POMEMBNO

Jaka je ravno pokopal svojo ženo in se vrača s pokopališča. Ko stopa zatopljen v svoje misli, mu prileti opeka na ramo. Zadrženo se ozre proti nebu in reče:

»Urša, kaj mi že gori!«

Običajnejše in boljše je 3. Sf3 ter na e5, 4. c3, dc3; 5. Sc3. Črni stoji kljub kmetu več potez slabšo, radi slabšega razvoja ter slabe točke d5.

3. Sf8—c6
4. d4—e3 Sf8—f6
5. Sb1—c3 g7—g6
6. Lf1—e2 d7—d6
7. f2—f4 Lf8—g7
8. Sg1—f3 Sf6—g4

Enostavneje kakor ta in naslednja poteza je bilo o—o, nato LD7, Tc8, Sa5 in event. Sc4.

9. De3—g1 f7—f5
10. h2—h3 Sg4—f6
11. e4 : f5 Sg8 : f5
12. Sf3—d4 o—o?

Pravilno je bilo naj preje Sd4. Sedaj dobi beli na g—liniji protizgleda.

13. Sd4 : f5 g6 : f5
14. Lc1—e3 d6—d5
15. o—o—o e7—e6
16. g2—g4 Sf6—e4
17. g4 : f5?

Neobhodno potrebno je bilo 17. Se4, fe4, 18. c3. Tako pa razbije črni pozicijo belega kralja in pride preje do odločilnega napada nego bel.

17. Se4 : c3
18. b2 : c3 Dd8—a5!
19. f5 : e6 d5—d4?

Zakaj neki ne Da3+, 20. Kb1, Dc3: in bel se lahko vda? (21. Kc1, Sb4).
20. Td1 : d4! Kg8—h8
Sedaj je Dc3 : radi Td3 manj prepričevalno.

21. Le2—c4 Da5—a3+
22. Kc1—d2 Sc6—a5
23. Dg1 : g7+!!

Iz obupa žrtvuje beli celo damo za figuro, pa radi slabe igre nasprotnika res še skoro uide z remijem.

23. Kh8 : g7
24. Td4—d7+ Kg7—f6
Ne Kg6, 25. Tg1+, Kf6, 26. Ld4+, Kf5, 27. Tg5+, Kf4; 28. Le3+, Kf3, 29. Le2+, Kf4, 30. Td4 mat.

25. Le3—d4+ Kf6—f5
26. Td7—d5+ Kf5 : f4
27. Ld4—c3+ Kf4—e4?

Pravilno je bilo Kf3 in črni preko g2 uide večnemu šahu. Sedaj ima beli priliko remizirati.

28. Td5—d4+ Ke4—f5
Če sedaj Kf3, potem seveda 29. Ld5+ ter 30. Tg4 mat.

29. Td4—d5+ Ke5—f6
30. Le3—d4+ Kf6—e7

Seveda edino.

31. Td5—d7+??

Odločilna napaka. Z enostavnim 31. Le5+ je bil možen remis. Če črni da damo nazaj, nastane enaka končnica, na Ke8 sledi 32. Lb5+ itd., na Ke6: pa 32. Te1+ ter večni šah s Tf1, Tg1 itd.

31. Ke7—e8
Tako pa je šahov konec in bel ima skoro celo damo manj.

32. Le4—b5 a7—a6
33. Td7 : b7+ a6 : b5
34. Tb7 : b5 Ta8—d8
35. e6—e7 Td8—d4+
36. c3 : d4 Sa5—c4+
37. Kd2—e2 Da3—e3+
bell se vda.

R A D I O

Ponedeljek 3. aprila

Ljubljana 12: Zbor mestne ženske realne gimnazije s spremljevanjem radijskega orkestra. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Slovenske pesmice (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Paberki iz vsakdanjega zdravstva: O srcu in žilah (dr. Anton Breclj). — 18.20: Fantazija iz Dvojakove opere »Rusalka« (plošče). — 18.40: Mesečni slovenski pregled (prof. Fr. Vodnik). — 19.00: Napovedi, poročila. — 19.30: Nacionalna ura. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Koncert Radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Prenos lahke glasbe iz restavracije »Emone« — orkester New-melody-boys.

Beograd 16.45: Narodni napravi. — 17: Orkester. — 18.20: Narodne pesmi in violinske skladbe. — 20: Prenos opere iz Narodnega gledališča. — 17.15: Petje. — 17.45: Pojoča žaga. — 20: Kantata. — 20.30: Klavirske skladbe. — 21: Zborovsko petje. — 22.20: Plesi. — Praga 20: Program po napovedi. — Varšava 21: Klavirski koncert. — Sofija 17.30: Lahka glasba. — 18.45: Petje. — 19.15: Simfonični koncert. — Dunaj 12: Lahka glasba. — 15.30: Zbor mlanske »Scale« (plošče). — 16: Koncert orkestra. — 18.15: Zabaven spored. — 19: Zvočne slike. — 20.10: Veseli komadi. — 21.10: Zvočna igra. — 22.30: Pozabljena romantika. — 23: Nočni koncert in ples. — Berlin 20.15: Pester glasbeni program iz Stuttgarta. — 22.30: Nočni koncert in ples. — München 19: Veliki plesni večer. — 21.30: Orkestralni koncert. — 22.40: Ples.

Torek, 4. aprila.

Ljubljana 11: Šolska ura: Mitja Ribičič: Pastir Dreje mladinska igra (izvajajo brezposelni učit. abiturienti). — 12: Naši pevci in pevke (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Koncert slovenske glasbe (Radijski orkester). — 14: Napovedi. — 18: Flavto sole igra g. Filip Bernard, pri klavirju gđ. Melita Gnjecda, vmes plošče. — 18.40: Spoštovanje in dobrota — pogoj pobožnosti (g. Fran Terseglav). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Deset minut zabave. — 20: Koncert pevskega zbora »Ljubljana«, dirigent g. Srečko Koporc. — 20.45: Koncert Radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Tamburaški orkester, vodi g. A. Karmelj.

Beograd 17: Orkester. — 18.20: Violinske skladbe in narodni napravi. — 20: Narodne pesmi. — 20.40: Simfonični koncert. — Zagreb 17.15: Koncert orkestra. — 20: Zvočna igra. — 20.30: Orkester in solisti. — 22.20: Plesi. — Praga 20: Program po napovedi. — Varšava 21: Orkestralni koncert. — 20: Zborovsko petje. — 20.55: Lahka in plesna muzika. — Dunaj 12: Mali orkester. — 18: Vesela muzika. — 17.10: Lahka godba. — 18.20: Plošče. — 19: Violina in klavir. — 20.10: Stajerski delavski večer. — 21: Simfonični koncert. — 22.45: Lahka godba in ples. — Berlin 19: prijubljeni plesni orkestri. — 20.10: Čajkovski-jeva 3. simfonija. — 21: Plošče. — 21.20: Godba na pihala. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — München 19: Pomladne slike. — 20.10: Pester glasbeni spored. — 21.30: Komorne skladbe. — 22.35: Vesela muzika. — 24: Nočni koncert.

Za nedeljski popoldan

Novi orehi

Star napis

V Kurji vasi so zadnje našli tale rimski napis:

DOLUS.. BRUTUM.. ABSTULIT..
ESTO.. EDITORI.. ADLATUS..
OSULUM.. TIBI.. POTEST.. MA..
GNUM.. GAUDIUM..

Zdaj pa uganite, kaj napis pomeni! Pri-pominjamo, da za njegovo razvozljanje ni treba znati latinščine.

Zanimive številke
Z desetimi številkami od 0 do 9 je treba sestaviti štiri cela števila, in sicer tako, da je enkrat njihova vsota najbližja 10.000, drugič pa da sega najmanj čez 10.000.

V šoli

V nekem razredu je določeno število učencev in učenk. Neki deček je ugotovil, da ima štirikrat toliko sošolcev kakor sošolk, neka deklica pa je rekla, da ima petkrat toliko sošolcev kakor sošolk. Koliko dečkov in koliko deklic je bilo v razredu?

Na trgu

— Kmetica je prinesla na trg polno košaro jabol in jih je neko določeno število prodala. Drugi dan je zaradi pridnosti svojih kokoši lahko podvojila število jabol, ki so ji prejšnji dan ostala, jih prinesla spet na trg in jih prodala prav toliko kakor prvi dan. Tretji dan je potrojila ostanek od drugega dne in spet prodala prav toliko jabol kakor prvi dan. Četrty dan je ostanek pčetvorila in spet prodala enako število jabol kakor prejšnje dni. Ko je kmetica peti dan svoj ostanek popotila in prodala

la spet toliko jabol kakor prejšnje dni, se je vrnila domov s prazno košaro.
Koliko jabol je morala najmanj prinesiti prvi dan na trg in koliko jih je vsak dan prodala.

Godovanje

Oče praznuje svoj god. Otroci ga prosijo, naj bi jih poslal v kino in jim plačal vstopnino. Dal jim je 50 dinarjev in jim rekel: »Zdaj mi ostane le še petina denarja, ki sem ga imel prej v denarnici.«
Koliko denarja je oče prvotno imel? Rešite vsaj dve uganki in pošljite rešitev do petka na uredništvo »Jutra«. V kotu naj bo pripis »Odelek za uganke«. Med reševalce bo razdelil stric Matic po žrebu nekaj lepih književnih nagrad.

Strti orehi

Mlinar je namlel 111 1/2 kilograma moke. Kmetu je oddal 100 kg, za plačilo pa si je obdržal 11 in 1/2 kg.

Največja možna vsota je 10.656, najmanjša pa 450.

Svetilke lahko postavimo na precej različnih načinov. Eden izmed njih je ta, da posejemo z njimi eno diagonalo kvadrata, in sicer tako, da sta dve na dveh nasprotnih oglih, ena na sredi, dve pa na sredini med temi tremi točkami.

Kakor smo rekli, ima naloga o enakih številkah dve rešitvi. Pri prvi vzamemo števili 497 in 2, pri drugi pa 263 in 2.

Trije računi, ki jih je tiskarski škrat nekoliko zmešal, pa ne toliko, da se ne bi dali rešiti, se glase:

52 × 12
624 — 312 = 312
312 + 462 = 774
774 : 89 = 8
712
62

Med reševalce je razdelil stric Matic osem knjižnih nagrad, in sicer dobe po žrebu:

Alojzij Murvec, Ljubljana, Krakovski nastip 10, Stanko Šopčič, Čakovce, postaja, Jožef Urbančič, Sežana 79 in Ivan Böh, Ljubljana, Šmarinska 21 po en roman iz »Jutrove knjižnice«.

Vida Hudoklin, Zagreb, Illica 85a, Josipina Sosić, Općina 197, Rajko Černot, Novo mesto, Ljubljanska 26 in Lado Brus, arškek 10 pa po eno knjigo revije »Življenje in sveta«.

Križanka št. 68

1	2	3		4	5		6
		7					
9					10		
		11		12			
13	14	15				16	
17	18					19	
		20					
21					22		23
24		25		26		27	
		28				29	
30				31			
		32					
33				34			

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1) svetopisemska oseba, 4) stara srbska pokrajina, 7) pravoslavni cerkveni zbor, 9) kača, 10) madžarsko ime, 11) francosko mesto, 13) šumadsko mestce, 15) osebni zaimek, 16) kem. znak za prvo, 17) plod, 18) številnik, 20) rusko mesto, 21) veter, 22) žalost, 24) veznik, 25) veznik, 27) veznik, 28) prislov kraja, 30) lišp, 31) drža, 32) zbiralo zoper malarijo, 33) gora v Grčiji, 34) domača žival.

Navpično: 1) zloraba, 2) vodja Alban-cev med svetovno vojno, 3) rimski zgodovinar, 4) jugos. filmski igralec, 5) mesto na Arabskem polotoku, 6) slovenski skladatelj, 12) češki skladatelj, 14) vrsta pesnitve ali pripovednega spisa, 16) zasloni prenočišča v gorah, 18) del tedna, 19) ptič, 21) podoba, postava, 23) srednjeevropska reka, 25) francoska kolonija v Afriki, 26) meč, 28) prislov načina, 29) svetopisemska oseba.

Rešitev križanke št. 67

Vodoravno: 2) Ohrid, 7) es, 9) rak, 10) to, 11) tast, 13) lok, 15) one, 17) eno, 18) vi, 19) kos, 21) ak, 22) cigan, 24) Rijavec, 26) sedem, 28) on, 30) vol, 31) ne, 32) rob, 34) Zec, 35) Anam, 37) Bari, 38) na, 39) oda, 41) om, 42) glosa.

Navpično: 1) Tetovo, 3) hrt, 4) Ra, 5) Iki, 6) rokoko, 8) sani, 10) tona, 12) sa, 14) le, 16) Mogador, 19) Kijev, 20) Savel, 22) cis, 23) nem, 25) Korana, 27) decima, 29) nona, 31) Nero, 33) Ra (P...), 34) za, 36) Mol, 37) bas, 40) do.

Usak je svoje sreče kovač

Ni težko skorati načrt, ki zahteva zelo majhen mesečni izdatek, a nudi zelo velike izgleda na velik dobiček.

Ako boste kupili če tudi le eno srečko novega 38. kola državne razredne loterije, imate mnogo izgledov, da zadenele enega od mnogoštevilnih velikih dobitkov, ki Vas bo zasigural za vse življenje.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

„JUTROVA“ POSVETOVALNICA

Davčna

»Kulka«. — Kot državni namočeneec odnosedno upokojenec plačujete iz naslova kulka 140 din na leto. Ker pa imate na deželi malo posestvo. Vam predpisuje odkupnino tudi dotična občina in sicer za delo na cestah, ki jih ne izkoriščate. Pred par leti ste čitali v »Kmetijskem listu«, da drž. upokojencem ni treba plačevati občinskega kulka. Kaj naj ukrenete? — Vsi državni namočenci in upokojenci v dravski banovini morajo plačevati banovinski kulok, ne glede na to, ali imajo poleg svojih službenih prejemkov oziroma pokojnine še kakšen drug dohodek (iz zemljišča, hiše itd.). Občinski kulok — na lagajo ga po predhodni odobritvi pristojnega političnega oblastva samo nekatere občine — pa plačujejo vsi davčni zavezanci, ki jim je v področju dotične občine predpisan kakšen neposredni davek na osnovi davčnega predpisa, čeprav je davčni zavezanec obenem tudi državni namočeneec ali upokojenec, ki kot tak banovinski kulok od svojih prejemkov že plačuje. Razlika je torej samo ta, da plačujejo nekateri drž. namočenci odnosedno upokojenci, ki so hkrati lastniki kakšnega zemljišča itd., poleg banovinskega tudi občinski kulok.

A. C. — Lj. — Davčna uprava Vam je radi davč. zaostankov poleg nekaj na javni dražbi že prodanih kosov pohištva zarubila tudi mesečno plačo. Ali je smela? — Ker po našem mnenju z izkupičkom prodanega pohištva ni bil pokrit vsaj davčni zaostanek je davčna uprava pravilno zasegla tudi del Vaše plače do časa, ko bo poravnani vsi davčni zaostanki. Vendar pa po t. 9. čl. 35. uredbe o zavarovanju prisilnem izterjevanju in neizterljivosti davkov iz l. 1928. dohodek od nesamostalnega dela, če ne presega 400 din na mesec, in razen tega za vsakega otroka do 18. leta, ki nima samostalnega dohodka do 100 din na mesec, ni rubljiv. Če Vam je bila torej zarubljena vsa mesečna plača, ugovarjajte takoj proti izvršilnemu odloku! —

Isti. — Do 1. I. t. l. je imela Vaša žena v Vaši hiši gostilno. Radi tega in ker se vrhu vsega še železnica, Vaša hiša v smislu določbe t. 15. čl. 32. zak. o neposrednih in oproščena zgradarini, ki je doslej znašala 180 din na leto. Vprašujete nas, ali bo davčna uprava z ozirom na tržno opustitev gostilniškega obrata znižala najmeninsko vrednost Vaše hiše in s tem v zvezi tudi zgradarino samo. V pridržnem primeru, od kdaj dalje? — Brez dvoma bo davčna uprava za davčno leto 1940. ocenila najemno vrednost Vaše hiše nižje že iz tega razloga, ker ne bo v Vaši hiši gostilniškega obrata. Vendar pa morate vse prostore in hišo uporabljati še nadalje brez najemnika in v zgradarinski prijavi za l. 1940. ki jo bo vložiti, kakor običajno, meseca oktobra t. l. izrecno pismeniti, da ta in ta prostor ne služi več gostilniškemu obratu. Zgradarina Vam bo znižana šele 1. I. 1940., ker je za odmero zgradarine merodajna najemna vrednost odnosedno najemnika, ki se plačuje tokrat, ko se razglašajo pozivi za predložitev davčne prijave za l. 1940. (T. 8. pravilnika k čl. 34. zak.).

T. T. — V. — Davčna uprava Vam je za l. 1936 in 1937 predpisala vojnice in sicer v znesku 218 din oziroma 224 din. Ali je ta predpis pravilen in na kakšen način bi ga lahko izpodbijali? — V smislu čl. 227. zak. o ustroju vojske in morarice znaša vojnica za osebe ki so za vojno službo stalno ali začasno nesposobne in ki niso v smislu čl. 228. zak. izvzete od plačevanja vojnice, 20% letnega neposrednega davka na del imovine, obrta ali dohodka, ki pripada na njihov del. Pripominjamo, da dopolnilni davek ne spada v osnovo za odmero vojnice. Na podlagi tega pojasnila pravilnost naknadne odmere vojnice lahko sami ugotovite. Stopite k davčni upravi in zahtevajte naj Vam izkaže skupni predpis vseh Vaših neposrednih davkov za leto 1936 in 1937 brez dopolnilnega davka!

Pravna

Dr. dr. Lj. Službodajalec Vas večkrat predlaga grobo zmerja in celo tepe. Kako bi si pomagali. — Domnevamo, da ste zaposleni v obratu, ki spada pod določila obrtnega zakona. Vsa dejanja, ki jih je zakrivil nad Vami Vaš šef, je smatrati kot znatno žaljenje Vaše časti. Po zakonu bi mogli v teku tedna dni, računano od dneva, ko ste bili zadnjikrat znatno žaljeni, razvezati službeno razmerje brez oziroma odgovorni rok in takoj zapustiti službo. Službodajalec je v takem primeru dolžan izplačati Vam prejemke za čas ki bi moral poteči do redne odpovedi. Zglasite se na uradni dan pri obrtnem sodišču, kjer Vam bodo dali tudi pojasnila radi zahtevka za nadure ako Vam tak zahtevak pripada v Vaši službi. Tekom treh mesecev smete predlagati zoper šefa pregon radi prestopka zoper čast.

M. K. V. Posojilnica Vam je na dražbi prodala hišo, v kateri ste že več let opravljali obrtne posle. Od zdražiteljice je kupili hišo obrtnik, ki zahteva, da se izselite. — Ker ste z zdražiteljico napravili samo ustmeno najemno pogodbo Vam bo moral novi lastnik odpovedati v roku, kot ste ga dogovorili z zdražiteljico za odpoved najemne pogodbe. V primeru, da odpovedni rok posebej ni bil dogovorjen, bo moral odpovedati novi lastnik v odpovednem roku, ki je v Vašem kraju običajen. Brez sodne odpovedi Vas novi lastnik ne sme deložirati. Ako bi Vam odpovedal v nepravilnem roku, morete proti sodni odpovedi ugovarjati in se bo nato na razpravi pri sodišču ugotovilo, kdaj morate zapustiti najemne prostore. Ako bi Vas novi lastnik s silo deložiral. Vam odgovarja za vso škodo, ki bi Vam nastala radi izgube službe v obrti, kot tudi kakorkoli že drugače. Kakšen je običajni odpovedni rok pri najemu lokalov in stanovanj v Vašem kraju, bi mogli zvedeti na občini.

M. K. M. Iz posojilnice ne morete dobiti Vaše vloge, češ, da nimate denarja. Po drugi strani ste na dolžni in Vam upnik grozi s tožbo. Ali bi mogli cedirati. — Ako je posojilnica pod zaščito, Vam more izplačati le delne zneske v smislu izplačilnega načrta ki ji je bil odobren. Sicer lahko tožite posojilnico na polno izplačilo. Odstop Vaše terjatve, ki jo imate proti posojilnici bi mogel biti učinkovit le, ako

bi upnik hotel sprejeti odstopljeno terjatve. Prisiliti upnika ne boste mogli k sprejemu terjatve zato se prej z njim dogovorite, da ne bi zabredli morda v kako škodo.

V. M. Sl. J. Vaš sin je kot trgovec zabredel v dolgove. V prid enega izmed več upnikov ste za sina podpisali menico. Kako ste odgovorni. — Kot podpisnik menice odgovarjate v višini menične vsote in morebitnih stroškov izterjevanja in izterjavanja menice toda le dotičniku, v korist katerega je bila menica izstavljena. Ako drugim upnikom za svoja sina niste podpisali menic ali pismeno podali kakšne poročilne izjave, niste odgovorni za sinove dolgove. Slednji upniki bodo mogli priti do svojega pokritja le iz sedanjega ali bodoče sinove imovine.

Zdravniška

M. R. Z. m. Znaki ki jih vi opisujete, nimajo nič skupnega s sifilisom. Po mojem mnenju imate tikz koprivnico Svetujem, da greste takoj, ko se vam pojavi srbeč izpuščaj k zdravniku, da ga presodi in da vam da potrebna navodila in zdravila. Opazujte se, po takšnih jedeh se vam pojavi izpuščaj, ker je važno za presojo. Verjetno je namreč, da je vse skupaj v zvezi s prehrano.

Dalmacija: Stari ste 25 let. Krvavite zelo pogosto in ste bili radi tega v bolnici. Sedaj ne krvavite več tako pogosto. En teden sem pa krvavite tudi na blato. Počutite se silno zbiti in utrujeni. — Slednje se mi zdi povsem razumljivo, ker morate biti radi pogostega krvavenja zelo malokrvni. To pa povzroča opisane težave. Kar se tiče materine, je stvar po vašem opisu sodeč urejena, ker se vam je stanje po raznih ukrepih izboljšalo. Treba pa še ugotoviti, kaj povzroča krvavenje iz črevesa. Svetujem nujno zdravniški pregled, ker bi bila vzrok krvavenja lahko tudi kakšna novotvorba danke. S tem ne odlašajte, ker se vam uterne stanje poslabša in sicer v taki meri, da ne bo mogoče več dosti pomagati.

Z. S. C.: Ako ste si znali pridobiti zapiranje otroka, je po mojem mnenju najbolje, da mu ustmeno razložite celo zadevo. Tozadevne knjige so večinoma nad obzorjem tako mladih otrok in bi torej v vašem primeru ne bilo na mestu. V primeru pa, da se sramujete, naj prevzame to nalogo kdo drugi, n. pr. zdravnik.

T. D. K. jur. — Lj.: 20 let ste stari. Sedite dnevno po 14 ur. Jeste zelo radi in obilno (do 2 porcij mastne hrane). Zelo ste rejeni, pri vsem tem pa nimate volje do dela. — Pri takih razmerah se ne smete čuditi, da se redite. Reducirajte hrano takoj na polovico! Dnevni red si pa uredite tako, da boste sedeli dnevno največ 8 ur. Ostali čas pa porabite za telovadbo in sport. Nedejne porabite za izlete, v začetku za manjša, kasneje ko boste utrujeni, pa pojdite na večje ture! Tudi na izletih bodite skromni in jedi in pijači.

Z. A. Z.: Imate kroničen katar grla. — Izogibajte se prašnih, zakajenih prostorov, bodite dosti na svežem zraku, inhalirajte vročo soparo (v vodo denite par kapljic

mentolovega olja, kajenje popolnoma opustite, ali pa vsaj reducirajte na 2 do 4 cigarete dnevno!)

K. 2. R.: 67 let ste stari. Preboleli ste vročinsko bolezen in revmatizem. Par let sem imata povečan krvni pritisk. Priporočam čim manj slano hrano, ki naj vsebuje tudi čim manj mesa, torej pretežno rastlinsko hrano. Dobro bi tudi bilo, da imate vsak teden tikz. mlečni, odnosno kompotni dan, ko ne zavijete ves dan ničesar drugega kot 1 liter mleka, ali pa 1 liter kompota. Ako morete, držite tako dieto 2 dneva, v tednu. Kar se tiče ostalega, sem tudi jaz tega mnenja da ni nič nevarnega. Vaš dosedanj način zdravljenja je pravilen. Pristavljam še to, da lahko zdravniku, katerega recepte prilagate, brez skrbi zaupate in se držite njegovih navodil.

Trmast otrok: Zdi se mi, da od dveletnega otroka zahtevate preveč. Nezmislno je pričakovati, da se bo tak otrok vedel kot odrasel človek. Metanje ob tla, vpitje pa se da po starem načinu v najkrajšem času odpraviti. Pomilovanje v tem pogledu ni na mestu.

K. L. Celje: Krčne žile, se zdravijo s pomočjo injekcij ali operativnim potom. Mnenja, da je zdravljenje z injekcijami preveč riskantno ne morem deliti. Riskanten je končno vsak poseg, vsaj teoretično. S tem pa seveda ni rečeno, da ne bi smeli tega ali onega posega priporočati, odnosedno uporabljati.

Kmetijska

Precepljenje jablan

Isti: Imate sadno drevje, po večini bobovce, nekaj zlate parme in ananasa, ki slabo in neredno rodi, kljub temu, da so drevesa še pri moči. S katerimi dobrimi sortami bi ta drevesa lahko precepili?

Najugodnejša doba za precepljenje dreves je, ko so stara 20 do 30 let, lahko pa se precepljajo tudi prej, in je to zlasti priporočljivo takrat, če dreve slabo in neredno rodi in če imamo posajene sorte, ki se težje prodajo. Bobovca lahko precepimo z boskopskim kosmačem; zlato parmeno z boskopskim kosmačem, kanadko z grafensteincem ali rumenim belferjem, ananasa pa z grafensteincem. Če boste cepili na razkol, opravite to do konca marca, s cepljenjem za skorjo pa počakajte do aprila.

Preparat za povečanje mlčnosti

S. K. Z.: Radi bi vedeli, koliko je vreden preparat, ki se priporoča za povečanje količine mleka.

Vrednost kateregakoli takšnega preparata bi morali oceniti najprej naši kmetijski zavodi, od kmetijske kontrole postaje do kmetijskih šol, ki preparate lahko preiskujejo na svoji živini. Šele po oceni s te strani, moremo izreči svoje mnenje o njih. Do tedaj pa krmite domača krepka krmila, n. pr. razne oljate posače. Večji del naših pogač pokupijo namreč kmetijski napredni inženirji, mi pa naj bi segali po umetnih praškah? Iz nič ni nič.

Pepel kot gnojilo

»Malič«: Vedeti želite, ali je pepel kaj prida gnojilo.

Izluženi lesni pepel je prav dobro gnojilo. Vsebuje veliko apna, fosf. rja in količja, za to je priporočljivo povsod, kjer teh snovi manjka, zlasti pa je priporočljivo za

kislo zemljo. Primeren je za krompir pa tudi po vrtovih in travnikih mnogo koristi.

Kako očistiti plesniv sod

R. B. K.: Sod je prerastla plesen. Radi bi vedeli, ali je mogoče plesen temeljito odstraniti, ne da bi poškodovali sod.

Močno zaplesnjen sod ni lahko očistiti. Plesen pronica rada v doge, posebno pri starem sodu gre plesen zelo globoko v les. V takem primeru morate doge tako globoko iztržiti, kolikor globoko sega plesen. V splošnem pa vam svetujemo, da sod najprej operete z mrzlo vodo, na to z vročo vodo in zopet z hladno vodo. Če pa opazite, da je plesen v lesu, dajte doge iztržiti in jih temeljito operite z mrzlo in vročo vodo. Po izpranju sod dobro zažveplajte. Jeseni pred uporabo sod ponovno operite, nakar zakuhajte nekaj mošta in tropin, s precejeno brozgo sod dobro operite in preplahnite.

Uši na psu

»Preddvor«: S čim bi odpravili pri psu uši?

Proti pasjim ušem je prav učinkovito sredstvo kreolin. Umivajte psa skozi en teden t. j. štirikrat (vsak drugi dan) z 1% raztopino kreolina; vzamete 1 veliko žlico kreolin na 1 liter mlečne vode. Kreolin dobite v vsaki lekarni.

Krava ima lišaj

»Preddvor«: Krava ima suh, luskinast, srbeč lišaj. S čim bi ga odpravili?

Mažite lišaj vsak dan enkrat z 10% oichtyolovim mazilom. Lišaja ne smete izpirati z vodo, pač pa ga dobro zbršite vsak tretji dan z kakršnimkoli mastnim oljem, lahko je navadno namizno olje.

Ivkac

B. L. Radeč: Imate rožo z navedenim imenom, ki bi jo radi presadili iz lončka na vrt. Kdaj naj to napravite?

Ker niste dali nikakega popisa vaše »rože« in nam roža tega imena ni poznana, vam bi lahko dali natančnejša navodila le pri točnem popisu ivke. Mislimo, da jo lahko presadite v vrt šele, ko bo minila nevarnost mrazov, ker je radi vzgoje v lončku najbrže postala manj odporna. Na vsak način pa nam za točnejša navodila pošljite natančen opis »ivke«.

Porjavelo vino

J. B. J. 29. Kaj je krivo, da belo ljutomersko vino v steklenici v par dneh porjavilo? Kako se to vino ozdravi?

Ta napaka se rada pojavlja pri mladih vinih v nezapolnjenih sodih ali steklenicah. Predvsem se vina iz gnilega grozja nagibajo k tej napaki. Vino postane tudi neprijetnega okusa. Vzrok porjavenju so taninske snovi v vinu in verjetno vinska barvila, ki se s kisikom v zraku pretvorijo v neke druge spoje, ki vino pobarvajo rjavovo. To sprejemanje zraka povzroča neki ferment, zvan oksidoza, ki ga lahko z žveplanjem uničimo. Zato je treba vino iz gnilega grozja pripravljati na poseben način. Ozdravili boste vino na ta način, da ga brez pristopa zraka (z vinsko sesalko) pretočite v dobro žveplan sod (na 3 hl 2 tablici žvepla). Če pa ne morete pretakati na ta način, uničite oksidozo kar v sodu s pomočjo kalijevega metabisulfit, ki ga daste na 3 hl 12 gr. Metabisulfit prej raztopite v nekaj vino, izlijete v sod in premešate rahlo. Ko vino ne rjavi več (po enem tednu), ga pretočite.

S P O R T

Gradjanski (S) v Ljubljani

Danes se igra XVIII. kolo ligaških tekem — Izredno zanimiv spored

LJUBLJANA—GRADJANSKI (S)
Ob 14.30 Ljubljana B—Mars

Gostje iz Rušanovega mesta so prispele v Ljubljano v najmočnejši postavi. Današnja tekma smatrajo za izredno važno, kar velja tudi za igrače Gradjanskega. Tudi mi upamo da se važnosti te tekme zavedajo prav vsi naši fantje in da bodo danes igrali z vsem srcem in odločnostjo. Tekma se bo odigrala na igrišču ob Tyrševi cesti ob vsakem vremenu in sicer ob 16. Ob 14.30 nastopi poljski Mars, ki je sedaj v izredno veliki formi, proti B—moštvu Ljubljane.

Srečanje med Ljubljano in skopljanskim gostom bo prav gotovo zanimivo, kajti Gradjanskemu ni posebno prijetno na spodnjem koncu tablice in bo zato skušal doseči nasproti Ljubljani čim boljše rezultate. Ljubljana igra čoma in ima zaradi tega dobre nade, da si pridobi dve točki in se tako skoraj dokončno reši iz nevarnega pasu.

BSK—Jugoslavija. Središče zanimanja bo vsekako za beograjski derby. Jugoslavija ne bo mogla nastopiti v najmočnejši sestavi, ker ji manjka Petrović. Kljub temu Jugoslavije ne moremo podcenjevati in bi izid v mnogem odvisen od trenutne kondicije in razpoloženja. BSK, ki ima naslov državnega prvaka skoraj že zagotovljen, se bo potrudil da bo tudi iz tega srečanja izšel nepremagan.

Bask—Jedinstvo. Za to tekmo je težko prerokovati izid. Bask ima sicer boljše posameznike, toda kot celota Jedinstvo ne zaostaja za njim. Ne smemo pozabiti, da je moštvo Jedinstva izredno borbeno in da je pri prvem srečanju, ko je Bask še 15 minut pred koncem vodil 3:0 v izrednem finišu izenačilo. Pričakovati je tudi tokrat delitve točk.

Zemun—Gradjanski (Z). V Zemunu menda Zagrebčani ne bodo imeli pretežkega posla in je pričakovati da se bodo vrnili z obema točkama v Zagreb.

Sportni javnosti

Vsem, ki se zanimajo za usodo našega predstavnika v nacionalni ligi, je znano, da bo moral naš ligaš odigrati v aprilu 3 tekme na domačem igrišču.

Ob tej priliki budi ugotovljeno, da tvorijo največji del obiskovalcev tekem revnejši sloj prebivalstva, ki bi težko pogrešal izdatek 45 din za tri tekme v enem mesecu. Je nekaj častnih izjem tudi med premožnejšimi sloji, ki s simpatijami spremljajo naše delo in nas podpirajo, toda na žalost je takih izjem v Ljubljani čimdalje manj.

Da omogoči obisk vseh treh tekem širšim slojem, se je uprava SK Ljubljane odločila, da zniža vstopnino za te prireditve. Člani, ki se bodo izkazali s člansko legitimacijo za vplačano članarino, bodo dobili vstopno ceno za 3 din. Starešine, v koliko bodo želeli tribunski sedež, ga bodo imeli za din 12.

Navadna stojišča za nečlane so določena po din 12, mladinske in vstopnice za vojaške po din 5. Akademiki in dame bodo lahko dobili pri posredni blagajni na igrišču vstopnico za din 10.

Uprava podpisane kluba upa, da je na ta način ustregla vsem obiskovalcem naših prireditev in jim tako omogočila posest istih. SK Ljubljana.

Triglavski smuk

(Službeno iz Jugoslovenskega zimsko-sportnega saveza.)

Jugoslovanski zimsko-sportni savez v Ljubljani razpisuje za nedeljo 16. aprila t. l. svojo tradicionalno mednarodno prireditev, prijavljeno FIS in uvrščeno v njen mednarodni koledar. »Triglavski smuke«.

Start pri Staničevi koči, cilj v Krmi. Potek proge prilagojen snežnim prilikam. Dolžina proge ca 6 km. višinska razlika ca 1000 m. Proga za dame primerno krajša — start nižje, cilj isti.

Pravico udeležbe imajo vsi verificirani tekmovalci — člani JZSS ali v FIS včlanjenih nacionalnih savezov.

Tekmovanje se bo izvedlo za moške v treh, za dame v enem razredu. Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JZSS o.d.s.m. IWO.

V vsakem razredu dobi, če nastopi najmanj šest tekmovalcev, prvoplasirani zlato, drugoplasirani srebrno in tretjeplasirani bronasto spominsko plaketo. Če nastopi samo 4 ali 5 tekmovalcev, dobi prvi srebrno in drugi bronasto plaketo, če pa samo 2 ali 3 tekmovalci, dobi samo prvoplasirani bronasto plaketo. V razredu, v katerem nastopi samo en tekmovalec, se spominska plaketa sploh ne podeli. V vsakem razredu dobi prvi in vsi tekmovalci, ki dosežejo največ 50% slabši čas od prvoplasiranega, poleg event. dobljene plakete še spominski znak — brez ozira na število tekmovalcev v dotičnem razredu.

Objava rezultatov in razdelitev plaket in spominskih znakov se bo po končanem tekmovanju izvršila v Mojstrani. Čas in lokal se objavi tekmovalcem pred pričetkom tekmovalja.

Prijave je poslati na naslov JZSS Ljubljana, Tyrševa c. 1/IV do srede, 12. aprila t. l. opoldne. Prijavnine ni. Uro, dan in kraj zbiranja objavimo pravčasno.

Tehnično vodstvo tekme: g. Lado Vučnik. Soodniški zbor imenuje JZSS.

Zakaj ne startamo na Kaninu?

Z Jesenic smo prejeli in objavljamo naslednje:

Po tolikih velikih uspehih naših tekmovalcev na snežnih poljanah, se bližajo koncu vseh tekem v letošnji sezoni. Razen Smoleja in Pračka ter drugih, so bili rezultati vseh reprezentantov odlični in bi bilo treba dati našim predstavnikom, zlasti onim v alpskih disciplinah, malo več prilike za srečanja z elitnimi inozemskimi tekmovalci na težkih mednarodnih smučiščih. To so poskrbeli drugi inozemski savezi, ki so priskočili na pomoč tudi našemu savezu in v veliki meri našim tekmovalcem samim. Tako so naši zastopniki sodelovali v Cortino d'Ampezzo, in v Sestriere, Gostoljubnosti, ki so jih bili na-

Hašk Hajduk. Zagrebški akademiki imajo v gostih odlično splitsko moštvo, ki jim bo po vsej priliki enakovreden nasprotnik. Pri tej tekmi bo šlo za eno bolj-ših mest v tabeli in bo borba zaradi tega zelo ogorčena. Rezultata ni mogoče predvidevati.

Slavija (V)—Slavija (S). V Varaždinu se srečata obe Slaviji. Varaždinci so preteklo nedeljo presenetili z neodločenim izidom v Beogradu, ko se jim je posrečilo odvzeti Jugoslaviji točko. Varaždincem se je jeseni posrečilo zmagati v samem Sarajevu, kljub temu pa ni mogoče trditi, da bi bili domači tudi za današnje tekmo izraziti favoriti.

Domači spored

Danes se začnejo finalne tekme skupinskih plasirancev za naslov prvaka LNP. Srečajo se naslednji pari:

Kranj: Kranj—Železničar.
Celje: Atletik—Bratstvo.
Maribor: Maribor—Hermes.
Čakovec: ČSK—Celje.

Razen tega so na sporedu še naslednje prvenstvene tekme:

V Ljubljani: igrišče Ljubljane ob 9.30 Hermes—Svoboda jun. ob 10.30 Ljubljana—Reka jun. na igrišču Ilirije ob 10. Grafika—Slavija, na igrišču Mladike ob 8.45 Moste—Jadran jun. ob 10.30 Adria—Mladika na igrišču Korotana ob 9. Korotan—Mars jun. ob 10.30 Korotan—Moste.

Na deželi so še tekme: v Mengšu ob 15.30 Menges—Kamnik; v Duplici ob 15.30 Virtus—Disk; v Radovljici ob 15.30 Radovljica—Savica; v Ptuj ob 15.30 Ptuj—Lendava; v Čakovcu ob 15.30 Gradjanski—Drava; v Mariboru ob 13.30 Maribor—Železničar jun.; v Celju ob 15. Jugoslavija—Celje jun.; v Hrastniku ob 15. Hrastnik—Štore; v Trbovljah ob 16 Trbovlje—Litija in v Zagorju ob 15.30 Svoboda—Retje.

Si deležni v Italiji, niso mogli prehaliti. Zato bi bilo potrebno, da bi se tudi od naše strani vsaj delno žrtvovali in se tako pokazali Italijanom hvaležni.

Velikonočne zbirke knjig Vodnikove družbe

Ljubljana, 24. marca
V trinajstih letih je razposlala Vodnikova družba svojim članom nad 250.000 knjig novjših slovenskih pisateljev in s tem opravila važno in potrebno prosvetno delo. Je pa pri nas še mnogo knjigoljubcev, ki nimajo vseh Vodnikovih knjig, pa bi jih radi po primerni ceni imeli v svoji knjižnici.

Zato se je odbor Vodnikove družbe tudi letos odločil da za prihrane iz svojih zbirk knjige ki bodo zelo dobrodošle marškatemu prijatelju dobrega čtiva saj si jih bo lahko nabavil za zelo nizko, pravo ljudsko ceno.

Knjige, ki jih še imamo v zalogi, smo razdelili v osem skupin; vsaka šteje po pet knjig. Razvrščene so po sorodni snovi in drugih značilnih vidikih. Naročnik lahko poljubno izbira ne samo med skupinami, temveč tudi med posameznimi knjigami in si tako sestavi svojo skupino po pet ali deset knjig.

Skupino po pet knjig oddajamo, dokler bo trajala zaloga, za 20.— din brez poštne, s poštino za 25.— din. Deset knjig pa stane 40.— din, s poštino 50.— din. Kdor želi imeti vezane knjige, doplača za vezavo vsake knjige po 8.— din.

Naše knjige so torej izredno poceni, zato segate pridno po zbirkah Vodnikove družbe!

Naročajo se na naslov: »Vodnikova družba, Ljubljana, Knafljeva 5.« Denar nakažite po poštni položnici, ki jo kupite za 25 par pri vsakem poštnem uradu. Položnico izpolnite s točnim naslovom: »Vodnikova družba, Ljubljana«. Tam kjer je to na položnici označeno, napišite števec, rač. Vodnikove družbe, to je 14520.

Na razpolago so naslednje knjige:

I. Dr. I. Lah: Sigmovo maščevanje
Dr. I. Lah: Vodniki in preroki
Dr. I. Lah: V borbi za Jugoslavijo II in I
Dr. I. Lah: Iz tajnosti prirode

II. Vlad Levstik: Pravica kladiva
Vlad Levstik: Dejanje
I. Matičič: Na mrtvi straži
I. Matičič: Moč zemlje

III. Dav. Ravljen: Pot k mrtvim batalionom
Fr. Bevk: Hiša v strugi
Fr. Bevk: Žerjavi
Fr. Bevk: Srebrniki
I. Potrč: Sin
V. Bitenc: Sončne pege

IV. Juš Kozak: Beli mecesen
L. Podraž: Strte peruti
Fr. Roš: Zvesta četa
I. Šorli: 50 odstotkov
L. Vaštetova: Vražje dekle

V. M. Pupin: Od pastirja do izumitelja
M. Pupin: Oc pastirja do izumitelja
P. Brežnik: Temna zvezda
J. Daneš: Za vozom boginje Talije
V. Bitenc: Zlati čevljički

VI. Dav. Ravljen: Tulipan
I. Matičič: Moč zemlje
Juš Kozak: Beli mecesen
Fr. Govekar: Olga
I. Albreht: Zarečani

VII. M. Muc: Skozi Sibirijo I.
M. Muc: Skozi Sibirijo II.
VI. Levstik: Pravica kladiva
Osp šest: Enajstideset in eden
Fr. Bevk: Žerjavi

VIII. I. Albreht: Zarečani
P. Brežnik: Temna zvezda
Dr. I. Lah: Vodniki in preroki
VI. Levstik: Dejanje

Pred durmi je ponovno ena večjih prireditvev. Spet so pripravili Italijani nuditi našim ugodnost, da bi dva dneva na njihove stroške trenirali za znano tekmo v smuku s Kanina. Naši tekmovalci so zaman čakali obvestila našega saveza, da naj se pripravijo za potovanje na Kanin, da bi na ta način pokazali hvaležnost za vse ono, kar so nam dozdaj nudili. Savez ni poslal nikogar, čeprav bi stroški za gorenske smučarje znašali največ 200 do 300 Din. Nastop na Kaninu bi bil vsekakor potreben zaradi bližnjega Triglavskega smuka, na katerem bodo naši tekmovalci nastopili brez borbene treninga. Radovedni smo, koliko Italijanov bo tekmovalo na Triglavskem smuku in kako bodo sprejeli prav tisti Italijani novico, da se nihče od naših ne bo odzval vabilu za kaninsko prireditev.

Bojimo se da bo zdaj na koncu sezone spet enkrat zagrenjeno sportno razpoloženje naših alpskih tekmovalcev. Na tak način se samo ubija veselje nadobudnih tekmovalcev.

Gorenjski smučar tekmovalcev.

Zmaga Cambridgea

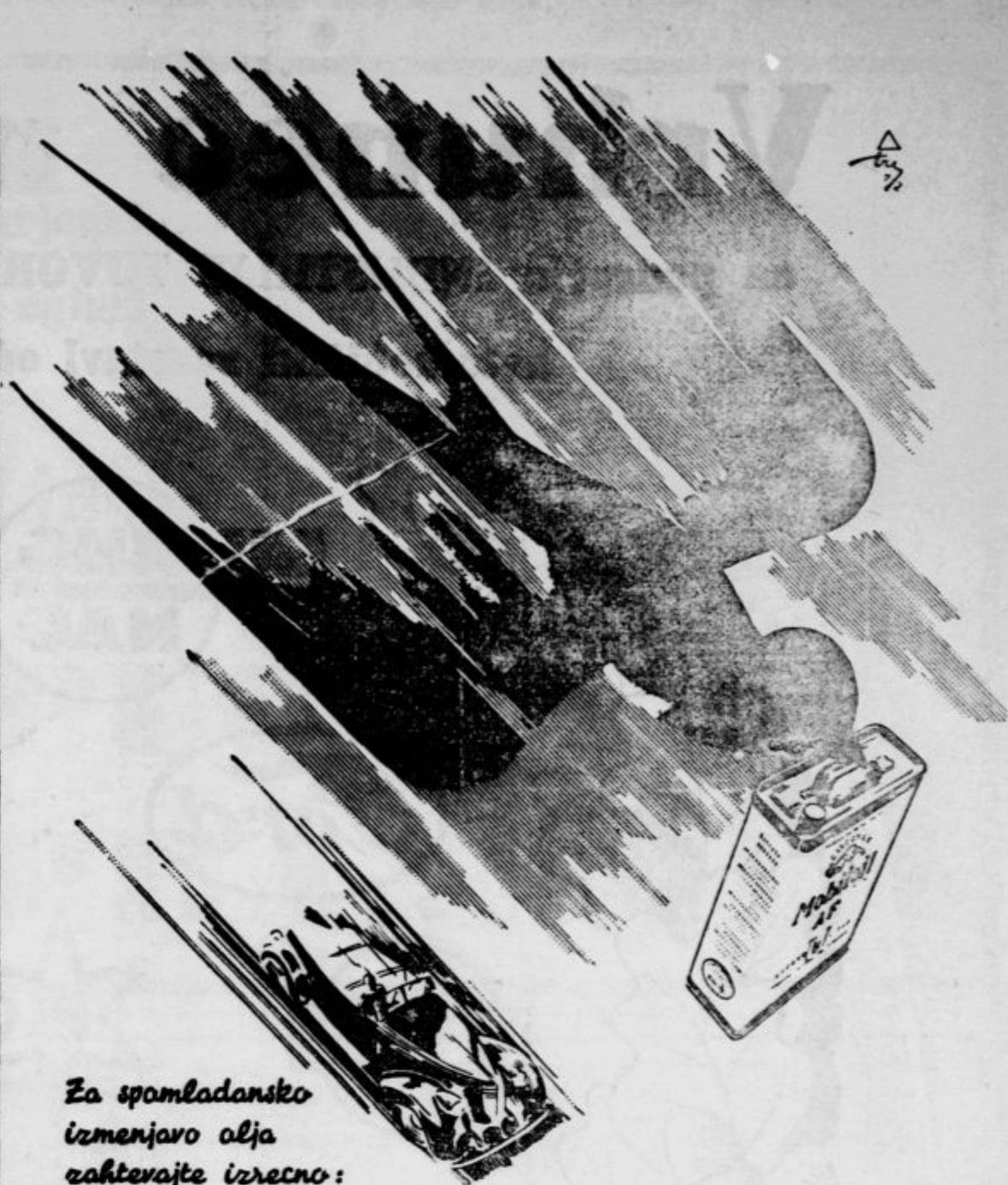
London, 1. aprila. AA. Reuter: Na današnji tradicionalni veslaški tekmi med Cambridgeom in Oxfordom, je zmagal Cambridge v 19 minutah in 3 sekundah. Voda je bila idealna. Cambridge je ves čas vodil. Današnje stanje teh tekem je 48 za Cambridge in 42 za Oxford, ena tekma je bila pa neodločena.

SK Reka. Danes ob pol 11 igrajo juniorji prven. tekmo z Ljubljano. Ob 10 naj bodo v garderobi Ljubljane. Postava na običajnem mestu. Opremo naj dvignejo od 8. do 9.

DKSK »Edinstvo« poziva vse članstvo, obvezno pa dirkače in funkcionarje, da oddajo tajništvo kluba po 2 sliki in din 10.— oziroma 15.— v svrhu verifikacij. Ker se bodo v kratkem pričele dirke, opozarjamo članstvo, da ne ostane brez licenc, ker brez njih ne bodo pripuščeni k startu.

SK Slavija. Danes ob 10. igra prvo moštvo prvenstveno tekmo z Grafiko v sledeči postavi: Sajovic Danev, Turner, Keržan Cankar, Škerjanec, Tanko Janežič Gomolj, Fajon, Gjurjan II. Porebar, Orehek. Igrači naj bodo ob 9. na igrišču SK Ilirije za Kolinsko tovarno. Načelnik.

Smučarski klub Ljubljana. Sestanek tekmovalcev bo v ponedeljek dne 3. t. m. ob 19. v damski sobi kavarne Emone. Važno zaradi velikonočnega tečaja.

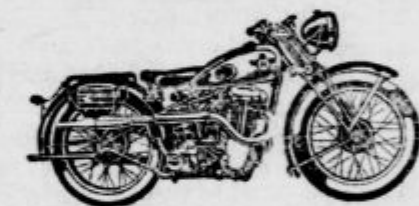
Za spomladansko izmenjavo olja zahtevajte izrecno:

Mobiloil

STANDARD VACUUM
OIL COMPANY OF JUGOSLAVIA, INC.

CVETLIČARNA SPLIT

FRANČISKANSKA UL. 8 — TEL. 35-79
Sprejema vsa naročila vsakovrstnih sopkov, žalnih in jubilejnih vencev ter vsa v to stroko spadajoča dela.

Predno se odločite za nakup motornega kolesa ali dvokolesa, ne zamudite prilike in si ogled zalogo motornih koles znamke

»Ardie« in »Horex«

najnovejših tip od 100 do 350 ccm pri trvdki

J. PRAPROTNIK
Domžale,

Ljubljanska cesta št. 108

Istotam imas velike izbire najrazličnejših damskih in moških dvokoles šivalnih strojev in dobro ohranjenih rabljenih motorjev. Najnižje cene! Prodaja se tudi na obročno odplačila!

Slikar se bori za svoje čast

Znani francoski slikar Utrillo je stopil iz svoje običajne rezerve Newyorška carinske oblasti so namreč neko število njegovih del, ki so bila v večji prošilki slik za Zedinjene države ocenile ne kot umetnine, temveč kot blago za katero je plačati carino. Svojo izjavo so utemeljile s tem, da jih je Utrillo naslikal po — razglednicah.

Slikar se je čutil v svoji časti tako pri začetku da je newyorško carinsko upravo tožil. Ta tožba spominja na neko drugo, ki jo je Utrillo pred nekoliko leti vložil proti voštvo londonske Tate Gallery. V katalogu te umetniške razstave je bila za Utrillovimi imenom namreč opazka: »Pijanec, umrl l. 1934.« Ravnatelj galerije je takrat to opazko ob splošni vestlosti med občinstvom, v sodni dvorani kot obžalovanja vrečno pomoto umaknil.

Stoletnica poštne znamke v Angliji

Ob stoti obletnici uvedbe poštne znamke v Veliki Britaniji bo angleška pošta uprava izdala štiri spominske znamke, ki bodo imele vrednost pol penija, enega penija, pol penice in dva in pol penice.

Naročajte, čitajte in širite

JUTRO

Mestno poglavarstvo Maribor, X. štev. 5152/767-1939.
Zgrada carinarice v Mariboru. Prestavitelj datumov za licencijo instalacij in rokodelskih del.

OBVESTILO

I. javna pisarna ponudbena licitacija za oddajo instalacije centralne kurjave, instalacije plina, električne instalacije in hišnega priklopa za uvod električnega toka in razsvetljavo dovoza k skladiščem ter za napeljavno vodovoda za gradnjo carinarice v Mariboru, razpisane pod X. štev. 1810/252-1939, ki bi se imela izvršiti dne 19. aprila 1939,

je preložena na 5. maj 1939.

I. javna pisarna ponudbena licitacija za oddajo mizarških, ključavničarskih in steklarskih del za gradnjo carinarice v Mariboru, razpisana pod X. štev. 1811/253-1939, ki bi se imela izvršiti dne 18. aprila 1939,

je preložena na 4. maj 1939.

V MARIBORU, dne 28. marca 1939.

Dotrpela je v 73. letu starosti, previdena s tolažili sv. vere, naša mati, tašča in babica, gospa

Mlinarič Jožefina

roj. DOGŠA

Pogreb predrage pokojnice bo v ponedeljek, dne 3. t. m. ob pol 15. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v torek, dne 4. t. m. ob 6. uri zjutraj v župni cerkvi.

Središče ob Dravi, dne 1. aprila 1939.

FRAN, sin; ELA, snaha; BRANKO, MILAN, FRANCEK, vnuki.

Zapustila nas je naša zlata mamica, naša mamica in tašča, gospa

Josipina Herbst

soproga nadspredovnika drž. žel. v pokoju

Pogreb drage rajnice bo v nedeljo 2. aprila ob 14. iz hiše žalosti, Knezovala ulica 18 k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 1. aprila 1939.

Družine:

HERBST, POŽAR in NAGELAMID

Vrhunec nemške izdelave

na področju INDUSTRIJE TOVORNIH AVTOMOBILOV bodo vam na ogled na beograjski
avtomobilski razstavi od 1. aprila 1939 sledeče razstavljene znamke:

PAVILLON 3 BEOGRAD 1.4.—8.4.1939 PAVILLON 3

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu
(Avtoriziran prevod)

Ko je grof Wurmbbrand nekoč previdno namignil, da si Janacek »preveč usoja«, je Franc Ferdinand rekel: »Prijatelja nimam. Zdaj imam vsaj dobrega slugo. Dober sluga je nemara dragocenejši od dobrega prijatelja.«

Danes je bila velika truma slug, lovcev, uradnikov in delavcev v Konopištu prvič začela Janacekov rjoveči glas; vsi so se bili dali prevariti in so mislili, da slišijo nadvojvodovo rjovenje.

Janacek, ki ga je bil grof Wurmbbrand poklical k nadvojvodi, je z jezno zaripim obrazom, besen, ker je bil našel marsikaj v neredu, prihitel na stolp, s katerega se je Franc Ferdinand razgledoval po okolici. Komorni sluga je takoj videl, da je gospodar globoko zamišljen, da pa njegove misli niso neprijazne.

»Janacek, kako vam ugaja Konopište?« je vprašal nadvojvoda.

»Zelo, cesarska visokost; lepo je tu. A lahko bi bilo še mnogo lepše. Vse je zapuščeno in zanemarjeno. Nikjer nobenega reda.«

»Mika me, da bi zasadil tukaj lep, velik park, Janacek.«

»Dobra misel, cesarska visokost. Zemlja je tod imenitna.«

»A pivovarna nam kvari ves kraj. In ta nemarna sladkorna tovarna takisto. In tistole tam spodaj, kjer je takšen hrup.«

»Gostilna, cesarska visokost. Pa onele stare barake tam zraven. Grdo je vse to. Fej te bodi, kako grdo, cesarska visokost.«

»Kaj moreva zoper to, Janacek?«

Janacek je zvito pogledal gospoda, pokazal zobe in zarjovel:

»Podreti, cesarska visokost!«

»Pivovarno?«

»Podreti!«

»Sladkorno tovarno?«

»Podreti!«

»In gostilno in sosednje hiše?«

»Podreti! Vse podreti, cesarska visokost!«

Franc Ferdinand se je zasmejal:

»To bi bilo draga zabava, Janacek. Konopište skoraj nič ne donša. Pivovarna in sladkorna tovarna donša vsaj nekaj.«

»Pivovarno in sladkorno tovarno lahko zgradimo na novo. Ondukajle, cesarska visokost. V Benešovu. Tam je dovolj prostora.«

Franc Ferdinand je potrepljal komornega slugo po ramenu.

»Res je Janacek. Sklenil sem, da se naselim. Park zasadim, ki mora biti lepši od slavnega parka v Pruhonicah. In ta grda navlaka pred gradom, ki kvari okolico, bo izginila.«

»Bo izginila!« je ponovil Janacek kakor odmev.

»Pokličite mi pivovarja! In ravnatelj sladkorne tovarne naj tudi takoj pride! Pa gospodarski ravnatelj.«

Janacek je skočil po gospodarskega ravnatelja, ravnatelja sladkorne tovarne in višjega pivovarja. Franc Ferdinand jih je sprejel na stolpu.

»Gospodje, jim je zaklical, sklenil sem vse izpremeniti. Pivovarno podremo! Tovarno za sladkor podremo! Gostilno takisto, z vso naselbino vred. S podiranjem začnemo prihodnji teden. Z Bogom, gospodje!«

Sopron, ne Ōdenburg

Kar so ljudje pomnili, je bila gostilna v Konopištu nedeljsko veselje benešovskega prebivalstva. Ljudje iz mesteca so vsako nedeljo popoldne ho-

dili čez položni grič v Konopište na izprehod. Na vrtu gostilne je bila godba, od štirih naprej so plesali, ponoči so od piva okajeni meščani kolovratili nazaj v svoje mestece, zaljubljene dvojice so pa hodile v gozd za gradom.

Mahoma se je raznesel po mestecu glas, da bodo gostilno zaprli. Hkratu so uradniki tovarne za sladkor in pivovarniški uslužbenci prihiteli k svojim ženam, roditeljem in otrokom ter povedali, da hočejo tovarno za sladkor in pivovarno podreti. Delavci še niso vedeli. Slišali so govorice in se smejali: »Kdo bi bil tako neumen, da bi podrl sladkorno tovarno, ki donša visok dobiček? In pivovarno, ki zalaga ves okraj z dobrim pivom, tako dobrim, da ga pijo tudi v sosednjih okrajih?«

V nedeljo so šli v konopiško gostilno. Pili so dobro, lahko pivo. Ozirali so se na stare grajske stolpe in mislili: »Tu se nič ne izpremeni. Zuna v svetu se utegne zgoditi marsikaj, morda umre danes ali jutri cesar. morda bo Este, naš novi gospod, danes ali jutri cesar, zakaj ne bi bil? A tu, pri nas, v Benešovu in Konopištu, se nič ne izpremeni. Grad, tovarna, pivovarna, ves konopiški okraj, vse je prišlo v njegove roke, in nič se ni izpremenilo.«

Proti večeru je rekel krčmar: »Pijte, ljudje, no-
coj sedite zadnjič v tej gostilni.«

Pili so, obupno so se opili. »Če dá Este podreti gostilno, utegne podreti tudi tovarno in pivovarno«, so mislili. In vpraševali so: »Kje je ta Este? Ali je tukaj, v Konopištu?« Ozirali so se na grad, mahoma je bil grad izpremenil svojo podobo, mahoma je bil videti grozeč in zlovesten. Stolpi so štrleli v nebo kakor morilske pesti.

Nadvojvoda ni bil v Konopištu, ko so delavcem naznanili, da bodo podrl tovarno in ves kraj Konopište, in da so vsi odslovljeni, samo pivovarna da ostane in še ta le za majhen čas. Bil je v Pragi. Pogosto se je vozil na izlete v bližnje Pruhonice in tam ogledoval slavni grajski park, ki si ga je hotel vzeti za zgled. Pruhoniški graščak, grof Syl-

va-Tarouca, mu je svetoval. Vrtnarji in vrtni arhitekti so prišli v Konopište in se lotili dela. Imeli so nalogo, da izpremenijo površino 500 oralov v najlepši evropski park.

Napravili so rožni vrt. Franc Ferdinand je ukazal gojiti najredkejšje vrste rož. Napravili so divjačinsko oboro. Franc Ferdinand je dal zasaditi tuje drevje in grmovje. Vse ozemlje, ki je bilo njegovo, je dal ograditi z mrežami, poljske meje pa obsaditi s cvetočim grmovjem in divjimi rožami. Da bi te mejne nasade zavaroval, je ukazal, da mora ostati med mejo in njivo meter orne zemlje neobdelane. Delovni voli so morali imeti nagobčnike. Tako je poskrbel za lepoto svoje posesti.

Junija meseca je prišel in uredil sobe. Po hodnikih in ostalih prostorih je dal razobesiti rogovile vseh srnjakov, ki jih je bil ustrelil. Bilo jih je že več kot tisoč. Hodil je od rogovila do rogovila in svojeručno prilepljal listke z datumom uplenitve. Nato je šel k oknu in se zagledal venkaj. Kar je videl, je bilo njegovo delo, delo njegove domišljije: raslo je in postajalo čedalje lepše. Že so cvele prve rože, najplemenitejše, najdragocenejše vrste. Tuja drevesa so začela rasti, park je dobival oblike, kakršni so bili Francu Ferdinandu pred očmi. Zelena ploskev se je širila v neskončnost.

Tu je hotel ostati in upravljati svojo malo državo, dokler ne prevzame velike. Mrmranje prebivalstva ga ni dosegalo. Kljuboval je svetu in se ni hotel meniti zanj. Tu je bil gospodar, tu je hotel ostati.

Poletja še ni bilo konec, ko mu je cesar izpodbil ta načrt. Franca Ferdinanda so imenovali za polkovnika ter ga prestavili k 9. huzarskemu polku »Grof Nadasdy« v Ōdenburg na Ogrskem. Dobil je ukaz, da takoj nastopi službo pri novem polku.

Poizkusil je doseči preklic tega premeščenja. Cesar mu je hladno in vljudno odbil prošnjo, češ: Franc Ferdinand mora v ogrsko garnizijo, da se nauči madžarskega jezika.

ZDRAVILIŠČE GLEICHENBERG PRI GRAZU

300 m NAD MORJEM. — NAJBOLJE PRESKUŠENO:
ZA ASTMO, KATARJE, SRČNE BOLEZNI, EMFIZEM.

DIREKтни VOZovi: WIEN—ZDRAVILIŠČE GLEICHENBERG.

PENSION OD RM 4.—

PROSPEKTE DAJE UPRAVA ZDRAVILIŠČA.

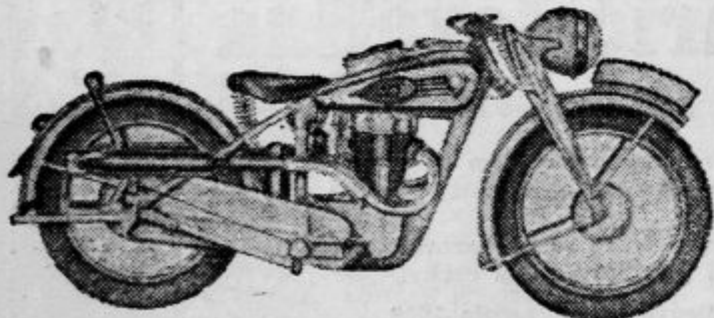

KOPALIŠČE TATZMANNSDORF STEIERMARK

Zdravilišče za srčne in ženske
bolezni v južni Nemčiji

DOBA ZDRAVLJENJA: OD 15. APRILA
DO OKTOBRA.

za bolezni srca, živcev in ženske
bolezni, revmatska obolenja,
ogljikovo kisle vreline kopeli,
mineralne kopeli, železomocvirne
kopeli, kure s pitjem, zavod za
zdravljenje z mrzlo vodo.

Bianchi-Victoria

Vse velikosti
od 100 — 500 cm

Vsi REZERVNI DELI
na zalogi!

Zastopstvo:

J. HOJNIK

MARIBOR

Františkanska ulica 13

STROJNO PODJETJE

R. Willmann

LJUBLJANA — SLOMSKOVA 3

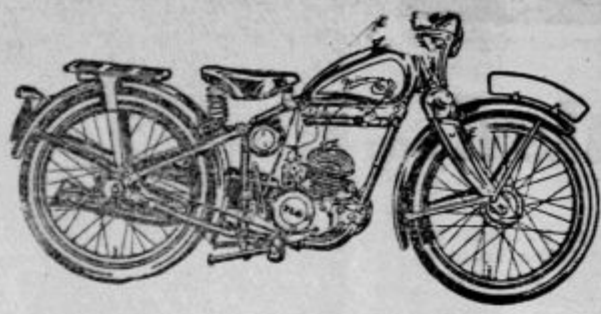
Stavbna dvigala najmodernejše konstrukcije. Viti in dvigalne ter transportne naprave

INSERIRAJTE V „JUTRO“

ALPEKO-PLOŠČE

Hidravlično stisnjene Terrazzo in druge plošče za tlakovanje in oblogo sten, obložne in polne stopnice ter vse druge izdelke iz umetnega kamna izdelane s pomočjo modernih strojev dobavi v prvovrstni izdelavi in kvaliteti:

„ALPEKO“ — INDUSTRIJA UMETNEGA KAMNA,
Ljubljana, Tyrševa c. 48 — Tel. 29-30.

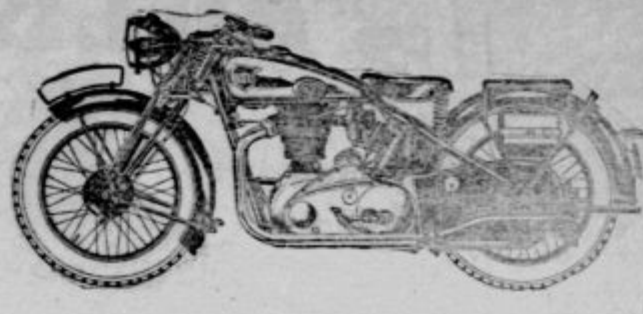

Vsi rezervni deli
stalno na zalogi!

Kaj je lepšega kot pomladanski izlet v naravo
z dobrim in zanesljivim motorjem?

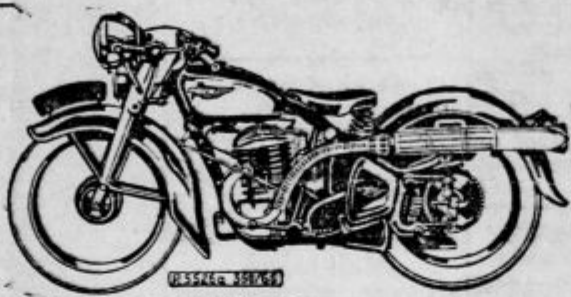
Pomlad je že tu, zato se podvizaj in se oglasi
pri firmi

IGN. VOK Ljubljana, Tavčarjeva 7

Ogled motorjev brezobvezen!

NSU

PUCH IN PHÄNOMEN

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni izdatki se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglaševalci se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.—** v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obnemem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana števil. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Kam pa kam!

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslovov 5 din, najmanjši znesek 17 din

Halo vsi v restavracijo Rahne

na koncert na veliko za bevo. Igra provratna godba se priporoča Rahne. 6398-18

Danes pridite vsi

na veselo domačo zabavo v gostilno k Panju v Vgovo 10. toči se izborni goljenjski cvetki in tina stajarska vina iz priznane najboljši dojenjaki in stajarski gorci, dobavljena direktno od vinogradnikov, ob vsaki ceni razna topla in mrzla jedila, gostom na razpolago od danes naprej barmice, biljard itd., za zabavo gostom se pa igrajo lepi komadi na klavirju, tako da se vsak gost kar najbolje zabava. Zato pridite še danes in vedno zahajate le v Vgovo ul. 10. k Panju, kjer se boste najbolje in najceneje zabavali. Vas vabljamo tudi in se priporoča TONE HUC. 6738-18

G. T. Rotman:
S Pegazom — okrog sveta

Gospod Vrtačnik je imel strašno mnogo dela. Vse proste ure je prebil pod streho v čumnatih in nihče ga ni smel motiti. Vsak večer je pokadil ves tobak, kolikor ga je imel v tobaknici, in popil tri piskre kave. Obdajal se je s knjigami, ravnili, šestili in trikotniki ter računal in risal na vse pretege. Kaj neki mu je bilo na misli?

Gospod Vrtačnik je bil izumitelj. »Vidite,« je rekel kdaj pa kdaj, »so zrakoplovi in so letala. Namenil sem se, da združim to dvoje; potem bomo imeli zrakoplov.« Čez nekaj tednov je gospod Vrtačnik končal svoje račune. Šel je k mizarju, si naročil kup latev, in že ste ga videli na vrhu, vsega zavezanega v delo.

Se danes butarajo

častijo se zmage narodov slavijo, zato prasička smo na razju speki, plesali, pili, harmonke bogato vokal. Gostilna Kramar, Dolenska cesta. 6639-18

Gostilna Martine Zg. Šiška

Vsako nedeljo koncerti: Soudna postrežba. Veliki značni prostori. Keg lišče. 6399-18

Kam pa kam!

Kdor godbe, zabave, veselja želi, ta vedno k Poljski rad prišel bo. Vsa praznika in nedeljo na Šmartinsko c. 22. 6632-18

Gostilna Putrich priredi danes domačo zabavo s plesom. Izborna vina, gorka in mrzla jedila. Vabljamo vabljamo. 6748-18

INSERIRAJ V »JUTRO«

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslovov 5 din, najmanjši znesek 17 din

V več krznarskih pomočnikov

prejemam za takoj. Pismene ponudbe pošliti na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Krnzarski« 6390-1

Službo dobi

hotelska perica mlajša moč, hotelski sluga, ki govori slovensko-nemško, restavracijska blaginjska z dobrimi spravi. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 6408-1

Prodajalco popolnoma izurjena v delikatesi samostojna sprejem takoj Franc Ocvirk, mesar, Povše tova 38, Ljubljana. 6379-1

Samostojen delovodja

z mojstrskim izpitom za splošno mizarstvo na delu z obratom na električni pogon. Vajen samostojnega dela in proračunov ter samski, dobri mesto. Eventualno oddam v najem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Samostojen delovodja« 6436-1

Frizerka dobro izurjena moč dobi stalno službo. Frizerski salon »Pietersek« — Ptuj. 6419-1

Pletiljke iščem z daljšo prakso. Nastop takoj. Blau i Bartoš, Karlovac. 6424-1

Gospodinjjo popolnoma samostojno in inteligentno iščem k starejši dami v starosti od 40 do 45 let. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Gospodinjja« p. Boštanj ob Savi. 6422-1

Služkinjo staro 40 do 40 let, samostojno in vajeno v vseh domačih in vrtaštvih. Ponudbe na upravo graščine Boštanj p. Boštanj ob Savi. 6423-1

Šoferja poštenega, treznega, ki bi opravljal tudi druga dela takoj sprejemam. Prednost imajo vajeni kleparstva ali trgovske nabiranja. Ponudbe na Benedik, Bled. 6642-1

Preddelavec za sporno stroko. Vajen preciznih del in pa strojev, kolar ali mizar, dobri mesto. Samo vestni in urni delavec naj pošlje ponudbe pod šifro »Stalna služba« na ogl. odd. »Jutra«. 6651-1

Kolarskega pomočnika večega za avtomobilsko dela sprejemam. Josip Kordeš, Sušak. 6577-1

Dve servirke, eno kuharico v zdravilišče potrebujemo 2 servirke edne za namočeno s prakso in s spricavali, zmogni slovenskega jezika ter kuharico za kavo in kavarniško poslovanje, verdrano v tem poslu. Ponudbe z zahtevki in referencami ter zadnje fotografije na ogl. odd. »Jutra« pod »Zdravilišče« 6529-1

Iščem vrtnarja večega vseh vrst strojarskega dela za Grozno. Ponudbe pod »Zanesljiv vrtnar« na ogl. odd. »Jutra«. 6396-1

Službo dobi za vsa dela v trgovini sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Služba dobi« 6706-1

Mlad deklo za vsa dela v trgovini sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlad deklo« 6706-1

Poslovojdjo za vsa dela v trgovini sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Poslovojdjo« 6706-1

Tovarna na Gorenjskem

potrebuje za takoj. Šoferja za trgovska potovanja (potuje s potnikom). Šoferji, ki obvladajo svojo stroko popolnoma, večji manjši po pravici in ki so že videli po vsej Sloveniji, delu Hrvaške in delu Pri morja, naj vložijo prošnje za navedbo plače takoj na ogl. odd. »Jutra« pod »Takojšen nastop« 73.— Prednost imajo šoferji zmogni, ki so istočasno ključavnikarji, ali strojniki in slično. 6364-1

Pekovskega pomočnika

in raznašalca kruha sprejemam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 6397-1

Mehanika

za kolesa in šiv. stroje sprejemam. Zaloška cesta 51. 6394-1

Služkinjo

pridno in pošteno sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Zmožna služkinja« 6372-1

Mladega šoferja

ki bi opravljal v prostem času tudi druga dela iščem. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Naslov v vseh posl. »Jutra« 6639-1

Blagajničarko

z dobrimi spricavali za kolo sprejemam restavracijsko v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Točilnica« 6632-1

Hlapca

spodobnega za vsa domača dela in vajenega živine, takoj sprejemam. Franc Ocvirk, mesar, Povše tova 38, Ljubljana. 6664-1

Hišnika

poročenega iščem za večjo stavbo v sredini mesta. Ponudbe z navedbo plače in pokažite na števila ostanke na ogl. odd. »Jutra« pod »Pošten hišnik« 6612-1

Perfektna kuharica

z znanjem fine kuhe in dietetične hrane snažna pridna, dobri mesto. Ponudbe z navedbo plače in pokažite na števila ostanke na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobra služba« 6613-1

Ljubljankanko

začetnico sprejemam v trgovino. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Računarska 204« 6666-1

Sefna recepcije

z perfektnim znanjem angleščine, francosčine in nemščine, korespondence, išče za takoj hotel v dravski banovini. Nameničen sezonsko, traja 3 mesece. Ponudbe s sliko in navedbo plačevkov na ogl. odd. »Jutra« pod »Hotel v dravski banovini« 6622-1

Izurjene pletilje

sprejemam. Dam tudi de la na dom. Naslov v vseh posl. »Jutra«. 6607-1

Prodajalco

v trgovino devijev sprejemam. Reflektira se samo na boljšo moč. Prednost imajo vajeni kleparstva ali trgovske nabiranja. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Zdravilišče« 6529-1

Mlad deklo

ki ima veselje do otrok in izurjena šivilja za pletenice takoj sprejemam. Accetto Zani. Trnovski pristan 14. 6627-1

Mlad deklo

za vsa dela v trgovini sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlad deklo« 6706-1

Krojaškega pomočnika

inteligentnega za realno letno pisarno v Ljubljani proti delitvi provizije in pristojbine 3000 sprejemam. Posredovalnica Maribor, Aleksandrova 33. 6737-1

Šiviljske pomočnice

res samostojne, sprejme takoj atelejre Mire Ska bar, Aleksandrova 5. V plaših in kostumih verziro imajo prednost. Sprejme se tudi praktično. 6767-1

Služkinjo do 30 letno

zdravo, pošteno, zmogni kuhe in gospodinjstva sprejemam. Ponudbe na podr. »Jutra« v Mariboru pod »Sreča« 6834-1

Kolesa

raznih prvotnih znamk, z večletno garancijo dobite zelo ugodno, kakor tudi na mesečne obroke pri N. N. trgovina, Tyrševa 36. Pozor (Nasproti gospodarske zveze). 6810-1

Šoferja

treznega in zanesljivega takoj sprejme tovarna za vožnje potnika. Pismene ponudbe pošliti na ogl. odd. »Jutra« pod »Štarna služba šoferja« 6678-1

Poslovojdjo

inteligentnega za realno letno pisarno v Ljubljani proti delitvi provizije in pristojbine 3000 sprejemam. Posredovalnica Maribor, Aleksandrova 33. 6737-1

Steklarski pomočnik

dobi mesto. Steklarna J. Kovčič, Maribor. 6831-1

Dekle

za vrtna dela in prodajo na trgu takoj sprejemam. Naslov v vseh posl. »Jutra«. 6714-1

Briv-frizerskega pomočnika

(co) dobrega in hitrega delavca sprejemam 15. aprila. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobro« 6720-1

Šoferja

treznega in zanesljivega takoj sprejme tovarna za vožnje potnika. Pismene ponudbe pošliti na ogl. odd. »Jutra« pod »Štarna služba šoferja« 6678-1

Poslovojdjo

inteligentnega za realno letno pisarno v Ljubljani proti delitvi provizije in pristojbine 3000 sprejemam. Posredovalnica Maribor, Aleksandrova 33. 6737-1

Steklarskega mojstra

strokovnjaka, ki razume samostojno urediti obrat za izdelovanje steklenic, se išče za Beograd. Ponudbe sprejemam: Weber, Ljubljana, Prečna 8. 6757-1

Fotografskega pomočnika

zmognega vseh fotograf-skih poslov in vodstva fotografskega oddelka, išče drogerija Gregorič, Ljubljana. Prosimo izrečno le pismene oferte. 6740-1

Poslovojdjo

inteligentnega za realno letno pisarno v Ljubljani proti delitvi provizije in pristojbine 3000 sprejemam. Posredovalnica Maribor, Aleksandrova 33. 6737-1

Steklarskega mojstra

strokovnjaka, ki razume samostojno urediti obrat za izdelovanje steklenic, se išče za Beograd. Ponudbe sprejemam: Weber, Ljubljana, Prečna 8. 6757-1

Fotografskega pomočnika

zmognega vseh fotograf-skih poslov in vodstva fotografskega oddelka, išče drogerija Gregorič, Ljubljana. Prosimo izrečno le pismene oferte. 6740-1

Poslovojdjo

inteligentnega za realno letno pisarno v Ljubljani proti delitvi provizije in pristojbine 3000 sprejemam. Posredovalnica Maribor, Aleksandrova 33. 6737-1

DA, VAM VELJA TO OPOZORILO

kakor vsem onim, ki so spoznali, da je »Jutro« mali oglasnik naša najcenejša in hitra posredovalnica za vse.

Ne pozabite, da bo velikonočna številka »Jutra«, ki bo zaradi praznikov tri dni aktualna IZŠLA ŽE V SOBOTO ZJUTRAJ.

Cene oglasov v tej številki »Jutra« ostanejo nepovišane; četudi bodo imeli trajno vrednost!

ŽE V SOBOTO ZJUTRAJ.

Cene oglasov v tej številki »Jutra« ostanejo nepovišane; četudi bodo imeli trajno vrednost!

Frizerko

prvo vrstno moč, sprejemam v stalno službo. — Nastop lahko takoj. Plača od 1200 do 1400. Frizerski salon MIMI, Erjavčeva 15, Ljubljana. 6809-1

Mlinarskega pomočnika iščem

službo nastopi lahko 15. t. m. Plača po dogovoru. Vsa oskrba v hiši. Naslov: Franjo Turk, valjični mlin, Laško. 6826-1

Brivski pomočnik

za izpopolnjevanje, možno stalno dobi službo. Sprejme se tudi vajenec. Preseren Ivan, Radovljica. 6764-1

Poslovojdjo

z izpitom zidarskega mojstra dobi mesto. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Sotrudnik« 6832-1

Dva krojaška pomočnika

sprejemam takoj. Kočeč, študenti pri Mariboru, Aleksandrova cesta 48. 6833-1

Trgov. pomočnik

zvečano, mlado in čedno sprejemam. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Pridna in poštena pomočnica« 6418-1

Poslovojdjo

ki bi pomagala tudi pri kuhi, iščem za dopolnil k dvema osebam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 6785-1

Poslovojdjo

inteligentnega za realno letno pisarno v Ljubljani proti delitvi provizije in pristojbine 3000 sprejemam. Posredovalnica Maribor, Aleksandrova 33. 6737-1

Upokojenko

srednjih let, za vodstvo manjših pisarne, sprejemam. Natančne ponudbe z navedbo dosedanje službe, zahtevki in slika nasloviti na ogl. odd. »Jutra« pod »Upokojenko« 6723-1

Postrežnico

čisto, sprejemam, event. dobi stanovanje mesto plačila. Karadžičeva 10, Kozleja. 6673-1

Elektrovarilca

ali železnostrojarska, strokovnjaka sprejme A. Vasek, Domžale. (513-1)

Postrežnico

izvečano in urno za popoldne takoj sprejme mo. Vprašati Vilharjeva c. 41, vhod skozi dvorišče, vrata 9, pritličje. 6528-1

Samski vrtnar

mlajši dobi takoj službo na graščini. Pismene ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Vrtnar« 6481-1

Vdova

oljša obrtnica zmogni vsakega dela navadne in meščanske kuhe stara 50 let prosi primerneje mesta kjer bi lahko imela pri sebi svojo 10letno hčerko. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Vdova« 6294-2

Pekovski pomočnik

dobro skupni delavec vajenec prostiše stalno mesto. Nastop po 2. j. Josip Muhr, St. Vid pri Stični 43. 6592-2

Mlad deklo

bi premenila mesto na taktarice ali k otroku. Vajena kuhe. Prednost boljše gostilne. Ponudbe na »J. O. Mojtarnica 44 Gorenjsko. 6599-2

Primerno mesto

iščem za svojega dolgoletnega vestnega šoferja za radi opustitve osebe nega avtomobila. Naslov v vseh posl. »Jutra«. 6633-2

Službo postrežnice

iščem k starejši gospe ali gospodu. Imam 15letno bolniško prakso. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 6623-2

Hišnika

za večjo hišo, sprejemam za 1. maj. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Hišnika« 6779-1

Postrežnico

iščem za dopolnilne osebe. Naslov v vseh posl. »Jutra«. 6717-1

Vajenka

sprejme damski modni salon Bernik, Cevjova 1. 6782-1

Ključavničar ali šofer

z znanjem nemščine in kakovostno službo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra«. 6712-2

Gospodinjja

z večletno prakso, agilen, pošten, vešč samostojne, zmogni samostojnosti želi premeniti. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Referenca« 6590-2

Prodajalca

žel mesto v trgovini, vezirana v vseh strokah vajena tudi gostilne. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Gre tudi na sezono« 6779-2

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

PODRUŽNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split.
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu - Eskontira trgovske menice
NOVE VLOGE ZNASAJO Din 67.000.000

DELNIŠKA GLAVNICA Din 20.000.000.—
Vrši vse bančne posle najkulantneje

**Poglejte si
dobro to damo!**

**Muči se s svojimi oteklinami,
bolečimi ranami in po kur-
jih očesih skaženimi nogami**

ko vendar zamore te muke prav lahko odpraviti. Kupite v bližnji lekarni ali drogeriji zavoj prave sv. Roka soli za noge. Stopite eno žlico v umivalniku vroče vode, da zadobi mlečnato obliko. Mehčajte otekle noge v tej kopeli 10 minut. In to ponovite tri dni zaporedoma. Občutili boste veliko olajšanje, pisali boste lahko, sprejajali se, gojili sport poljubno dolgo. Ne boste čutili nikake utrujenosti. Sv. Roka sol odpravi vse bolečine, ohrani vaše noge vedno sveže v dobri kondiciji. Ne odlašajte, kupite še danes zavojček sv. Roka soli za noge; ne stane mnogo in vam napravi veliko veselje. Glavno skladišče:

MISCHKOVITS & Co.
veledrogerija — Beograd

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

**Za Veliko noč
»VICTORIA«**

VODI POVSOD

Zahtevajte cenik!
IZDELOV. GLASBIL
DORJATH JAKOB
LJUBLJANA — Franciskanska ulica št. 3.

**Kupil bi 5000 do
6000 m³ drv za gorivo**

I. klase bukovih ali hrastovih, 80% polen, ostalo oblice. — Sprejem na vsaki postaji normalne ali ozkotirne proge brez ozira na oddaljenost. Dobava prompt ali za tri mesece. — Ponudbe na administracijo pod »Drva za gorivo«.

**Trgovska enonadstropna hiša
v Ptuj**

z dobro vpeljano in 30 let obstoječo trgovino z deželnimi pridelki, najboljša prometna točka, primerna tudi za špecerijsko trgovino, gostilno itd., stanovanje, skladišča, garaža, vodovod itd., se prodaja. Dopisi na ogl. odd. lista pod št. 48.

KOLESA

najboljših znamk — novi modeli
prispeji

„Tehnik“ J. BANJAI,
LJUBLJANA, Miklošičeva c. 20.

**VELIKA IZBIRA NOGOMETNIH ŽOG IN DRUGIH
SPORTNIH POTREBŠČIN!**

I.a guduričanska brdska vina

bleščeče filtrirane, kakor tudi
tropinjevec in vinski destilat
po najnižjih cenah pri

STRÖBL ROBERT

POSESTNIK VINOGRADOV — GUDURICA — BANAT

ZAHVALA

„SLAVIJI“

jugoslovanski zavarovalni banki v Ljubljani se javno zahvaljujem za hitro in kulantno likvidacijo svoje požarne škode, ki sem jo utrpel na svoji stanovanjski hiši in premičninah. Škoda je bila takoj po požaru ocenjena, ter sem dobil odškodnino tudi že izplačano.

DOL. LOGATEC, dne 31. marca 1939.

Jakob Lukančič
posestnik in čevljar
Dol. Logatec — Čevce.

Konkurs

**Vojne vlasti u Ljubljani primiće
u kontraktualnu službu**

7 inženjera

i to: 2 gradjevinska inženjera za betonske radove;

1 gradjevinskog inženjera za puteve;

1 mašinskog inženjera i

3 elektromašinska inženjera.

Godišnja je nagrada 48.000 dinara.

Kandidat treba do 15 aprila ove godine da podnese molbu Garnizonaru Garnizonske Uprave u Ljubljani sa sledećim dokumentima: 1. Da je naš državljanin; 2. Da je svršio Tehnički Fakultet i da je specijaliziran za odnosne radove; 3. Da je dobio vladanja (nadležne policijske vlasti); 4. Da nije sudbeno kažnjen, pod sudom ili krivičnom istragom (nadležnog suda ili državnog tužništva); 5. Da nije pod stečajem, starateljstvom niti produženom očinskom vlašću (uverenje nadležnog suda); 6. Da je dobio političkog ponašanja; 7. Da je regulisao vojnu obavezu (uverenje nadležnog vojnog okruga), ako podleže plaćanju vojnika onda i uverenje da je vojniku isplatio; 8. Da mu kao aktivnom državnim službenikom služba nije prestala po tač. 7. 9 i 12 § 104 Zakona o činovnicima; 9. Izvod iz knjige rođenih; 10. Dokumenta da ima radioničku ili konstruktorsku praksu najmanje 5 godine, što će dokumentovati pri podnošenju molbe; 11. Uverenje pod 3, 4, 5 i 6 ne smeju biti starija od 6 meseci.

Pozor, kapitalisti!

Da bi si zavarovali svojo gotovino in jo varno plašali z dobrim obrestovanjem, obrnite se se danes na »AVALA«, najbolje organizirano podjetje za promet z nepremičninami v Beogradu, ki vam bo stavilo na razpolago svoje usluge za nakup nepremičnin v Beogradu. — Nujna prodaja hiš v Beogradu — velika prilika!

Petnadstropna hiša za rento v strogem centru

z dvojnimi lokalom, 5 stanovanj po 4 sobe, z luksuznim komfortom, 1 stanovanje dveh sob s komfortom in 1 manjša stanovanje. Teden letni dohodek 768.000 din. Za nakup potrebno v gotovini 900.000 din in da se prevzame manjša hipoteka z 6%.

Petnadstropna palača v centru vis-a-vis senata

s 3 lokali in 16 modernih stanovanj po 2 in 3 sobe s komfortom. Letni dohodek 240.000 din. Za nakup potrebno 1.300.000 gotovine in da se prevzame 500.000 hipoteka.

Cetveronadstropna hiša na Slaviji pri sami Makenzijevi ulici

s 3 stanovanj po 2 sobi, jedilnico in komfort, 4 stanovanja po 1 sobi, predobro in komfort ter 1 garconiera. V vsakem stanovanju kopalnica. Letni donos 85.000 din. Za nakup potrebno 500.000 din in manjši hip. dolg.

Naš zavori je znan po svoji solidnosti in točnosti, ima naprednejšo večjo izbiro hiš, palač, vil in stavb v cenah od 200.000 do 10 milijonov dinarjev ter je v interesu vsakogar, da se za nakup nepremičnin obrne predhodno do nas radi pregleda in njih nakupa.

»AVALA«

Beograd, Pašićeva 5

Telefon 23-8-30 (vhod iz male ulice)

KRAJCEVIĆEVA (DR. SPITZERJA)

Novo-Vukovarska pomada

1864 1939 Nenadkrijliva za polep-

šanje, zoper sončne in

jetne pege, zoper so-

jedce in prišče S stalno

uporabo ohranijo tudi

starejše dame mladost

izgled in gladko polt

— Edino pristna s sliko

izdelovatelja.

LEKARNA KRAJCEVIĆ, VUKOVAR.

STOL SEDMORICE B

sprejme v službo

kot dnevničarja

dobro uvežbano mlajšo

strojepisno moč

z začetno plačo čistih din 850. — Ponudniki se naj osebno javijo v Zagrebu, Opatička ul. 18 prijemno tekom delovnih dopoldnevov vključno do 1. aprila. S seboj je prinesiti osebne listine.

**NARAVEN RUM
Saint James**

z Antilskih otokov. Zahtevajte v vseh kolon-deli-tesnih trgovinah, v bolj-ših kavarnah in restavracijah, rum »Saint James« edinstven za čaja cocktaile in gastronomijo: aroma — ekus — kvaliteta.

Zastopstvo in skladišča
Novvy A. R.
Beograd, Uskočka 5.
Telefon 23-013

Podzastopstvo za drav. ban.
FRANC PEŠOTNIK.
LJUBLJANA, Verovškova 22

STATVE KUPIM

6 do 10 komadov (Revolverstihle, enostranske in pick a pick), 100 cm osnovne širine, event z Jacquard in šaft postrojenjem, v dobro porabnem stanju. Pismene ponudbe pod šifro »Odmah« na Publicitas d. d., Zagreb, Iluca 9.

Komercijalni vodja

z večletno prakso, dober trgovec, absolutno zanesljiv, nastopi mesto v veletrgovini ali industriji. Prevzame tudi vodstvo podružnice. Cenj. vprašanja pod »Prvovrstna moč« na oglasni oddelek »Jutra«.

**Buffet-delikatesa v
centru mesta Zagreba**

z lepim inventarjem, poln blaga, dobro idoč, varna eksistenca, naprodaj. Potrebno cca din 20.000. Vprašati: Anton Franetić, trgovina špecerije, Zagreb, Vlaška ulica 73.

Zastopnika

mineralno-oljne stroke, dobro vpeljanega pri strankah v dravski banovini

sprejememo takoj

Pismene ponudbe na INTERREKLAM d.d., Zagreb, Masarykova 28, pod »K-4699«.

Chemolabor

MIKLOŠIČEVA C. 17.

Specijalna trgovina s sanitetskimi in higijenskim predmeti. — Instrumentarij za gg. zdravnike.

Potrebščine za babice.

SOLIDNO BLAGO! UGODNE CENE!

Palača v Beogradu

razkožno zidana 1938. l., pritličje in 4 nadstropja, stanovanja z najmodernejšim komfortom, letna renta din 157.000 se nujno prodaja za 900.000 din gotovine in 300.000 dolga. — Prodajna biro »ARGUS«, Beograd, Prestolonaslednikov trg 1, telefon 20-523.

INSERIRAJ V „JUTRU“!

**DOBI SE V BOLJŠIH TRGOVINAH.
GLAVNO ZASTOPSTVO ZA JUGOSLA-
VIJO: F. TOMAŽIĆ, MARIBOR.**

Posestvo

sestoječe iz: 1. lepe stanovanjske hiše, 2. prostornih hlevov, 3. velikega skednja ter 10 ha njiv

se prodaja. Ponudbe pod šifro »V lepi legi« na podružnico »Jutra« Ptuj.

3135

Za vsako družino

najlepša oblačila.

Posebno moške

obleke, trenskoti,

krasno perilo itd.

si nabavite naj-

boljše in najceneje

pri

Presker,

Sv. PETRA C. 14.

CONTINENT AI

mesecne po Din 200.

za državne uslužbence

po Din 100.—

Ivan Legat,

LJUBLJANA,

Prešernova 44.

MARIBOR,

Vetrinjska 30.

100

uspehov

na

en oglas

v

»JUTRU«

Znani SALVAT ČAJ proti žolčnim kamenom in boleznim žolčnega mehurja se dobi pri glavnem zastopniku Lekarna pri Sv. Ivanu, Zagreb, Kaptol 17. — Zastoj pošljemo prospekte o zdravljenju.

O. z. S. br. 27870-1956 Rn 3487

TAMBURICE

vseh vrst najmoder-

nejše izdeluje roko-

tvornica tamburice

M. Dobranić,

Topolovac — Sisak.

Pišite tako, po brezplačni cenik št. 51.

**Oglasi v „Jutru“ imajo
vedno največji uspeh!**

ZAHVALA

Ob priliki prerane smrti naše preljube

**PINICE MARASOVIĆ
roj. ŽUNKOVIĆ**

smo prešli od njenih dobrih prijateljev in prijateljcev toliko izrazov sožalja, da nam je nemogoče se vsakemu posebej zahvaliti. Naj nam bo torej dovoljeno, da storimo to svojo dolžnost tem potom. Najlepša hvala vsem in vsakemu.

Zalujoča obitelj
Žunković-eva

†

V globoki žalosti naznanjamo, da je tragično preminul naš ljubljani sin in brat

IVAN JAMNIK

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo pop. ob 5. uri iz hiše žalosti na pokopališče na Viču.

NA VRHOVCIH, dne 1. aprila 1939.

Zalujoci:

starši, brat in ostalo sorodstvo

†

Potrtega srca javljam vsem prijateljem in znancem tužno vest, da me je iskreno ljubljena zlata mamica

PEČNIKAR FRANČIŠKA

ZASEBNICA

včeraj zjutraj ob pol 6. uri po kratki bolezni za vedno zapustila.

Pogreb bo v ponedeljek 3. aprila 1939, ob 16. uri popoldne iz mrtvaške veže Zavetišča sv. Jožefa, Vidovdanska cesta na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 1. aprila 1939.

ZALUJOČI SIN IN OSTALO SORODSTVO

Naznanjamo tužno vest, da je naša ljubljena hčerka, sestra in zaročenka

Otruba Jožica

dne 31. marca 1939, previdena s tolažili svete vere, mirno zaspala.

Pogreb ljubljence bo v nedeljo pop. ob 16. uri iz mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 1. aprila 1939.

Zalujoci:

mamica, brat, sestra in zaročenec Tomažič Bojan.

Dotrpel je, previden s tolažili sv. vere naš ljubljani brat, stric in svak, gospod

Matevž Breskvar

POSESTNIK

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, dne

3. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Trnovska ul. 6

na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 1. aprila 1939.

Globoko zalujoci:

FRANC, IVAN, brata; Marija, Antonija,

FRANČIŠKA, sestre — in ostalo sorodstvo.

Mestn. pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Goldnerjedi

mesarski
aparati

BRATJE GOLDNER
SUBOTICA

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE

Osnovano 1906

MARKOVE KAPLJICE

so že 150 let preskušene in kot najboljšo zdravilo priznane kapljice za želodec, zoper bolečine, napetost, pomanjkanje teka itd. — 1 steklenica din 22.—. Ako ste bolni na želodcu, pišite takoj na:

GRADSKA LJEKARNA
ZAGREB — Gornjigrad 5.

Ogl. Reg. S. br. 1990-1935

Obliscite naše Primorje!

Sušak

izhodna točka za vse kraje na Jadranu. Ugodno bivališče v vsakem letnem času. Informacije: Gradski turistički ured

Erikoenica

morsko kopališče in letovišče v Hrvatskem Primorju. Informacije: kopališče in uradi Putnika

Rab

čaroben otok na hrvatskem Jadranu. Idealno morsko kopališče-letovišče. Informacije: Turistički odbor

Omišalj (otok Krk)

divno letovišče v bližini Sušaka. Hoteli, vile, pensioni, zmerne cene. Informacije: Turistički odbor

Malinska (otok Krk)

priljubljeno morsko kopališče. Peščena plaža. Večkratna dnevna zveza s Sušakom. Popoln pension z vsemi taksami dnevno: od 50.— do 70.— din. Informacije: Turistički odbor.

Idor oglašuje ta napreduje!

ZAHVALA

Vsem, ki so me v dneh polnih bridkosti ob tragični smrti mojega dobrega soproga, gospoda

FELIKSA ČERČKA
TRGOVCA

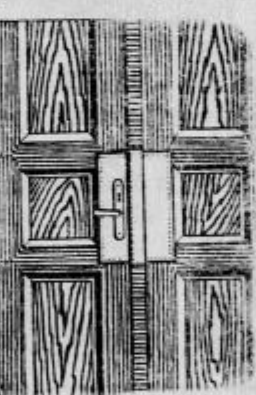
tolažili, ga v tako častnem številu spremili na zadnji zemeljski poti, mu poklonili toliko vencev in cvetja, izrekli najpristnejšo zahvalo.

Posebej se zahvaljujem preč. duhovščini, godbi in pevcem ter gg. Villerju in Vidoviču za poslovinne besede. Bog plačaj!

Ljutomer, Maribor, Constanta, dne 2. aprila 1939.

ZALUJOČA SOPROGA JULČKA
in ostali sorodniki.

CELULOIDNE
SCITE ZA VRATA

CELULOID
V PLOŠČAH
naročajte pri
F. Zrnec
Ljubljana,
Kopitarjeva ul. 1

INSERIRAJTE
V »JUTRO« !

Po dolgotrajnem trpljenju je umrla naša draga sestra, svakinja, tetka, vnukinja, nečakinja, gospodična

ZGRABLIČ OLGA

tehničarka kraljevske banske uprave

dne 28. III. 1939 v splošni bolnici v Mariboru in bila dne 30. III. 1939 pokopana na mestnem pokopališču v Pobrežju pri Mariboru. Na izrečno željo pokojnice je poprejšnje oznanilo smrti izostalo. Dolžni smo globoko zahvalo g. primariju dr. Radšlu za njegov neprecenljiv trud in skrb, s katero je lajšal pokojnici poslednje mesece njenega trpljenja. Enako se zahvaljujemo častitim sestram, zlasti sestri Benjamini, za požrtvovalno in vzorno nego, zahvaljujemo se tudi vsem darovalcem cvetja in g. profesorju Bačiču iz Ljubljane, ki se je v imenu Istranov z globoko občutenimi besedami poslovil ob grobu pokojnice.

MARIBOR, dne 31. marca 1939.

Zalujoča Mira dr. Otrinova, sestra — in ostalo sorodstvo

...dokler ga ni primerjala z Radion belo obleko!

Ure in ure se je mučila z mencanjem in drgnenjem perila, pa vendar, zraven te bleščeče beline se zdi njeno perilo naravnost sivkasto. Kakšno razočaranje! Da, to doživi lahko vsaka gospodinja, če primerja svoje „navadno“ prano perilo z Radion belim perilom. Kajti Radion odstrani iz perila vsako, pa tudi najmanjšo sled nesnage. Pri kuhanju v učinkoviti in vendar blagi raztopini Radiona se namreč tvori kisik, ki skupaj s peno mila struji skozi perilo in temeljito odpravi vso nesnago. Bleščeča belina popolne čistote — to je Radion belina.

Schichtov
RADION
Ni čistejše beline od Radion beline

AVTOMOBILISTI!

SEDAJ JE ČAS
ZA IZMENO OLJA!

IZBERITE PRAVILNO VRSTO OLJA PO

SHELLOVEM KAZALU!
JUGOSLOVENSKO SHELL D.D.

Otroški vozički
najnovjših modelov

Dvokolesa
motorji, trcikiji

Šivalni stroji
pogrešljivi

Po zelo niski ceni! Ceniki franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

»JUTRO« ZAVARUJE!

LIGNOLIT

Najprikladnejša
tla sedanosti!

Brezplačne ponudbe

»LIGNOLIT«

RADECE PRI ZID. MOSTU

Prvovrstne reference!

zn
tovarne
delavnice
restavracije
trgovine
bolnice
pisarne
stanovanja
i. t. d.

Točno plačaj »Jutru« naročnino,
varuj svojem zavarovalnino!

**OSTATI ZDRAV
JE VAŽNO!**

Nikar ne čakajte, da bo telo izčrpano od prenosa in da postane sprejemljivo za bolezni. Oni, ki redno izpostavljajo svoje telo sončni svetlobi, uživajo v zdravilni, milini in toplini žarki »Višinskega sonca« — originala Hanau — dela telo odporno zoper obolenja. Za po nekoliko obsevanjih z »Višinskim soncem«, ki traja vsakokrat 3 do 5 minut, boste sami opazili, da se bolje počutite in da izvršujete delo z veliko lahkoto. Zahtevajte še danes brezplačno ilustrovano brošuro št. 633-J in brezplačno predvajanje pri eni nižje navedenih tvrdki:

Jugoslovensko
Siemens a. d. Beograd, Kralja Aleksandra 8, Zagreb
Bogovičeva 1, Ljubljana
Tyrševa cesta št. 1a
Jugoslovensko
AEG, Beograd, Bran-
džiceva 1, Ljubljana, Livarska ulica 8.

kova ulica 30. AEG UNION, JUGOSLOVENSKO D. D., Zagreb, Kara-

»Višinsko solnce« — Original Hanau

Gospodinje in neveste

Ali vam je že znano, da je edina trgovina v Ljubljani, ki ima specialno zalogo platna, belega in barvastega blaga za perilo in posteljnine, zastore, pregrinjala, tekače (tepihe), pregrinjala, veliko izbiro namiznih garnitur, platnenih in fotirbrisač, servetov, izgotovljeno posteljno perilo, najlepšo izbiro svilenih in klotastih prešitih odev, volnenih in flanel odev, perje, puh, žimo, morsko travo itd.

Podružnica tvrdke F. I. Goričar
Sv. Petra cesta 30

Oglejte si blago in nizke cene v naših izložbah, kakor tudi brezobvezno naravnost v trgovini!

PERJE

(Koščje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čobano.

Vzorec se pošilja brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini.

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE. ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLACNO!

TISOCE ZAHVAL PREJEMA

Enkoj stvari izpadanje tas, odpravi prtljaj in vse kožne neprijetnosti, lači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem mestu. — Dobi se v vseh odgovarjajočih trgovinah. — Posiljamo po navzeju, cena velika steklenici z omotom in poštnino vred din 50.— S. br. 17274 god. 1937

MORANA — SPLIT.

Brezplačno Vaša usoda

za srečno življenje in vsakemu bratsko pomoči in mu pokazati pravo in nepogrešno pot, po kateri se bo kretal in na kateri način lahko vsaka oseba doseže pravo srečo in blagostanje, kajti večina naroda in posamezniki so neodporni pred udarci težke in neusmiljene usode, a da bi bila vsakomur jasna pot, je potrebna pomoč in prave, pa se bo tedaj človek duševno in telesno okrepil in dosegel vse svoje drage želje, kajti vsi prebivalci tega PLANETA zaslužijo, da za časa svojega zemeljskega življenja doživijo in občutijo vse uspehe in radosti v življenju, pa če ste siromašni, bolni, po vojni izžpani ali če ste bili razočarani in ljubezni ali preživljali težke življenjske nadeže, razne izgube, ali duševno potni, saj imate vsi svoje nedostatke, vsi boste samo tem potom dosegli svoje velike cilje.

Vsakomur hoče napovedati uspeh in srečo v bodočnosti, preteklo, sedanjost, karjere, službi, vadi, politiki, bogatstvu, ljubezni, zakonu, letitji, potovanju, nasledstvu, zdravju, dedščini, sodnih sporih, spekulacijah, nenadnih dobitkih, vsakomur bo dal strokovne pisane nasvete ki mu bodo koristili vse življenje ter odgovore na vsa tajna zanimljiva vprašanja, ki mu jih lahko zaupate brez vsakega obotavljanja. Tolmači vaše značilne navade, odkriva tajne vaših velikih sovražnikov in prijateljev, predvideva razne nevarnosti, nesrečne situacije in slone.

Horoskop se pošlje vsakomur v največji diskreciji. Mnogotvorne izjave hvalečnosti dospevajo dnevno iz vseh krajev sveta, kar dokazuje izredno zaupanje v točne napovedbe in s temu slavnemu predstavniku astrologije izrečena priznanja od najštevilnejših oseb polov naroda vseh slojev ter pozna celo človekstvo njegova dela, ki se je postavil v službo naroda, da vsakomur pomaga, da postane zmagovalac na raznih poljih in da vsakdo čuti veliko in pravo življenjsko radost, ker je astrologija i velikim i malim ljudem skozi vse vekove pomagala in jih osrečevala, ker ima ta najstarejša veda v zgodovini velike zasluge in se morejo vse generacije rojene izmed leta 1857. in 1931. obrniti za horoskop na Ra. dospevajočim naslov, samo postopati je treba točno po navedenih navodilih.

Posiljite se Vi svoj čitljiv, točen in lastnorodno pisan naslov, označivši spol, dan, mesec in leto Vašega rojstva z 10 din v denarju ali 15 din v znakah na račun stroškov. Ključenti iz inozemstva 20 din v gotovini.

Naslov: Astrološki biro RADOSAVLJEVIĆ, poštni predal št. 2, Sopot, Dunavska banovina, Jugoslavija.

VODNE TURBINE

ZA VSE RAZMERE

autom. regulatorje, zatvornice, opreme za žage in mline

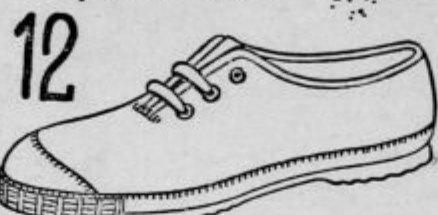
izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER

SKOPJA LOKA TOVARNA STROJEV

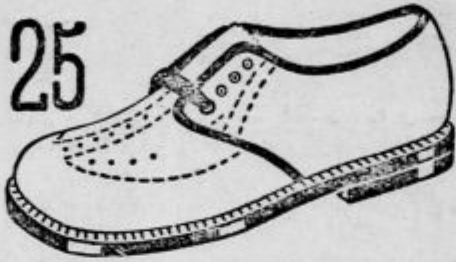
Prvovrstne reference — Zmerne cene

KATERE HOČEMO za Veliko noč?

45301—2201

Za lepe dneve najcenejši in najudobnejši otroški platneni čevljički z gumijastimi podplati.

44291—8457

Novost za otroke!

Pomladanski otroški čevljički, izdelani iz diftina. Lahki in udobni za izprehode.

5891—64853

Vaš otrok se bo obradoval tem finim čevljičkom iz laka, ki imajo zelo lep okras iz nubuka.

34295—9178

Ukusni ženski čevljički za pomlad kombinirani s plavim in belim diftinom, z nisko peto

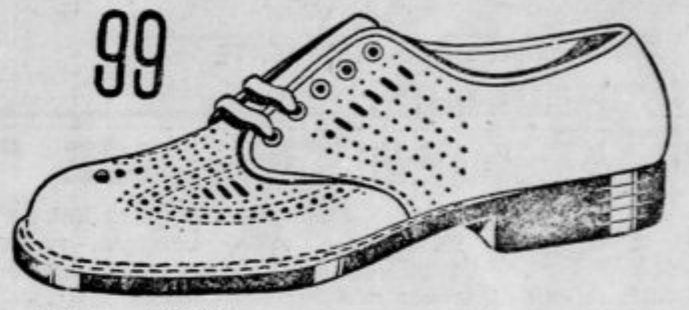
2605—4657

Novi pomladanski model, izdelan iz finega rjavega boksa in kombinacije semiša. Močni, udobni za pomladanske izprehode.

3695—46121

Ženski čevlji iz boksa za lepe pomladanske dneve, z usnjenimi podplati in nisko peto.

8921—44053

Elegantni čevlji, gospodom za pomlad. Izdelani so iz finega drap semiša ali iz usnja, okrašeni z luknjicami in kožnimi podplati.

5921—44621

Gospodom izbranega okusa, prilagali bodo ti čevlji iz najboljšega boksa, usnjenimi podplati in usnjeno peto.

5921—44621

Praktični in lahki čevljički iz finega telečjega boksa z lepim okrasom in polvisoko peto.

6305—94262

Amerikanski vzorec, čevlji iz prvotnega modrega semiša z ukrasno vezalko in visoko peto.

Rata

Priznana prvovrstna francoska kolesa

AIGLON

Najlažji tek.

VIKTOR BOHINEC, LJUBLJANA

Tyrseva c. 12 — dvorišče

MOŠKI

Ki trpiš na seksualni nevrstnosti, impotenci, nezdolžnosti spolnih zlez, duševni depresiji poskusite:

Okasa Tablete

Prospekt na zahtevo. Cena din. 110. Raspošiljamo diskretno.

DELINI

BEGRAD, KNEZ MIHAJLOVA

Samo 1 Din

Vas stane posamezna številka »Jutra«, če si list naročite. Vrhu tega pa imate kot naročnik pravico do »Jutroverga« nezgodnega zavarovanja, po katerem izplača 7-letnja zavarovalnica v Ljubljani svojemu smrtno ponesrečenemu naročniku

10.000 Din

HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
F. SCHNEIDER
ZAGREB, NKOTICEVA 10

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG
MEINEL-HEROLD
TRGOVSKA DRUŠTVA, MARIBOR 10

Moški,

ki trpite na »ekstremni nevrstnosti« impotenci, nezdolžnosti spolnih zlez, duševni depresiji poskusite:

OKASA

100 tablet 22 din. si se jih morajo zdraviti preskusiti in so kot hormonski preparat odobreni

Posiljamo direktno in poštino prosto. Lekarna Mr. Rozman, Beograd, Terazije br. 5, Reg. S. br. 5732-1934

Klišeje
ENO-IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 10

PRODAJTE svoje FOTO-POSNETKE

Iščemo za priključene nam časopise in novine stalno zanimive fotoposnetke iz vseh panog. Poštanite časnikarski fotograf v svojem stranjskem poklicu! Zaslužite denar s svojim foto-aparatom! Vse pobježe proti poštini za odgovor pod šifro 829 na Agence de la Presse 10, rue Pauquet, Paris (16).

Čitajte in širite »JUTRO«

KOLESA

KUPITE DOBRO IN POCENI TUDI NA OBROKE pri

H. SUTTNER

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA 6.

Brezobvezno ogled!